

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:51 • 18 Nisan '98 • 100 000 TL.(KDV dahil)

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için

görev başına!

İÇİNDEKİLER

S.Y. Kızıl Bayrak'tan	2
Kapak	3
Gündem	4-7
Sınıf Hareketinin Sorunları	8
Sınıf Hareketi	9-11
Kamu Çalışanları Hareketi	12-13
Tarım ve Köylü Sorunu	
(Orta Sayfa)	14-18
Zindanlardan	19-20
Uluslararası Politika	21-22
Uluslararası Hareket	23-24
EKİM'den	25-26
Mücadele Postası	27

Sosyalizm Yolunda Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:51 • 18 Nisan 1998
Fiyatı: 100 000 TL. (KDV. dahil)
Sahibi ve Y. İşl. Md.: Yeter Yalçınbaş
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli cad.. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ, Tel: 0 (262) 642 41 90

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604
Konak/İZMİR, Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5
Sıhhiye/ANKARA, Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA, Tel: 0 (322) 363 28 78

Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK, Tel: 0 (372) 252 25 92

Ünlü Cad. Sarı Sok. Mavi Köşe İşhanı No: 8
BURSA, Tel: 0 (224) 223 65 39

S. Y. Kızıl Bayrak'tan

İşçi sınıfının

devrimci 1 Mayıs'ı için...

Amacımız Türkiye işçi sınıfını tarihsel misyonunu oynayabileceği siyasal hareketliliğe ve ihtilalci bir sınıf partisine kavuşturmaktır. Sınıf devrimciliğinin gereği buydu çünkü. Bu amaçla sürdürdüğümüz mücadelede uzun bir yol katettik. İlk hedefimize esas itibarıyla ulaştığımızı iddia ettiğimiz bugünkü süreçte artık misyonumuz, ulaştığımız bu düzeyin görevlerini omuzlamaktır. İşçi sınıfının mücadelesine fiilen önderlik etmektir.

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için şiarının tüm sınıf devrimcilerine gösterdiği hedef budur. Sınıfın en ileri, en dinamik üyelerine, kesimlerine, bölüklerine ulaşmak, onları devrimci 1 Mayıs'ı örgütlemeye çalışmalarına katmak... Ve nihayet, '98 1 Mayıs'ını gerçek içerik ve anlamına uygun biçimde yaşamak/yaşatmak.

Yayınımızdaki bir sayılık aksamının, uzunca bayram tatilinin yarattığı sıkıntılar yanında, asıl nedeni, yukarıdaki hedefe yoğunlaşarak, tatilin bu dezavantajlarını bir avantaja dönüştürmek planıydı.

1 Mayıs afişlerimizin tatil sürecinde esas itibarıyla bitirilmesi, tatilin hemen ardından da bildirilerimizin işletmelere taşınması gerekiyordu. Afiş çalışmalarımız sırasında, İstanbul'da 3, İzmir'de 1 ekipte yer alan yoldaşlarımız polis terörüyle engellenmeye çalışıldı. İstanbul'da, ilk kez gözaltına alınan genç işçi yoldaşlarımız, sermaye devletinin işkence terörünü tereddütsüz sınıfsal/siyasal duruşumuzla geri püskürttüler.

50. sayımızın kapağından yayınladığımız, EMEP'ten kopan komünistlerin çağrısı ilk etkilerini göstermeye başladı. Salt yayın cephesinden, satışın ve konuyla ilgili fikir alışverişlerinin artması bile etkinin bir göstergesidir.

EMEP'ten devrimcilerin kopuşunu hızlandıran siyasal sınıf çalışmamızın gücü, kuşkusuz başka alanlarda da kendisini hissettirecekti. Yayınımıza fabrikalardan, işletmelerden yazı ve bilgi akışının artması da, farklı yapılardan devrimcilerin gözünü hareketimize ve gelişmelere dikmesi de bu sayede mümkün olmuştur. Devrimci açık alan çalışmamızın da siyasal sınıf çalışmasını hakkıyla yürüttüğü

koşullarda bu etki kuşkusuz katbekat artacaktır. Hedefimiz bir an önce tahribatları onarmak, açıkları kapatmak ve genel düzeyimizi yakalamaktır.

50. sayımızın baskıya girdiği günlerde, cezaevlerinde kısa sürede kazanımla sonuçlanan direnişler yaşandı. Baskı tarihi itibarıyla yeterince yansıtmadığımız bu direnişle ilgili bazı belgeleri, gecikmeli de olsa bu sayımızda yayınlamayı tercih ettik. Siyasi tutsakların süreçle ilgili kendi açıklamalarıydı bunlar.

Gene geçen sayımızda yayınladığımız Makina Kalıp grevcilerinin dayanışma çağrısına, Avrupa'dan gelen bir dayanışma yanıtını yayınlıyoruz. Makina Kalıp işçileri, "Biz esnek üretim saldırısına karşı, sınıfımız için grevdeyiz" diyor ve Türkiye işçi sınıfını saldırılara karşı birlik olmaya, sınıf dayanışmasını örgütlemeye çağırıyordu. Oysa kapitalist sömürü sisteminin ve dolayısıyla kapitalist sınıfın nasıl sınırı yoksa, işçi sınıfının da yoktur. Esnek üretim, uluslararası kapitalizmin, tüm dünya işçilerine dayattığı bir kölelik şartıdır. Makina Kalıp işçilerinin çağrısına Avrupa'dan gelen bu yanıt, sınıfın uluslararası birlik ve dayanışması adına anlamlı bir örnektir. Bu dayanışmayı yerelde de güçlendirmek, tüm sınıf devrimcilerinin, tüm devrimci işçilerin acil görevleri arasındadır.

Sınıf dayanışması için tek mevzi, kuşkusuz Makina Kalıp grevi değildir. Her saldırı, her gelişme buna vesile edilmelidir; Beybi Çuval işçilerinin çağrısı gibi örneğin. Bu işletmedeki gelişmeler yakından takip edilmeli ve saldırılara karşı sınıf barikatını güçlendirmek için, Beybi Çuval işçileriyle sürekli irtibat halinde olunabilmelidir.

Nihayet, bu süreçte sınıf dayanışmasının en güzel vesilesi, işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'tır. 1 Mayıs hazırlıkları, bu birliğin örgütlenmesidir aynı zamanda. Devrimci 1 Mayıs için işçi platformları, Makina Kalıp gibi yerel sınıf çatışmalarıyla dayanışmanın da olanağı olarak kullanılabilir.

Gazetene sahip çık! Abone Ol! Abone Bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 2 000 000 TL. 1 Yıllık Yurt içi 4 000 000 TL.
Yurt dışı 130 DM. Yurt dışı 260 DM.

Fatma ÜNSAL adına, Yapı Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.

TL için :0079219-2

DM. için :3002991-8 No'lu hesaba yatırdım.

Makbuzun fotokopisi ektedir.

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Abone
Formu

Barışçılık H. Fırat

Partileşme Süreci-1

Perspektifler ve Değerlendirmeler

H. FIRAT

Partileşme Süreci-2

Polemikler:

Devrimci

Proletarya'ya

Yanıt

EKSEN YAYINCILIK

EKSEN YAYINCILIK

1 Mayıs ve farklı konumlar

İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs sürecine girmiş bulunuyoruz. Yalnızca tarihi anlamı bakımından değil, bahar süreci hareketliliğinin tepe noktası olması bakımından da, bugünün içeriğine uygun bir şekilde kutlanabilmesi büyük bir önem taşımaktadır. Bu, genel devrimci mücadelenin ve sınıf hareketinin sonraki sürecinin şekillenmesinde önemli bir rol oynayacaktır. İşçi ve emekçi kitlelerin devrimci bir 1 Mayıs'tan kazanacağı moral ve motivasyon, emekçi kitle hareketine önemli bir itilim kazandıracaktır.

Dönemin olanakları üzerinden bakıldığında, 1 Mayıs kutlamalarının işçi ve emekçiler cephesinden güçlü bir şekilde geçmesinin zemini fazlasıyla mevcuttur. Emekçi hareketi cephesinde hayli hareketli ve militan bir bahar süreci yaşanmıştır. Toplumun değişik emekçi kesimleri kendi talepleri doğrultusunda alanlara çıkmışlar, devlet terörü karşısında militan bir karşı koyuş sergilemişlerdir. Daha önemlisi, tüm bu eylemliliklerde düzendeki çürümeyi, devletteki çeteleşmeyi hedef alan sloganları güçlü bir biçimde haykırılmışlardır.

1 Mayıs'ın öngününde olduğumuz şu günlerde bu olanakları en iyi bir biçimde değerlendirmek, sağlam bir perspektife ve sistemli, hedefli ve yoğun bir siyasal çalışmaya bağlıdır. İçinde bulunduğumuz süreci sınıf hareketinin ayak bağlarından kurtulmasını kolaylaştıracak bir çıkışa dönüştürebilmek büyük bir sorumluluk olarak önümüzde durmaktadır.

Sermaye devleti de kendi cephesinden sürece yüklenecektir. Bir taraftan baskı ve terörünü yoğunlaştırarak kitleleri pasifize edip sindirmeye, diğer taraftan hain sendika ağaları eliyle bugünün içeriğini boşaltmaya, alanı devrimci müdahaleye kapatmaya çalışacaktır. Geçmiş 1 Mayıs deneyimleri bunu yeterli açıklıkta göstermiştir. Sendika bürokratları da bu konuda sermaye devletine hizmette kusur etmeyeceklerdir.

Sendika bürokrasisi ve reformizm

Sendika ağaları her zaman yaptıkları gibi bu yıl da 1 Mayıs'ın içeriğini boşaltmak, bugünü işçi sınıfının sermayeye karşı bir mücadele günü olmaktan çıkartıp bir şenliğe çevirmek için ellerinden geleni yapacaklardır. Bugün açıkça MGK'nın emirlerine boyunmuş bulunan, onların tüm manevralarının basit bir kuklası haline gelen bu hainler işçi sınıfına ihanette hiçbir sınır tanımamaktadırlar. MGK'nın direktiflerini büyük bir kabalık ve utanmazlıkla yerine getirmektedirler. Bu 1 Mayıs'ta da üstlendikleri hain rolü oynamaya çalışacaklar, alanda devrimci inisiyatifini boğmak için ellerinden geleni yapacaklardır.

Bu noktada sosyal-reformistler de sendika bürokratları ile kolkola girmekte tereddüt etmeyeceklerdir. Geçmiş 1 Mayıs pratikleri bu konuda yeterli bir açıklık sağlamaktadır. Devrimci kimlik ve militan mücadele karşıtlığı onların karakteristik özelliğidir. Sendika bürokrasisinin denetimini aşamayan, devrimci içeriği boşaltılmış ve ehlileştirilmiş bir 1 Mayıs kutlamasına soldan destek vermekten çekinmeyeceklerdir.

Sendika bürokratları şimdilik sessiz bir bekleyiş içerisinde. Bugünü oldu bittiye getirerek, kendileri için büyük bir ağırlık olan bu yükten kurtulmak istiyorlar. Sanki yaklaşan bir 1 Mayıs yokmuş gibi davranarak, bugünü suskunluk fesadıyla boğmanın ve o gün geldiğinde de sınıfın temsilcileri (gerçekte ise tepesine çöreklenmiş ağaları) olarak kürsülerden konuşup "görevleri"ni yerine getirmenin hesabını yapıyorlar.

Sendika bürokratlarının ve sosyal-reformistlerin 1 Mayıs'ın içeriğini boşaltma ve bugünü salt bir bayrama indirgeyerek, işçi sınıfının sermayeye karşı karşıya geldiği bir mücadele günü olduğunu bilinçlerden uzak tutmak girişimleri birlikte algılanmalıdır. Kendisine yalnızca "yardımcı" misyonu yükleyenler ve sınıfın verili geriliği üzerinden politika yapanlar doğal olarak sendika bürokrasisi ile ortak bir platformda buluşacaklardır. Bugün "dürüst ve namuslu sendikacılar"dan aradıklarını bulamamış olmaları sonucu değiştirmemektedir. Çünkü ortak paydaları ileriye çıkma potansiyeli taşıyan kitle hareketini geriye çekmek ve düzen sınırları içinde tutmaktır. Militan bir kitle hareketliliği bugün üzerinde bulundukları zeminin kayması, etki alanlarında bulunan kitlelerin kendilerinden kopması demektir. Son dönemin kitle eylemlilikleri bunu bir kez daha ortaya koymuştur. Önü açılan bir kitle hareketi bu reformist barikatı aşacaktır. İşte bu korku onları daha da geri tutumlara itmekte, sendika bürokratları ile aynı kulvarda buluşturmaktadır. 1 Mayıs devrimci kimliğe karşıtlık üzerinden bu buluşmanın en kolay gerçekleştiği bir gün olmuştur bugüne dek.

Küçük-burjuva devrimciliği

Devrimci-demokrat grupları kesen ortak payda, işçi sınıfının devrimleştirilmesi temel görevinden geri duruş, onun tarihsel misyonunun yadsınmasıdır. Bir kısmının şu veya bu oranda sınıf vurgusu yapması aslolan bakışı değiştirmemektedir. Sınıf hareketinin yükseldiği dönemlerde sınıfa kendiliğinden bir yönelim içine girseler de, hareketin yaşadığı ilk geriye düşüşte ya da bir başka küçük-burjuva hareketlilik keşfettiklerinde, kendi asli zeminlerine çekilmektedirler. '89 Bahar eylemlilikleri ve Gazi Direnişi bunun çarpıcı iki örneğidir.

Sınıfı devrimciileştirmek temel hedefine kilitlenemeyenler, böyle bir perspektife sahip olmayanlar, işçi sınıfının devrimci enerjisini ve inisiyatifini açığa çıkaracak bir siyasal faaliyeti örgütleyemez, buna uygun bir çalışma tarzı da ortaya koyamazlar. Bu perspektif, çalışma anlayışından propaganda-ajitasyona ve kitle eylemlerinde konumlanışa kadar birçok şeye rengini verir.

1 Mayıs süreci üzerinden bakıldığında, küçük-burjuva devrimciliğinin ideolojik perspektiflerinden ve sınıfsal konumdan kaynaklanan zayıflıkları kendisini açık bir biçimde dışa vurmaktadır. Devrimci demokrat akımlar 1 Mayıs'a, işçi sınıfının damgasını vurması gereken, işçi sınıfı ve emekçi kitleler ile sermayenin karşı karşıya geldiği bir mücadele günü olarak değil, kendi grupsal varlıklarını ortaya koyacakları bir gün olarak bakmakta ve buna göre konumlanmaktadır. Genel olarak kitle eylemlerinde ve 1 Mayıs gibi son derece özel bir anlamı ve içeriği olan bir günde, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin sendika bürokrasisi ve reformistlerin denetiminde kalmasını kolaylaştıracak bir tarz ve tutumla hareket etmektedirler. Küçük-burjuva konumdan kaynaklanan kısır ve dar bakış açısı düzene karşı devrimci duruşu grupsal etkinlikler ve eylemliliklere indirgemekte, işçi sınıfına ve emekçi kitlelere devrimci müdahale gibi temel bir sorumluluğa sırtını dönmektedir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranter.org>

Bugün 1 Mayıs'ta

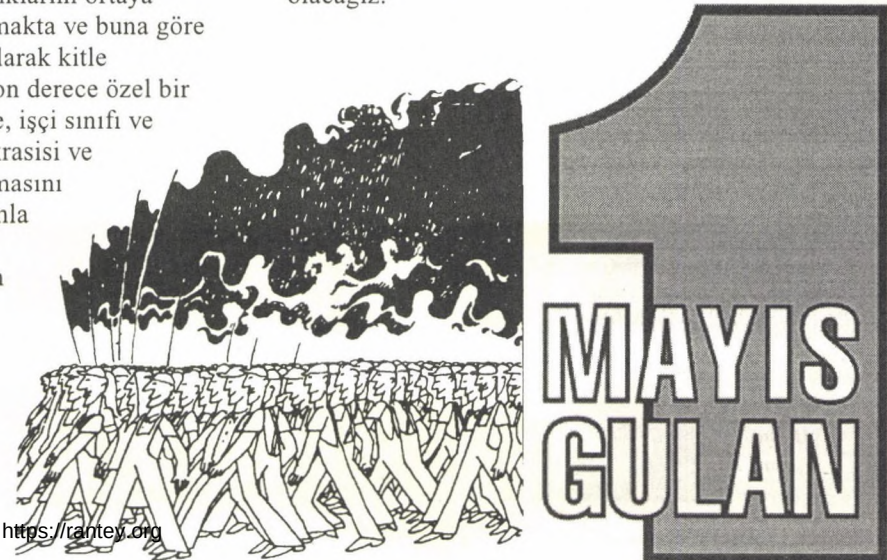
gündeme gelen "devrimci güç birliği" girişimleri de, geleneksel grupların sınıf hareketinin ihtiyaçlarından koparılmış çarpık ve sığ bakışının bir başka örneğidir. Son yılların deneyimleri açıkça göstermiştir ki, geleneksel grupların güç birliği arayışları devrimci niyetlerden çok güçsüzlük ve çaresizlikle iç içe bir faydacılığın ve küçük hesapçılığın bir ürünüdür. "Devletin saldırılarını birlikte göğüslemek" üzerinden de ifade edilen bu güç birliği arayışlarının samimiyetsizliğini ve pratik sonuçlarını görebilmek için '97 1 Mayıs'na bakmak yeterlidir. Bunun bugüne kadar herhangi bir özeleştiril bir değerlendirmesi de yapılmadığına göre, komünistlerin bu doğrultudaki yeni girişimleri güvenilir ve samimi bulması ve ciddiye alması için ortada herhangi bir neden yoktur.

Komünist hareket

Sınıf devrimcileri ise 1 Mayıs'a özel bir önem vererek hazırlanmaktadır. Zira 1 Mayıs'a dönemin ihtiyaçları, işçi sınıfının devrimci potansiyelinin önünün açılabilmesi ve önümüzdeki sürecin kazanılması üzerinden bakılmaktadır. 1 Mayıs kutlamasına işçi sınıfının damgasını vurması kadar, daha sonraki süreçte kazanılacak mevziler ve 1 Mayıs'ı bunun manivelasına dönüştürebilmek sorumluluğuyla hareket etmektedirler. Bu perspektifle çalışmalarını yoğunlaştırmış bulunmaktadırlar.

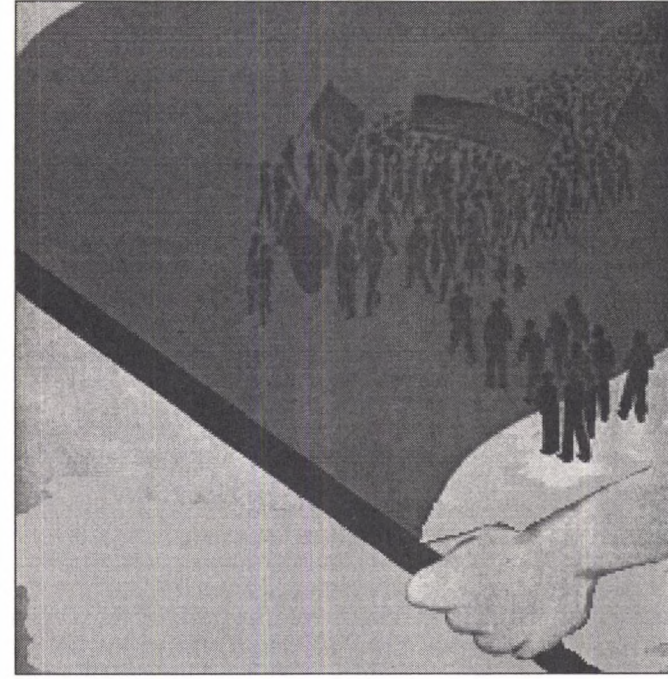
Yaygın bir genel politik faaliyetin yanısıra bağımsız işçi inisiyatifleri oluşturulmaktadır. Hedefimiz 1 Mayıs'a kitlesel bir katılımı örgütlemek, işçi sınıfının sınıfa karşı sınıf duruşuyla devrimci rolünü oynamasının zeminini yaratmaktır. Bugüne kadar bu doğrultuda yürüttüğümüz faaliyetler, buna uygun bir zeminin ve sahiplenmenin olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Önündeki engelleri aşabilmesi için işçi sınıfının devrimci enerjisini açığa çıkarma, bağımsız inisiyatifini geliştirme çabasında daha da yoğunlaşacağız. 1 Mayıs'ın anlamını, işçi sınıfının mücadelesi açısından taşıdığı önemi sınıf kitlelerine döne döne anlatacağız. 1 Mayıs'ın, ne devletin propaganda ettiği gibi bir "terör" günü, ne sendikacıların ve reformistlerin öne çıkardığı gibi barışçıl bir "şenlik", ne de küçük-burjuva devrimcilerinin algıladıkları gibi devrimcilerle devlet arasında geçen bir çatışma günü olmadığını kavrayacağız. 1 Mayıs'ın işçi sınıfının sermayeye karşı karşıya geldiği gerçek bir mücadele günü olarak kutlanabilmesi için bağımsız işçi inisiyatiflerini örgütlemek doğrultusunda etkin bir çaba içinde olacağız.

Kitle eylemine

sınıfsal bakış

dönmüş işçi sınıfı... Bu farklılık hayatın her alanında kendini gösterir. İdeolojik-politik-örgütsel olduğu gibi kültürel-ahlaki vb. alanlarda da... Dolayısıyla bu iki sınıfın üyelerinin tavırları da içinde olmak üzere bu karşı karşıya gelişlerin her birinde bu iki ayrı sınıf iki ayrı biçimde savaşıyor. Burjuvazi hayatın, üretimin, insanlığın yıkımından

kazanır, işçi sınıfı ise ancak yeni bir dünyayı kazanmak için ykar.

Bütün sermaye diktatörlükleri bu yüzden katliamcı ve yalancıdır. Burada yalan, gerçeğin yıkıma uğratılmasıdır. Böylece burjuvazi yeni bir dünya kurma sorumluluğu olmadıkça, varoluşu ve bunun politik ifadeleriyle kendi yıkımcı/yalancı karakterini her olayda yeniden üretir. Kontr-gerilla devleti,

provokasyon, katliam, kaçırma, işkence bu temel üzerinde her olayda uygun bir kullanıma sokulur.

İşçi sınıfı yıkıcılığı ise temelden farklıdır. Kendisi değer üretmesine rağmen yıkıma uğratılan bir sınıftır. Bu onu pervasız ve kuralı bir yıkıcılıktan uzak tutar. Değer üretmeyen, bu yüzden değerden uzak asalak burjuvazinin tersine, işçi sınıfı savaşların en acımasız olan sınıf savaşımında bile kirli yöntemlere ihtiyaç duymaz. İşçiler kendi misyonunu yeterince hissedemediği dönemlerde kaba yıkıcılıkların öznesi de olabilir. 19. yüzyılın başlangıç dönemlerinde böyle bir anlam taşıyan "makina kırıcılık" yaşanmış bir örnektir. İşçi sınıfının bu tavrı o günkü sosyal gelişmemişliği ve politik geriliğinden kaynaklanmaktadır. İşçiler patronlara yönelmesi gereken öfkeyi makinalara yöneltmişlerdir. Kendi tarihsel misyonunun reddedilmesi üzerine kurulan bu tavır artık tarih olmuştur. Geçen yıl Gebze'de Şişe-Cam gibi modern bir fabrikada işten çıkarmalar üzerine işçiler buna karşı

koymamalarını isteyen sendikacıları dövdüler ve makinaları kırdılar. Ancak bu iki olay iki ayrı tarihsel evreyi işaretlemektedir. Birinde toplumsal-politik bir gelişmemişlik, diğerinde ise öfkesini bu tarzda dışa vurduktan sonra yeni bir fabrikaya, ister yaşamak ister mücadele etmek için, giden bir işçi.

Bu örneğin anlattığı bir ek gerçek var. Yeni bir dünya özlemi ve misyonu bir hayalin konuşulması ile yayılması değil, tersine, günlük işçi kimlikleri içinde alışkanlıkları ve tepkileri yoluyla üretimin sürekliliğiyle sömürünün yok edilmesi arasında kurulan birlikteliğin doğal olarak yaşam bulmasıdır. Hayal edilen dünyayı yaşanan dünya kurar. Bu yüzden işçi eylemlerine yönelik yıkım, yıkıcılık, saldırganlık, değer bilmemek, vandallık, teröristlik gibi değerlendirmeler burjuvazinin yakıştırmamasından ibarettir.

İşçinin sınıf kimliği bireylerde de karşılığı olan eşitsiz bir ögedir. Ama belirtmeliyiz ki, sadece bugünkü çalışma şartları ortaklığından değil de mevcut kapitalist topluma karşı yıkıcılık ve buna dayalı yeni toplum kuruculuğundan ifadelendirilen bu kimlik, bireysel varoluşuna kıyasla politik kitle eyleminde temelli bir farklılık gösterir. Yani devrimci politik kitle eylemi içinde sınıf öğeleri berraklaşır ve açığa çıkar. Egemen sınıf olarak örgütlenmiş olan burjuvazinin esas çabası sınıfa yabancı öğeleri ona taşımak, sınıfsal kimliğe yabancılaştırmak ve bunları yapabilmek için onu devrimci, politik, hatta kendiliğinden kitle eyleminden uzak tutmaktır. Ne zaman ki işçi sınıfı harekete geçer, burjuvazinin hareketsiz izleyiciler üzerine kurulu kontrol mekanizmaları zayıflar. Seçimlerde kitleleri yönlendirmek ve kontrol etmek kolaydır, eylemlerde ise zor.

Yıllardır çeşitli düzeylerde iniş-çıkışlar yaşayan sınıf hareketinin devrimci bir işçi hareketi seviyesine çıkamaması, harekette yenilgileri, yorulmayı ya da eyleme yabancılaşmayı da biriktirebilecek bir yön taşımaktadır. Henüz baskın bir eğilim olmamakla birlikte, işçilerde sınıfa güvensizlik ya da dahası sınıf kimliğinde zayıflık olarak dışavuran aynı olgudur. Eyleme yabancılaşma sonuçlarını veren bir diğer olgu ise, hareketin sınırlılıklarının bir ürünü olan öncü kuşağın doğal ve siyasi öğelerle belirlenen ikili karakterdir.

Kendiliğinden hareket devrimci bir karakter kazanmadıkça süreklileşmek, yaygınlaşmak konusunda da bir zayıflık yaşıyor. Sınıfın karşısına ister doğrudan ister bir perdelemeyle çıkan sermaye

Sınıfın eylem anlayışı

Küçük-burjuva devrimciliği, 1 Mayıs'ı hemen hep bir gövde gösterisi vesilesi saydı. Bu yüzden, 1 Mayıs öncesinde devrimci bile olmayan sanatçılarla düzenledikleri hazırlık gezileri ile 1 Mayıs günü örgüt kortejlerini sorunsuzca birleştirebilirler. Amaç sınıfın devrimci eylemini örgütlemek olmayınca, her türlü uygulama ve saptırıcı eğilim kolayca temel ilke ve uygulama olabilmektedir. 1 Mayıs gününü bile ağırlıklı semt ve öğrenci dinamikleri içinden kuranlar, bir de geçen yılın 1 Mayıs'ındaki gibi sorunlarla gövde gösterileri yapamayınca, geline yerde semt kutlamalarını alternatif olarak düşünebiliyorlar. Bu gerçekleşirse eğer, sınıfa yabancılaşmanın yeni bir boyutu olabilir ancak. Bu tür bir sahte-alternatifleştirmeye düşülebileneğine inanmak zor. Ama 8 Mart'ı dönemin sınıf ve kitle hareketine rağmen salon kutlamasına çeviren SİP ya da yerel semt şenliklerine çeviren EMEP örnekleri de unutulamaz. Sanki

bunlar birlikte yapılamazmış gibi! Taksim mitingini alternatifleştirenler de bölücü bir eylem hattı izlemişlerdir. Oysa, açık kitle mitinginin eylem açısından ileriliği her türlü tartışmanın ötesindedir.

Sınıf devrimcileri açısından eylem biçimi, sınıfın devrimci enerjisini en ileri düzeyde açığa çıkarmak üzerinden ele alınır. '90'ların başında, politikleşmemiş olsa da geniş bir dalga halindeki sınıf hareketi gerçeğini dikkate alarak, "Her fabrika, her alan 1 Mayıs alanı" demiştik. Henüz merkezi bir çağrıya kulak vermekte zorlanan hareketlilik koşullarında en geniş işçi katılımını gözetten bir yaklaşımdı bu. Henüz partinin yokluğunda böyle bir tutum alan sınıf devrimcilerinin özel sorumluluklarından biri, 1 Mayıs'ta iş bırakmaları örgütlemek ve bu doğrultudaki hazırlıkta daha geri eylem biçimlerini de kullanmaktır. Sınıfın devrimci politika ve sınıfın öncüsüyle ilişkisini güçlendirmenin bir gereğidir bu. Bu gözetilmedikçe kitlesel katılım bir söz olarak

kalacak, daha baştan 1 Mayıs'ın yeni bir mücadele evresinin başlangıcı olmasını boşa çıkaracaktır. Ancak sınıfın birim ve yerelerde (ama sadece öncüsü olarak değil) katılımı koşullarında 1 Mayıs, o yerel birimlerin mücadelesine yeni bir itilim ögesi olabilir.

Sınıf devrimciliğinin sorumluluğunu yerine getirebilmesi, sınıfın devrimci 1 Mayıs'ı taktiği ile Nisan ayını eylem ayına çevirebilmesiyle mümkündür. Bu yeri gelir, 1 Mayıs'a hazırlık çalışması yapanlara yönelmiş devlet terörünü protesto için yemek boykotudur. Yeri gelir, patronun "1 Mayıs'ta çalışılacak" tehdidine karşı iş yavaşlatmadır. Yeri gelir, daha önceki 1 Mayıs şehitlerini önceden mezarlarında anmadır. Önemli olan sınıf devrimcisinin kendi özgölünde artık herşeyini eyleme yönelik planlamasıdır. Parti sınıfın devrimci eyleminin iddiasıdır.

Günü değil devrimi hedeflemek, alışkanlıkları değil partiyi varetmek! 1 Mayıs'ı kimin kazanacağını gösterecek olan budur.

politikası politik bir karşı-tutum bulamadıkça, saldırıyı bir alt düzeyden karşılamaya çalıştıkça, hareket kırılmalara uğruyor. 1989'da yükselen sınıf dalgasının doğrudan karşısına çıkmayan sermaye devleti, gündemi kendi cephesinden politiklaştırdı ve savaşa yönelik tavrı yüzbinlerce kişilik bir tensikat saldırısı ile tamamladı. Savaşa yönelik grev ertelemeleri ve Zonguldak yürüyüşünün geri çevrilmesinde, burjuvazinin politikasına karşı sınıfın devrimci politikasının yokluğu kendisini ortaya koydu. 1995 sonbaharındaki kitle grevlerinin ertesinde burjuvazinin erken seçimle gündemi politiklaştırmaya de benzer bir olgu sayılabilir. Gündemin politik karşı ihtiyaçları ile bunun karşılanamamasının getirdiği gerilim, doğal ve siyasi öğelerle farklılaşan ikili bir öncü kimlik yaratmıştır. Bu, siyasi ögenin fabrikada göreliliği bir yalnızlaşmasına yol açabilmiştir. Bu, kritik noktalarda hareketliliğin kırılmasına yol açan bir politik zayıflık olarak öncü kuşağı karakterize etmekte ve sınıfın öncü kuşağına yabancılaşması yaşanmaktadır. Bu gelişim içinde sınıf kitleleri politikanın izleyiciliğine dahi yabancılaşmaktadır. Bir metal işçisi şöyle demektedir: "Mahallemizde hep yazılar yapıldı, ama ben onları ancak fabrikamız direnişe geçtikten sonra okudum." Böyle bir durumda, kitle eyleminin katılımcıları bile izleyici konumuna itilebilirler. Kitle eyleminde deşarj bu sayede anlam kazanır. Bu sadece eylemin biçimi, dolayısıyla militanlığı gibi öğelerle sınırlandırılmayacak sonuçlar üretecektir. "Yaşasın halkları kardeşliği!" sloganı, dünün kaba inkarcı politikasının tersine "Kürt realitesini tanıyan" bir politika içinde daha rahat içeriksizleştirilebilecektir. Kuşkusuz belirtmeliyiz ki, politika iki tarafı da kesen bir bıçaktır. "Özelleştirmeye hayır!" gibi bir slogan Yatağan-Çayırhan örneklerinden beri, devletin aynı rahatlığı gösterebileceği bir slogan olmaktan çıkmıştır.

Tanımlamalarımız, politik kitle eyleminin sınıfın kimliğini ortaya koymasındaki rolüne yöneliktir. Politikada sihirli değnek yoktur ya da sihirli değnek politikadır. Bugünkü sınıf hareketinin ihtiyacı devrimci işçi politikasıdır. Kendisine yönelik topyekün bir sermaye saldırısı karşısında, ne herhangi bir işçi politikası ne de herhangi bir işçi hareketliliği ile, yalnızca ve ancak devrimci bir işçi hareketi ile durulabilir. Hepsini birbirini beslemek üzere, ancak bu temel üzerinde, sınıfın kendisine, öncüsüne ve devrimci politikaya güveni kazanılabilir. Sınıf devrimcisi açısından kitle eylemine karşı devrimci önderlik sorumluluğu ancak güçlü bir devrimci taktik ile siyasal süreçlerle ilgili açıklıklarla ve ancak sınıfın öncü partisi ile karşılanabilir. Bir politik hesaplaşma iddiası olarak parti, kitle eylemini ne bir gövde gösterisi olarak görür, ne de duruşunu ortalama bir işçi tepkisi ile üst üste düşürür. Reformist işçi partisi faaliyeti açısından kitle eylemi, önceki

geleneğin ve sonraki geleceğin bir yeniden üretim parçasıdır.

Politik mücadele öncelikle bir gündem dayatma mücadelesidir. Dolayısıyla, sermaye devletin sahte gündemlerine karşı emekçilerin gündemi ne kadar çıkartılabilirse, önümüzdeki 1 Mayıs'ı sınıfın devrimci 1 Mayıs'ı olarak kazanma şansı da o denli artar. Bu, sermayenin suni gündemini unutturmaya çalışmamızı değil, tersine bunun sahteliğine yönelik güçlü bir teşhir faaliyeti yürütmemizi gerektirir. Sınıfın güncel talepleri ise, her altı ayda bir yeni bazı ekler yapılmak üzere şöyle bir bakılan bir "talepler listesi" değil, her direniş ve

kitle eyleminde işçi eğilimleri ile sınanması gereken yaşayan öğeler olmalıdır.

Devletin kamu emekçilerine işgüvencesinden vazgeçmeleri şartıyla grevli-toplusözleşmeli sendika hakkı tanıyacağı demagojisiyle karşı karşıya bulunduğumuz bir evredeyiz. Sınıfın buna tepkisi "işçi-memur ayrımına son, emekçilere grev, toplu sözleşme, sendika hakkı, tüm emekçilere işgüvencesi" olarak formüle edilebilmelidir. Bu bir politik tutum olarak, aynı sektörlerdeki işçi-memur sendikalarının ya da platformlarının tek korteyle katılımına yönelmelidir.

Sınıf devrimcileri açısından kitle

eyleminde devrimci tavır, önden hazırlanan genelge ve davranış kılavuzlarından değil, devrimci işçi hareketinin ihtiyaçlarından doğar ve saptırıcı olduğu kadar inisiyatif kırıcı bir yönelişten de ancak böyle sakınılabılır. Aksi bir durum ya da tutum, sınıf kolektivizasyonunun, üretiminin, disiplininin, demokrasinin ve savaşıllığının en ileri düzeyde açığa çıkışının zemini olan eylem alanını gösteri salonuyla karıştırmak olur.

Parti, kitle eylemine sınıfsal bakışı kitle eyleminde devrimci sınıfsal duruşla birleştirmek cüretine girişen tek güçtür. Cüret etmek ve başarmak!

Partinin parolası budur!

Taksim ve Taksim edebiyatı

1 Mayıs birlik, mücadele ve dayanışma günü. İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için mücadele ediyoruz ve söz ile iş, araç ile amacın birbirinden kopartılamayacağını söylüyoruz. Öyleyse sorun eylem alanı tartışmaları için de geçerli. Sınıf devrimcileri bazı sol gruplarla rekabet için taktik politika belirleyemez. Bu yüzden kısaca Taksim'i diğerlerinden ayıran ve sahiplendirilmeye çalışılan yanını anlamaya çalışmalıyız.

1 Mayıs daha ilk başta işçilerin eylemlerine saldıran, provokasyon tezgahlayan ABD'nin bir de bu suçları işçi önderlerine yıkan kokuşmuş adaletiyle belirlendi. Bu kontr-gerilla taktikli burjuva adaleti işçi önderlerinin asılmasını emretti. Benzer bir kontr-gerilla taktiğine '77 1 Mayıs'ında TC devleti girişti. Kitlenin üzerine doğrudan katliam amaçlı ateş açıldı ve bu sol grupların çatışması olarak sunulmaya çalışıldı. 1977 1 Mayıs'ında Taksim'de gerçekleştirilen bu katliamı sonraki yıllarda da 1 Mayıs'ın kutlanmasına dönük bir engele bahane yapılmaya çalışıldı. Taksim böylece sermaye diktatörlüğü tarafından gösterilere resmen kapatıldı.

Öncelikle belirtelim ki, diktatörlüğün yasa ve yasakları hiçbir zaman mücadelenin sınırlarını belirleyemez. 1980 sonrası tüm kutlamaları yasadışı sayan sermaye devleti ancak salon kutlamalarına izin veriyordu. Sendika bürokrasisi de kendisine çizilen sınırlarda 1 Mayıs'ı "özü ve içeriğine uygun" kutluyordu. Halbuki 1 Mayıs'ın "özü ve içeriği"

sermaye iktidarının belirlediği sınırların dışında yapılabilmesidir. Bu yüzden yüzbinlerce kişiyle fethedilmiş olan Taksim devletin belirlediği sınırların özel sembollerinden biridir. Bu yüzden 1980 sonrası devrimcilerin 1 Mayıs gösterilerinde Taksim hep pratik bir eylem alanı hedefi olmuştur. Sermaye iktidarı bu militan 1 Mayıs geleneğini kıramayınca 1 Mayıs'a yasal kutlama izni vermeye başladı. Ama Taksim yine de bu kutlamalara yasaklanmış alandı. Sermaye iktidarı politikasında bir adım geri atmış, ama tam da bu verdiği tavizi kitlelerin Taksim hassasiyetlerini törpülemek için kullanmayı gözetmişti. Bilinmelidir ki devlete geri adım attıran sadece 1 Mayıs'ın militanlığı değil, aynı zamanda giderek gelişen sınıf hareketidir. Özellikle 1980 sonrası hemen her türlü eylemin yasadışı bir konuma itilmesi ve işçilerin her eylem yapılarında yasal sınırları aşmasıyla işçiler yasal çerçeveyi çok önemsememekteydiler.

1 Mayıs'ın "özü ve içeriği"nin hakkı, ancak devletin çizdiği sınırların işçi kitlelerince aşılmasına önderlik etmekle verilebilir. Taksim bu haliyle sınıfın söz, basın, gösteri,

toplama, örgütlenme hakkının hemen tümünden gaspedilmesinin bir parçasıdır. Sınıf dışı devrimcilik kendinden menkul Taksim tartışmaları ve örgüt gelenekleri üzerinden onbinlerce işçiden kopmayı sorun etmemeleri, evet bu da birşeydir, ama küçük-burjuvazinin o dar, kısır, amaçsız ve sonuçsuz politikasının "özü ve içeriği"dir.

Biz Taksim'den işçi sınıfının devrimci inisiyatifini anlıyoruz. İşçi hareketinin sermayenin denetiminde bir kukla ya da sermaye provokasyonunun bir kurbanı olmaktan çıkarılmasını anlıyoruz. Bizim için Taksim'in fethi bundan ayrı düşünülemez. Sendika bürokrasisinin ya da legal sol partilerin "çiçek bırakmak" için Taksim çıkışlarının bir sahte vitrin adımı olduğunu bilmeli ve en geniş işçi kitleleri içinde teşhir etmeliyiz.

Ensonu, devletin yasakları artık Taksim'den de ibaret değil. '96 1 Mayıs'ı sonrası Kadıköy ve son eylemler yüzünden Kızılay ve Beyazıt gibi alanlar da gösterilere kapatılıyor. Bu devletin sıkışmışlığının da bir göstergesidir. Ek olarak belirtmeliyiz ki, Taksim bir kontr-gerilla provokasyonu 1 Mayıs'taki özel önemine kavuştu. Bu yüzden "özüne ve içeriğine" uygun 1 Mayıs ancak işçi kitleleriyle yeni provokasyonları boşa çıkarma sorumluluğu yerine getirilerek tanımlanabilir.

Komünist işçi partisi bunun sorumluluğuyla sınıfın devrimci 1 Mayıs'ı için çalışıyor.

Taksim hedefli Taksim edebiyatı, iki ayrı sınıfın iki ayrı gerçeğidir.

Devrimci 1 Mayıs için işçi platformu!

1 Mayıs'ın yaklaştığı şu günlerde hazırlık çalışmaları da yoğunlaşmış bulunuyor. 1 Mayıs işçi ve emekçilerin, ezilen sömürülen halkların taleplerini en saf hale getirdikleri, sermayeye karşı konumlandıkları bir kavga günüdür. İki dünya bugünde karşı karşıya gelir. Emek ve sermaye dünyası. Onun içindir ki işçi sınıfının sermaye iktidarına karşı, kendisini ortaya koyduğu, kendi iktidarı için ve o günkü güç dengelerini de değiştirmek üzere mücadele ettiği bir gündür. Mücadeleyi salt bir gün

üzerinden anlamamakla birlikte 1 Mayıs'ın tarihi ve uluslararası önemi, bütün dünya işçilerinin o gün alanlarda, muazzam bir ordunun parçaları olduklarını ve 1 Mayıs'ta biraraya geldiklerini hissetmeleri sınıflarına olan güvenlerinin ve inisiyatiflerinin gelişmesi için de hayli önemli olmaktadır.

İşçi sınıfının devrimci potansiyelini harekete geçirebilmek, 1 Mayıs'ı işçi ve emekçi hareketinin bir çıkış noktasına çevirebilmek için, 1 Mayıs'a hazırlık çalışmalarını bu gözle örgütlemek gerekir. Eğer ki dönemi kazanmak, burada alınan güçle de daha ileri mevzileri tutmak bugün hayati bir önem taşıyorsa, o zaman buradan yüklenmek zorunluluktur. Bu perspektifle hareket ederek işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için işçi platformları oluşturuldu. Platformların oluşturulması ve çalışmalarındaki hedefler:

1 Mayıs'ı sınıfın, üretim alanlarının gündemine sokmak

Sendika bürokrasisinin 1 Mayıs için bir çalışma yürütmediği bilinmektedir. İşçi kitleleri 1 Mayıs gününe yabancılaştırılmış, o günü kendilerinin dışında bir gün olarak algılamaya başlamışlardır. Devletin yıllardır sürdürdüğü yoğun propaganda, sendika ağlarının ve reformistlerin yaklaşımlarıyla birleştiğinde 1 Mayıs yalnızca bazı devrimci çevrelerin kutladığı bir güne indirgenmiştir. Ya içeriği boşaltılarak en uç boyutta "bahar bayramı" ya da "barış ve kardeşlik" günü olarak lanse edilmiştir. Her iki anlayışın da boşa çıkartılabilmesi için üretim alanlarında yaşanan somut sorunlarla 1 Mayıs arasındaki bağlantı kurulabildiğinde, işçilerin kendi günlerine sahip çıktığı ve bilinçlerindeki bulanıklığın giderilebildiği anlaşıyor. Bir fabrikada yaşanan sefalet ücretleri, fazla mesailer, kötü yaşam koşullarının, yoğun emek sömürüsüne dayandığının anlatılabilmesi, 1 Mayıs'ın da buna karşı durmanın günü olduğunun anlaşılması, birçok yanlış anlamayı giderebilmektedir. Onun için üretim alanlarına 1 Mayıs gündeminin sokulabilmesi, tartışılabilmesi, 1 Mayıs'ın örgütlenme çalışmalarında muazzam bir öneme sahiptir.

Sınıfa saldırıları püskürtebilmenin ve birimlerde örgütlenmenin önünün açılabilmesi

Sermaye sınıfa saldırılarını

yoğunlaştırmıştır. Özelleştirme, esnek üretim, sıfır sözleşme dayatmaları, işten atılmalar, örgütsüzleştirme saldırıları işçi sınıfının ve diğer emekçi kesimlerin ortak sorunlarıdır. Topyekün bir saldırıya, topyekün birleşik bir mücadeleyle karşılık verilmesi zorunludur. Bunun için bu saldırılara karşı ortak talepler etrafında sınıfın bütün bölüklerini birleştirebilmek bir gerekliliktir.

1 Mayıs çalışmalarında bu taleplerin öne çıkartılması ve ortaklanması gelecek saldırıların püskürtülebilmesinde bir manivela olacaktır. 1 Mayıs işçi sınıfının güncel taleplerinin de dile getirileceği bir gün olduğuna göre bu olanağı en iyi şekilde değerlendirebilmek, birleşik-militan bir hat oluşturabilmek sınıf hareketinin gelecek seyri bakımından ele alındığında üzerinden atlanamayacak öneme sahiptir.

Bu çalışmalar vesilesiyle hem birim örgütlenmelerinin imkanları açığa çıkmakta, hem de bunun genelle bağlantısının zemini yaratılabilmektedir. Onun için üretim alanları, fabrikalarla genel sınıf mücadelesi arasındaki bağın güçlendirilmesi bunun karşılıklı birbirini besleyen bir olanağa dönüştürülmesi yalnızca politik bir kavrayış, pratik bir çabanın ürünü olacaktır.

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ının örgütlenmesi

Sınıfın dönemsel hedeflerine kilitlenen bir çalışma, fakat bunun iktidar mücadelesine bağlanabilmesi kurulan platformların ana hedefini oluşturmaktadır. Bu yaklaşım hazırlık çalışmalarına rengini verdiği gibi, 1 Mayıs gününün özüne uygun kutlanmasında da etkili olacaktır. İşçi ve emekçilerle kurulan bağların güçlendirilmesi ve işçilerin inisiyatif olarak kendi alanlarına, sendikalarına, bulundukları demokratik kitle örgütlerine kısacası harekete geçirilebilecek bütün platformlara yönlendirilebilmesi.

Kitlelerin devrimci gücüne güvenle sürdürülen çalışmalar, bağımsız işçi inisiyatiflerinin taban örgütlülüklerinin oluşturulmasına hizmet etmektedir. Platform toplantılarında sağlanan açıklıklarla bütün çalışma alanlarına yeniden dönülmesi ve mümkün olan en yaygın çalışmanın gerçekleşmesi üzerine kurulmuştur.

Çalışmalara bakışımız alandaki konumlanmadan, militan bir duruşa kadar yansımaktadır. Taleplerin dile getirilmesinden, iktidar perspektifinin

Sendikal bürokrasinin cenderesinin

kırılabilmesi için içeriden bir basınç oluşturabilmek zorunludur. MGK sendikacılarının 1 Mayıs'ın kızılığını sarartma girişimlerini boşa çıkartmak için sendikalarda çalışma yürütmek ve bu çalışmanın da bizzat işçiler tarafından yürütülmesi alınacak mesafeyi kısaltacaktır. Şimdiye kadar sendika bürokratlarının ve reformistlerin ortak ağızla koro halinde söyledikleri "sınıf dışı unsurlar" edebiyatına en iyi yanıt olacaktır. 1 Mayıs'ı, bu MGK sendikacılarının ve reformistlerin denetiminden çıkarmak ve bizzat denetimi sınıf bilinçli işçilerin ele geçirmesi gelişen mücadele için muazzam bir imkana dönüşecektir. Devletin sendikacılar eliyle 1 Mayıs'ları denetim altında tutmaya çalışmaları, bu denetimin kırılmasıyla sendika bürokratlarının ve reformistlerin varlık zeminlerinin tehlikeye düşeceği bilindiğine göre, bunların neden birlikte hareket etme ihtiyacı duydukları da son derece açıktır.

Yeniden provokasyon edebiyatına meydan vermemek için işçi disiplini ve kararlılığıyla, militanlığıyla hareket etmenin bu silahı onlara geri çevirebilmenin de ayrıca bir zorunluluk olduğu bilinmelidir. Taleplerimize, kimliğimize, onurumuza sahip çıkmak, onu ezdirmemek için bütün saldırıları da göğüsleyebilmek gerekmektedir. Bu, işçi sınıfının devrimci onurunu çiğnetmemek için olmazsa olmazsa koşuldur. Sınıf hareketi içindeki en büyük iki engelin; sendika bürokrasisi ve reformistlerin aşılabilmesi için belli bir politik esnekliği de gösterebilmek gerekiyor. Sol sektör yaklaşımların bir tarafa bırakılabilmesi, bu platforma çekilebilecek bütün inisiyatiflerin değerlendirilmesi sınıf hareketine duyulan bir sorumluluktur.

İşçi sınıfının toplumun bütün ezilen kesimlerine öncülük etmesi, devrimci rolünü oynayabilmesi için kendisi dışındaki taleplere de sahip çıkması gereklidir. Kamu çalışanlarının taleplerinden, öğrencilere; Kürt halkının özgürlük talebinden işsizlerin iş talebine kadar. Diğer ezilen kesimlerin sorunlarına duyarlı olmayan bir sınıfın onlara önderlik edebilmesi beklenemez.

Bütün bu çalışmaların sonucunda beklenen ve gerçekleştirilmek istenen 1 Mayıs'a işçi sınıfının damgasını vurabilmektir. 1 Mayıs'ı özüne uygun kutlamak ve dönemi kazanmak için işçi platformlarına, çalışmaya, örgütlenmeye.

Yaşasın işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı!
Yaşasın birlik, mücadele, dayanışma!

1 Mayıs'a yönelik işçi toplantılarından gözlemler...

Devrimci 1 Mayıs için faaliyetler kapsamında, metal, petro-kimya ve tekstil işyerlerinden 50 civarında işçinin katıldığı bir toplantı yapıldı. Toplantıda tartışılan konular, açığa çıkan eğilimler kısaca şöyle:

Konulardan ilki, doğal olarak 1 Mayıs'ın doğuşu ile tarihsel ve güncel önemiydi. İlk toplantıya katılanların dışında birçok yeni işçinin geldiği de düşünüldüğünde, bu doğal bir ihtiyaç olarak kendisini gösterdi. Zaten işçilerden de bu yönlü talepler geldi.

Önceki toplantıdan farklı olarak, işyerlerindeki pratik gelişmeler ve bu gelişmelerin karşılaştığı sorunlar, gündemde bir hayli yer tuttu. Bu, çalışmanın ilerlediğinin göstergesiydi. Ayrıca işçiler, bu gelişmenin verdiği cesaretle olsa gerek, çok daha katılımcıydı.

Petro-kimya sektöründen bir fabrikanın işçileri, 1 Mayıs toplantısına çağrıldıklarında; "1 Mayıs'ın bizimle ilgisi yok" gibi bir tepki vermişler, ama kendi işyerleri ile ilgili toplantıya katılmışlardı. 1 Mayıs'a karşı ilk başta ilgisiz kalan işçiler, işyeri sorunları üzerine tartıştıkça 1 Mayıs'ın hiç de kendileri dışında birşey olmadığını görmeye başlamışlar ve; "biz, 1 Mayıs bizi ilgilendirmiyor derken yanlışmışız" diyerek bunu açıkta ifade de etmişlerdi. Demek ki biz, işçilerin ilgisini "dışarı"ya çekebilmek için "içeriye" olan ilgilerini artırmak zorundayız. Yani işçiler kendi işyeri sorunları için mücadeleyle giriştikçe, işyeri sorunlarının sınıf mücadelesinin bir parçası olduğunu görmenin daha fazla olanağına sahip oluyorlar ve o zaman bizim teşhirimiz de, propagandamız da daha kısa sürede karşılığını buluyor. Ama onların bu algılayışına müdahale etmezsek, 1 Mayıs işyeri sorunlarının çözümünün bir platformu düzeyinde de kalabilir. Ve bu içerik, "kızıl 1 Mayıs"ı değil, olsa olsa tutarlı sendikal bir platformun 1 Mayıs'ını ifade eder. Bu anlayışa müsaade etme eğilimi de potansiyel bir risk olarak var. Çünkü bunun nesnel bir zemini var. Fakat hala da bizim için temel risk, sol-sekter tutumdur. Pratik yeni yönelimin anlamını, önemini ve işlevini kavrayamayan eğilimdir.

Bir başka petro-kimya fabrikasından gelen bir işçi; fabrikalarında yüz civarında işçinin çalıştığını, bunların ikisinin ileri diyebileceğimiz işçiler olduğunu, fabrikada sendikanın da bulunmadığı böyle bir durumda nasıl bir katılım sağlanabileceğini tartışmaya açtı. Bu tartışma özellikle sendikasız işçilerin nasıl bir katılım gerçekleştireceği konusunda faydalı oldu. Kendi fabrikasındaki ileri işçilerin, sendikasız oldukları için ilk başta nasıl katılacaklarını bilemediklerini,

ama sendikasız tekstil işçilerinin bir tekstil sendikasında (muhtemelen DİSK-Tekstil) katılacaklarını görünce, kendilerinin de Petrol-İş'te katılmaya karar verdiklerini anlattı. Bu tartışmadan, sendikasız işçilere kendi sektörlerinin sendikalarında katılabileceklerini anlatmak ihtiyacı bulunduğu ve bunun en iyi yolunun da başka örnekler anlatmak, göstermek olduğu açığa çıktı.

Bir başka işçi ise yaptığı konuşmada; "işyeri sorunları dururken işçilere 1 Mayıs'tan bahsetmek abestir" diyerek yararlı sonuçlara yol açan bir tartışma başlattı. Bu tartışmalar sonucunda hem kendisi ve onun gibi düşünenlerin kafası açıldı, hem de 1 Mayıs çalışmasının işyeri sorunlarıyla birleştirilmesinin gerekliliği bir kere daha ortaya çıktı. Ayrıca işçilerin daha çok sendikal bir bilinçle sahip oldukları, yönelimlerinin, arayışlarının kuvvetli oranda sendikal bir yönelim, arayış olduğunu gözlemleme olanağına sahip olduk.

Toplantıda aktarılanlardan birisi de tekstil işçilerinin yaptığı Makina-Kalıp ziyareti idi. Bu ziyaretten önce 1 Mayıs'a çok yakın bakmayan, sendikalaşma faaliyetine temkinli yaklaşabilen işçilerin ziyaretten sonra bu tutukluklarını aştıklarını öğrendik. Böylece de bu tür ziyaretlerin, ziyarete gelen işçilerin bilinçlerini ve mücadelelerini sanıldığından daha fazla ilerlettiğini gördük.

Yine tekstil işçilerinin aktardığı başka bir gözlem de, kendi işyeri sorunlarına karşı duyarlı davranan ve bu duyarlılığı eylemle de ifade eden tekstil işçilerinin 1 Mayıs'a devlet teröründen dolayı uzak durduğunu. Bunun temel nedeni olarak da, işçinin işyeri sorunları için devlet terörünü göze alabilirken, 1 Mayıs'ı kendi dışında birşey olarak gördüğü, eğer yaşadığı sorunlarla 1 Mayıs arasındaki bağı doğru kurmasını sağlarsak, devlet terörünün yarattığı etkinin kırılabilmesinin zemini olduğu belirlendi. Bu arada tekstil işçilerinin sosyal hayatlarının çok fakir olduğu, bundan dolayı sosyal etkinliklere yatkın oldukları, 1 Mayıs ve diğer çalışmalarda sosyal faaliyetlerin de özellikle kullanılması gerektiği anlatıldı.

Başka bir petro-kimya işçisi ise farklı bir gözlemini aktardı. Demokrat, ilerici diyebileceğimiz işçilerin bile "yüzleri maskeli, ellerinde sapan bulunan ayrı kortejlerden" rahatsız olduklarını, "bu kortejlerin sınıf ile ilgili slogan atmaları anlamsızdır" dediklerini belirtti. İleri işçilerin bu tepkileri, sınıftan ayrı duran, ayrı durmakla da kalmayıp yaptıkları biçimsel şovlarla kendilerini sınıftan bütünüyle tecrit eden bir anlayışla, sınıfa bütünsel olarak önderlik etmeyi, yaklaşmanın bile

mümkün olmayacağını gösteriyordu.

Bu tartışmaların dışında 1 Mayıs'a nasıl katılmak gerektiği ve reformizm ile devrimci demokrasinin bugüne nasıl yaklaştığı tartışıldı. Devrimci demokrasinin bir kere daha işçi sınıfını reformizme ve sendika bürokrasisine teslim edeceği, bugünü kendi gücünü göstereceği bir gün olarak gördüğü, sınıf mücadelesini yükseltmek gibi bir perspektife sahip olmadığı için işçilerden uzak kalacağı tespit edildi. Buna karşın reformizmin ise sınıfı geri bilince mahkum etmek için elinden geleni yapacağı, devletin her türlü dayatmasına boyun eğeceği, sendika bürokrasisi ile işbirliğine gireceği, eylemi geriye çekmeye çalışacağı öngörüldü. Bizim katılımımızın ise devrimci bir içerikle ama sendikalı ya da sendikasız işçi kortejleri içinde olması gerektiği, sloganlarımızla, pankartlarımızla devrimcilerin tutumumuzu sınıfa taşımamız, tüm çalışmalarımızı da buna göre organize etmemiz gerektiği bir kere daha vurgulandı.

Başka bir gündem maddesi ise sendikaların tutumuydu. Aslında sendikaların genel tutumunu en iyi şekilde bir tekstil işçisi ifade etti; "2000-3000 arası bir işçi çalıştıran tekstil fabrikasında sendikamızın hiçbir faaliyeti yok. Oraya (eyleme) bizim yerimize sendika ağaları, bazı şube elemanları ve birkaç temsilci gidecek, bizim yerimize birşeyler yapacaklar. Bizi eyleme katmak için ise hiçbir şey yapılmıyor." Aslında bu ifade sendikaların tutumunun sadece bir parçasını gösteriyordu. Daha sonraki konuşmalarda sendika bürokratlarının sadece işçilerin katılımını sınırlamak için çabalamayacakları, ama aynı zamanda katılımın niteliğini de sermayenin lehine olacak tarzda değiştirmeye çalışacakları, sınıfın çıkarlarını sermayeye teslim etmeye o gün de devam edecekleri belirtildi. Bizim tutumumuzun ise bir yandan sendikaların katılımını artırmaya, işçilerin sendikalara sahip çıkmasını sağlamaya yönelik, bir yandan da sendika bürokratlarının eylemsizliklerini veya sınıf işbirlikçiliği çizgilerini teşhir etmeye yönelik olması gerektiği belirtildi. Ancak burada dikkat etmemiz gereken bir noktanın da sendikalar üzerinde basınç yaratma çabamızın mümkün olduğu kadar işçiler üzerinden yapılması gerektiği ve gereksiz sürtüşmelere (bunu onlar da zorlayabilir) girmememiz olduğu belirtildi.

Bunların dışında yapılacak sosyal etkinlikler kısmen de olsa tartışıldı. Burada belirtilen önemli bir husus da işçilerin işyeri sorunlarını tartışmak için yaptıkları toplantıları bu tür etkinliklerle birleştirmek gerektiği idi.

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ının örgütlenmesi üzerine yapılan toplantıların ikincisinde Anadolu yakasından öncü işçiler olarak biraraya geldik. Katılım ilk toplantının üzerindeydi ve ağırlıklı olarak tekstil, petro-kimya, metal ve belediye işçilerinden oluşuyordu. Yine ilk toplantıyla karşılaştırıldığında, toplantıya katılımın düzeyi ve 1 Mayıs'ın özüne uygun şekilde kutlanması üzerine yakalanan ortaklık son derece olumluydu.

İlk toplantının tekrarına düşmeden, kısaca 1 Mayıs'ın tarihsel anlamı ve önemi üzerinde durduktan sonra söz alan bir Altaş işçisinin kendi mücadele deneyimlerinden ve işçi sınıfı ve sermayenin iki sınıf olarak karşı karşıya geldiği 1 Mayıs'ın öngünlerinde sermayenin saldırılarına karşı işçilerin, özellikle de öncü işçilerin nasıl bir sorumluluk altında oldukları üzerinde yaptığı konuşma toplantıyı hareketlendirdi. Üzerinde durulan sorunların başında işçi sınıfının, sermayenin saldırılarına karşı ortak barikatlar örmesi, bunun önündeki engeller ve özel olarak da sendika bürokrasisinin hem tek tek mevzi direnişlerinde oynadıkları uğursuz rol, hem de "beşli çete"nin oluşturulmasıyla ihanetlerinin kazandığı yeni boyut geliyordu. Bir işçinin işverenlerin tek bir sendikası varken, işçilerin neden birden çok sendikası olduğu şeklindeki sorusu ise diğer işçiler tarafından yanıtlanıyordu; işçi sınıfının böylelikle bölünmek istendiği, sınıfın çıkarları için biraraya gelmekten kaçınan sendika ağalarının sermayenin çıkarları için kolaylıkla biraraya geldikleri konusunda katılan her işçinin söyleyecek sözü vardı. Bu sendika bürokrasisinin 1 Mayıs'ın içini boşaltması ve onu bir "şölen"e dönüştürmesi ya da kapalı mekanlara tıkmaya çalışması ne kadar doğalsa, bu oyunların boşa çıkarılması ve 1 Mayıs'ın özüne uygun bir şekilde bir mücadele günü olarak kutlanmasının da ancak bağımsız işçi inisiyatifleri yoluyla gerçekleştirilebilecek olması da doğaldır.

Tekstil işçileri en azgın sömürü koşulları altında olan bir sektör olarak, ilk toplantının ardından girdikleri pratik süreci ve karşılaştıkları yine bu sektöre özgü sorunları aktardılar. Sendikal haklarına dahi sahip olmayan sınıf kardeşlerimizin 1 Mayıs'a katılımı örgütlemekteki sorunları yine bu alanda gösterecekleri ısrarla çözümlenebilecektir. İki toplantı arasında yapılan ve 1 Mayıs öncesi daha da yoğunlaşması gereken çalışmaların, ilişkilerin, ev ziyaretlerinin ilk sonuçları ise gelecek açısından oldukça önemli bir potansiyelin olduğunu göstermişti.

Yine 1 Mayıs'ın güncel önemine tam da denk düşen bir anlayışla, 1 Mayıs'ın yalnızca bir günden ibaret görülmemesi gerektiği ve bu tür işçi toplantılarının süreklileşmesi ihtiyacı da toplantıya katılan işçiler tarafından sık sık dile getirildi. Toplantıya katılım, özellikle önümüze koyacağımız pratikler konusuna gelince yoğunlaştı. Bu, toplantıların işlevini büyük ölçüde yerine getirdiği ve işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı üzerine sağlanan netlikle çalışmaların yoğunlaşması gerektiği konusundaki kararlılığın göstergesiydi. Önümüzdeki günleri en etkin bir biçimde değerlendirmek üzere bu çalışmalara omuz vermeli, tüm olanaklarımızı seferber etmeliyiz. Ne 1 Mayıs'ı, ne de geleceği bize altın tepsiyle sunmayacaklar; işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ını örgütlemek de, sermayenin saldırılarına karşı en anlamlı duruşu sergileyerek geleceğin temsilcileri olduğumuzu ispatlamak da bizim ellerimizde. Öncü işçiler görev başına!

MGK sendikacılığı ve 1 Mayıs

Susurluk devleti, MGK sendikacıları aracılığıyla 1 Mayıs'ı sermaye iktidarına karşı bir mücadele günü olmaktan çıkarmaya çalışıyor. Her türlü baskı ve şiddete rağmen engelleyemediği 1 Mayıs'ı MGK sendikacılarının, sendika ağalarının hakimiyeti altında bir yenilgi günü olarak örgütlemek, içini boşaltmak ve rengini sarartmak istiyor. Düzen partileri ile kolkola giren reformist partiler de bu planın bir parçası olma yolunda emin adımlarla ilerliyorlar.

Bunlar, B.Meral'lerin, R. Budak'ların, sendika bürokratlarının hem de işçi sınıfının temsilcileri sıfatıyla 1 Mayıs kutlamalarına sahip çıkıyor gözükmelerini olumlu bir gelişme olarak görüyorlar. Onlara kalırsa, 1 Mayıs'a karşı açıktan cephe alan sendikacılara göre bunların tutumu daha ileri bir tutumdur, işçi sınıfının çıkarlarını savunmaya diğerlerine göre daha yakındırlar ve sermayeye karşı mücadele yönünde bir eğilim içinde olduklarının göstergesidir. Biraz daha itelenip, teşvik edilirse işçi sınıfının çıkarlarının en keskin savunucusu bile olabilirler!

1 Mayıs öncesi, sınıf işbirliğine soyunan reformizm, kendisini savunmak, politikasını gerekçelendirmek için geniş bir manevra alanı açmaktadır. Örneğin, bunlara göre sendika bürokratlarını 1 Mayıs alanlarından tecrit etme politikası hem gerçekçi değildir, hem de sendika ağalarından beklenti içindeki geniş işçi kitleleriyle karşı karşıya gelmek sonucunu doğurur. Alanlarda sendika ağalarını teşhir etmek bu yüzden sınıf dışı solculuğun işçi sınıfının çıkarlarından bağımsız hatta onun çıkarlarıyla çatışma içindeki tutumudur, hayalci, maceracıdır. Mahkum edilmesi karşı durulması gereken sendika ağalarının denetimi ve inisiyatifi değil, bu tür tutumlardır.

Aynı şekilde CHP'nin, CHP milletvekillerinin bu yıl muhtemelen daha da önem vereceği katılım işçi sınıfı ve toplumsal mücadele güçleri açısından olumlu bir gelişme olacaktır, diye düşünüyorlar. "Buna sırt çevirmek, ayağa gelmiş fırsatı tepmek demektir, işçi sınıfını kendi içinde böler ve yarıya onu düzene karşı muhalefet içindeki demokratik ittifak güçlerinden koparır" diyorlar. Bu yüzden alanlarda "Kahrolsun düzen partileri!" sloganını yükseltmeyi de karşı çıkılması, mahkum edilmesi gereken bir tutum olarak savunabiliyorlar.

İnisiyatifin merkez sendika bürokratlarının elinde olmasını kitlesel ve başarılı bir 1 Mayıs'ın güvencesi olarak görüyorlar. Gerçekte bu onlar için korunaklı bir sığınma alanıdır. Düzenin çizdiği sınırlar çerçevesinde, devletin izin verdiği ölçüler içinde düzene karşı muhalefet etmenin temel varlık koşuludur.

Çünkü reformizm sendika bürokratlarının barikatının aşıldığı, inisiyatifi devrimci işçilerin aldığı bir 1 Mayıs'a baktığında kendisini de boşlukta görür. Sendika bürokratlarının ötesi tufandır. Kurulu düzenin ötesi anarşidir. Sendika ağalarının denetimi dışında gerçekleşecek devrimci 1 Mayıs eylemleri devlet tarafından yasadışı ilan edilir, devletin tahammül sınırlarını aşar ve katılımcılarına şiddetli karşı saldırının yükseltilmesi sonucunu doğurur. Örneğin bunlar yasal partilerse bu gerekçeyle kapatılabilirler. Sendikalarsa bu gerekçeyle tutuklanabilir vb. Bunlar düzene açıktan kapaklanmış kesimler için göze alınmaz şeylerdir.

Bu, alanlarda sendika bürokratlarını rahatsız edecek tutumlardan uzak durmanın savunusu olarak da kendini ortaya koyuyor. Sermayenin sendikasızlaştırma saldırısını yükselttiği bir dönemde sendika bürokratlarına karşı mücadele görevlerini öne çıkartmak sermayenin ekmeğine yağ sürer diyorlar. Mevcut merkezi sendikal yönetimin teşhiri, pusuya yatmış daha sağ, daha gerici sendikacıların işine yarar diyorlar.

Bunlar, sermaye devletinin ölümü gösterip sıtmaya razı etme politikasının işçi hareketi içindeki muhataplarıdır. M. Özbek ekibi karşısında B.Meral ekibini ehveni şer bulmaktadırlar. Kıyılan canların hesabını sormak yerine kırılan cam çerçeve için gözyaşı döküp, devletin örgütlediği katliamı sessizlikle geçiştirmektedirler.

'96 1 Mayıs'ında reformizmin verdiği utanç verici sınav hala hafızalardadır. Şenlik havasında, "olaysız, kavgasız, gürültüsüz" 1 Mayıslar çağrısı yapmaları, 1 Mayıs'ı sermaye ile mücadele günü olarak değil, "barış ve kardeşlik" bayramı havasına sokmaya çalışmaları ihanet ve işbirliği politikalarına devam edeceklerini göstermektedir. Bunların '97 1 Mayıs'ı değerlendirmelerine bakacak olursak, işçi sınıfının çıkarları açısından '80 sonrasının en başarılı 1 Mayıs'ı kutlamalarına sahne olduğunu iddia

ettiklerini görürüz. '98 1 Mayıs'ını da benzer bir şekilde "kutlamak" hayalindedirler. Bu çerçevede Susurluk devletinin hizmetine girmeye adaydırlar.

Sendika ağaları, sermaye devletinin devrimci bir 1 Mayıs'ı engellemeye dönük saldırısının temel araçlarından biri olarak üstlendiği görevi eksiksiz olarak yerine getirme çabasındadır. İşçi sınıfının damgasını vurduğu devrimci bir 1 Mayıs, sermaye sınıfı ve devletin olduğu gibi bunların işçi sınıfı içindeki uşaklarının da korkulu rüyasıdır. Sınıf mücadelesi zemininde ayağa kalkmış işçilerin kendi rahat koltuklarını da silkelemekte zorlanmayacaklarını çok iyi bilmektedirler. Bu nedenle MGK sendikacılığı devletin 1 Mayıs'a dönük saldırı politikalarına uşaklık etmede aktif rol alırken bunu zoraki değil, gönüllü bir işbirliği olarak yürütmektedir. Aktif uşaklık politikasının hayata geçirilmesinde hiçbir boşluk bırakmamaya çalışmaktadır.

MGK sendikacılığının 1 Mayıs'a sahip çıkar gözükmeye çalışmasının esas amacı devletin 1 Mayıs'ı başıboş bırakmamak politikası üzerine kuruludur. Önderliğin devrimci ve öncü işçi-emekçi inisiyatiflerin eline geçmesini engellemektir. 80'lerin ikinci yarısından sonra izinsiz yapılan 1 Mayıs'ların taşıdığı devrimci ve militan ruh hala hafızalardadır. Sermaye devleti bir kez daha yasaklarıyla boğamadığı 1 Mayıs'ın içeriğini boşaltarak etkisizleştirmeye çabalamaktadır.

İşçi sınıfının 1 Mayıs'ları kutlamak için MGK sendikacılarının desteğine muhtaç olduğu iddia edilebilir mi? Bu topraklarda MGK sendikacılığını sadece sözde değil pratikte de mahkum etmenin, sermaye işbirlikçilerini, işçi ve emekçi düşmanlarını, ESK ihanetçilerini 1 Mayıs organizasyonlarından, 1 Mayıs alanlarından tecrit etmenin, 1 Mayıs inisiyatifini ele almanın mücadelecisi, öncü, ileri, devrimci sınıf güçleri yok mudur? Hain bürokratların MGK ile işbirliği içinde üstlenecekleri rolü boşa çıkarmanın güçleri bugün de fazlasıyla vardır. İşçi sınıfı içinde, sendikalarda, fabrikalarda sendika ağalarının barikatının aşılması gerektiğini söyleyen, bu hainlerin işçi sınıfının değil sermayenin temsilcisi olduğunu ifade eden geniş bir kesim vardır. Fakat büyük oranda örgütsüz, dağınık veya etkisiz olan bu kesimler işçi sınıfı ile sendika ağalarının denetimine

sokulmaktadırlar. Bu ileri öncü işçi tabanının sendika ağalarının sultasına köprü olan reformist politikalarından kopuşarak harekete geçirilebilmesi 1 Mayıs hazırlık sürecinin en iyi şekilde değerlendirilmesine bağlıdır. 1 Mayıs hazırlık süreci, işçi hareketi içindeki mücadelecisi, öncü, ileri, devrimci güçler için gerçek bir sınav olacaktır.

Sendika ağalarının barikatının aşılması, sermayenin saldırı politikaları karşısında sınıfa karşı sınıf mücadelesi çizgisinde cepheden tutum almayı gerektirir. Bu gerçeği karartarak, gizleyerek işçi sınıfının devrimci enerjisini bırakın sisteme yöneltmeyi açığa dahi çıkarmak mümkün olmayacaktır. Sermaye sınıfı ile işçi sınıfı arasındaki tarihsel mücadelenin doruk noktası olan 1 Mayıs'ı kendi tarihsel anlamına uygun bir içerikte kutlamak devrimci-reformist ayrışmasının da mihenk taşıdır.

MGK sendikacılığı sermaye devletinin 1 Mayıs'a dönük saldırı politikalarının temel dayanağı, reformist politikalar ise MGK sendikacılığının işçi sınıfı içinde iş görmesinin temel destekçisi işlevi görmektedir.

Sendika ağaları 1 Mayıs'a fabrikalardan kitlesel katılımı bırakın örgütlemeyi, engelleme işini görmektedirler. Miting alanlarında polis-asker ablukasına yardımcı olarak, işçi sınıfının baskı ve terörle ehlileştirilmesi amacına hizmet etmektedirler. Sermaye devleti, kirli ve kanlı yüzünün işçi ve emekçiler açısından iyice su yüzüne çıktığı bu dönemde, böylesi bir hizmete her zamankinden daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Baharla birlikte yükselen militan eylemlilikler (kamu emekçileri eylemleri, 8 Mart ve Newroz) işçi ve emekçilerdeki mücadele isteğinin ve büyüyen öfkenin kanıtlarıdır. Bu dinamiği boğmanın en iyi yolu olarak, baharın zirvesi 1 Mayıs'ı sönük ve cansız bir kutlamayla geçiştirebilmeyi başarmayı önlerine hedef olarak koymuşlardır. Bu aynı zamanda sermayenin önümüzdeki dönemde uygulamaya koyacağı yeni saldırı paketleri için de yolun düzlenmesi anlamına gelmektedir.

Susurluk devletinin, MGK sendikacılığının ve reformist ihanetin bu oyunlarını boşa çıkarmak için görev başına!

Sermaye sınıfı karşısında boyun eğmeyeceğimizi, sermayenin Susurluk devleti karşısında diz çökmeyeceğimizi göstermek için 1 Mayıs'ta alanlara!

Devrimci 1 Mayıs ve sendikalar

1 Mayıs'a az bir zaman kalmasına rağmen işçi sendikaları konfederasyonlarından anlamlı bir ses çıkmıyor. Kimi illerde sendika şubelerinin girişimleriyle yürütülen hazırlıkları bunun dışında tutuyoruz. Türkiye'de merkezi bir kutlamaya yönelik sendika merkezlerinin tavrından söz ediyoruz.

Nisan başlarında Türk-İş, Hak-İş, DİSK ve KESK, bu yıl 1 Mayıs'ı birlikte kutlayacaklarını duyuran bir açıklama yapmışlardı. O günden bu yana bir daha ses seda çıkmadı. Herhalde sınıfın nabzını son ana kadar yoklayıp, nasıl edip de bu yükten kurtulabileceklerini hesaplıyorlar. Çünkü tabanda hazırlıklar çoktan başladı. Düne kadar işçi konfederasyonlarının ihanetçi yapısından dem vuran KESK, bugün, bu ihanet şebekeleriyle bir açıklama yapmakla yetinirken, bağlı sendikalarında iş bırakma tartışılıyor. Gene DİSK, KESK ve Türk-İş'e bağlı şubelerin oluşturduğu platformlar, çeşitli illerde kutlama kararlarını kamuoyuna duyurdular.

Özellikle DİSK, Türk-İş ve Hak-İş konfederasyon yönetimleriyle bağlı sendikaların genel merkez yönetimlerinin çoğu, Türkiye işçi sınıfının gözündə sınıfta kalalı hayli zaman oldu. Bu ağa takımından sınıfın beklediği birşey yok. Gölge etmesinler başka ihsan istemiyoruz. Sivil inisiyatif, Ekonomik Sosyal Konsey gibi türlü bahanelerle, her fırsatta sermaye sınıfının hizmetine koşan bu hainlerin, 1 Mayıs'ta da bu hizmetleri sürdürmek için ellerinden geleni yapacakları kuşkusuzdur. Tüm bu nedenlerle 1 Mayıs'a yönelik hiçbir hazırlık, hiçbir açıklama yapmamaları da gayet doğaldır.

Fakat birşey daha var. O nimetlendikleri, hatta türlü dalaverelerle sürekli yoldukları sendikalar, bu ağaların babalarından miras çiftlikleri değildir. Şu anda öyle kullanmalarına rağmen, öyle değildir. Sendikalar, tüm varlığı ve birikimiyle işçi sınıfınıdır. İşçi sınıfının uzun mücadeleler ve büyük bedeller sonucu kazandığı bir hak, lokmasından keserek biriktirdiği aidatlarla kurduğu mevzilerdir. Sendika hakkının kazanılmasında, Türkiye'de ve dünyada milyonlarca işçinin emeği, yüzlercesinin kanı var. Ama bu mevzilerin bugün, birkaç hainin elinde sermayeye peşkeş çekilmesinde de, gene aynı işçi sınıfının suskunluğunun, aymazlığının önemli payı var. Özellikle bütün bu gerçeklerin farkında olan, dillendiren sınıf bilinçli işçilerin.

Emek bizim emeğimiz, mevzi bizim mevzimiz olduğuna göre sendikalarımıza sahip çıkmamızın artık zamanıdır. Zaten işçi kendi emeğine, kendi mevzisine sahip çıktığında, bu bürokratların denetimleri de parçalanabilecektir. Sendika işçinin, sermaye sınıfıyla mücadelesinde bir araç, bir mevzi, bir silahtır. Bugün bu silahın tetiği düşmana teslim edilmiş, sınıf kendi silahıyla her gün vurulur hale getirilmiştir. Silahımızı geri almanın, kabzasına yapışmanın ve

namluyu doğrultmanın zamanıdır. Uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günümüz 1 Mayıs, bu silahı nihayet kullanmanın en uygun vesilesidir. Sendikacı şunu söyledi, sendikacı böyle dedi diye küsüp geri durmak doğru değildir. Sendikalar bizim örgütlerimizdir. Bizim seçtiğimiz bu insanlar, şubeler açısından çünkü işçi arkadaşlarımız, ya görevleri olan mücadelemizi örgütleme işini yaparlar, ya da bu işin hakkını verecek başka bir arkadaş devrederler. Ama mücadelemize karşı görüş ve önerilerle bizim mevzilerimizi işgal edemezler. 1 Mayıs hazırlıklarımızı mutlaka sendikalarımızda yapmalı, bu hazırlık sürecini, aynı zamanda sendikalarımıza sahip çıkmanın bir olanağına da dönüştürmeliyiz. Sendikalı ya da sendikasız, tüm fabrikalardan sektörde örgütlü sendikalara bir akış sağlamak gerekiyor. Böyle bir tutum, 1 Mayıs hazırlığındaki şubelerimizde görevli arkadaşlara moral vereceği gibi, bir hazırlığa niyeti olmayanları da kendine getirecektir.

1 Mayıs çalışmalarını sendikalarımızda yürütmenin bir başka önemli yanı, az sayıda da olsa, sendika üzerinden ulaşılacak işçilerin de çalışmaya çekilebilmesi olanağıdır. Özellikle TİS sürecindeki sendikalarda döneminin doğal hareketliliği yaşanmaktadır. Uzlaşmazlık dönemlerinin en geri işçileri bile sınıfsal sorunlara karşı daha duyarlı hale getirdiği bilinen bir olgudur. Bu sendikalarda yürütülecek 1 Mayıs faaliyetleri (hazırlık toplantıları, pankart-döviz yazımı vb.), salt sözleşme sürecine ilgisi nedeniyle sendikaya gelip-gitmeye başlamış bulunan işçilerin ilgisini, birim sorunundan genel sorunlara doğru çekebilecektir. Dövizlerde, pankartlarda, tüm sınıfı kesen genel taleplerin yer alması, 1 Mayıs'ın anlamı, önemi ve eylem tarzı üzerine yürüyen harareti toplantılar, tümü birer ilgi merkezi haline getirilmelidir.

Gerçi bu süreçte, olabildiğince fazla işçiyi sendikalara ve 1 Mayıs gündemine çağırarak için TİS süreci gerekmiyor. Bu, tüm fabrikalarda, tüm işletmelerde yürütülmesi gereken bir çalışma. TİS süreciyle ilgili vurgu, sadece ek bir olanağa dikkat çekmek içindir. Bu tür ek olanaklar, açıktır ki, grev ve direnişlerle, sendikal örgütlenme çalışması yürütülen tüm fabrikalarda, bir işyeri komitesi bulunan her işyerinde vardır ve mutlaka değerlendirilmelidir.

Sınıf devrimcileri, kendi güçleriyle yürüttükleri özgün çalışmaları haricinde, tüm bu olanakları değerlendirmek, gözlerini çalışma alanlarımızın verili güçleri dışında, sınıfın bu doğal güç ve dinamiklerine dikmek, bunları harekete geçirme perspektifiyle davranmak durumundadırlar. İşçi sınıfının devrimci 1 Mayısını kazanmanın, bu sınıfın doğal devrimci dinamiklerini harekete geçirmek dışında bir yolu yoktur. Sınıf mücadelesinin devrimci ve işlevi de budur.

İzmir işçi hareketinden kesitler

İzmir Çiğli Organize Sanayi Bölgesi'nde son dört aylık dönemde yerel/kısmi dalgalanmalar yaşandı. Çeşitli işkollarında yaşanan örgütlenme çalışmaları ve örgütlü işyerlerindeki direnişlerin genel kitleyi etkilediği ise pek söylenemez.

Metal işkolu başta olmak üzere, tekstil ve deri işkolu bu hareketliliğin oluşmasında belli deneyimleri içeriyor. Başarısızlıkla sonuçlanan bu sendikalaşma deneyimlerinden bazı dersler çıkarmak gerekiyor.

Metal işkolunda DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş'te örgütlenen Dikkan ve Containers fabrikalarındaki işçiler işverenin her türlü oyunlarına karşı birleşik bir örgütlenme iradesi ortaya koyabilmişti.

Containers fabrikasında, bir mafya sendikası haline gelen Türk Metal yıllardan beri işçilerin üzerinde taşıdıkları bir yük oldu. İşçilerin en küçük hak taleplerine karşı öncü işçilerin atılmasını patronla birlikte organize etti ve patronun safında olduğunu defalarca kanıtladı. Countainers işçilerinin Birleşik Metal'e geçmeleri bir arayış içinde olduklarını ve kendilerini daha rahat ifadelendirebilecekleri bir sendikayı tercih ettiklerini ortaya koydu. İnisiyatif, güven ve birlikte hareket her zaman işçilerin vazgeçemeyecekleri eylem kılavuzu oldu.

Dikkan'da yaklaşık bir yıldır süren örgütlenme çabasının başarıyla sonuçlanması Çiğli işçilerinin önünde ışık ve yolun açılması demektir.

ÇOSB'inde 1998 yılının ilk yarıyıl zamlarında fabrikalarda, bölümlerde, kısmi kısa süreli iş bırakma eylemleri gerçekleşti. Düşük zam politikası, işçilerin örgütsüz ve dağınık oluşları nedeniyle, bölgedeki yüzlerce fabrikada uygulanabilmiştir. Çoğu işyerinde ise zamlar Mart ve Nisan aylarına ertelendi.

Örgütlenme eksikliği işçileri bireysel kurtuluş yoluna itiyor. Bu da sürekli bir sirkülasyona yol açıyor. Bölgede bir süre öncesine kadar faaliyet gösteren EMEP'in başlattığı Çiğli İşçileri Kurultayı, işçilere önderlik için ve sınıfın ortak çıkarları ekseninde hareket etmek yerine, grup çıkarlarını eksen almış, bölgedeki işçi platformlarından (İDAD) uzak durmuş ve öncü işçilerin ortak hareket etmesine engel konuma gelebilmiştir.

Yeni garaj çevresinde kurulan Taç Tekstil fabrikasında ücretlerin ödenmemesine karşı işçilerin başlattığı eylemler aralıklarla sürüyor. 31 Mart'tan itibaren 5 gün süren eylemlerin ardından işçiler, yaklaşık 20 milyon ücretle bayram iznine çıkarıldılar.

Önceki fabrika işgalinde sorunlarına duyarsız sendika başkanını görevden aldırarak işçilerin tepkileri yeni başkana karşı da devam ediyor. Fabrikadaki direnişler işçilerde kendine güven, sınıf olma bilinci uyandırdı. Şimdiye kadar eski sendika başkanı tarafından ihanete uğrayan işçiler yeni başkana, yaşanacak olumsuzlukta "şu an bizim karşımızda bizlerin çıkarlarını savunuyor gözüküyorsun, fabrika patronuyla görüşmelerde bizim çıkarlarımızı savunmalısınız, yoksa bizler sizi de değiştiririz" işçilerin ortak düşüncesi haline geldi.

Tabandan gelen ses; "şalterler inecek, fabrika ya batacak ya bizim haklarımızı son kuruşuna kadar ödeyecek" şeklinde. Fakat sendika yönetimi, bu talebin ve yeni eylem biçimlerine yol açmasının önüne her an, tazminatsız işten atılma korkusunu çıkararak, talepleri söndürmeye çalışıyor.

Sendika yöneticileri Taç işçileri adına Cumhuriyet Meydanı'na siyah çelenk bırakırken, buna katılmak isteyen işçileri polisle korkutarak, onların düzenin gerçek yüzüyle karşı karşıya gelmelerini engelliyor.

1998 yılı 1997'ye göre işçi ve emekçiler cephesinden sömürünün katmerleşerek artacağı, buna karşın hükümetin "bu kış zor geçecek" sözüne, emekçilerden yükselen "kış bahara çevireceğiz", "krizin faturasını kapitalistlere ödeyeceğiz" yanıtı hareketin bir yükselme dönemine girdiğini gösteriyor. İşçi ve emekçiler üzerinde oynanan sendikal ihanet ancak devrimci sınıf hareketiyle geri püskürtülecektir.

'98 1 Mayıs'ı bu açıdan işçi ve emekçilerin, ezilen Kürt halkının, öğrenci hareketinin, haksızlığa ve zulme uğrayan tüm kesimlerin sınıf kinini ortaya koyacağı gündür.

1 Mayıs, fabrikalarda, işçi platformlarında devrimci ve komünistlerin öncülüğünde örgütlenmelidir. 1 Mayıs mücadele gününde yerimiz alanlardır.

**1 Mayıs'ta mücadele bayrağını
yükseltelim!
Yaşasın 1 Mayıs!**

Makina Kalıp grevcilerinin kararlı tutumu patronun grevi kırma hayallerini suya düşürdü!

Patronun kirli yöntemleri:

Türkiye işçi sınıfına dayatılan Esnek Üretim saldırısına karşı 24 Aralık'ta greve çıkan Makina Kalıp işçileri bütün olumsuzluklara rağmen kavga bayrağını onurla dalgalandırıyor, patron ise grevi kırabilmek için elinden gelen herşeyi yapıyor, her türlü aşağılık yöntemle başvuruyordu.

Son dönemde özellikle, 23-28 milyona çalıştırdığı işçilerin yoksulluklarını kullanarak sendikadan istifa etmeleri için onlara para teklif etti. İşçilerden soyduğu nemaları gaspetti. Çeşitli senaryolarla işçileri kolluk güçlerine şikayet etti. Sürekli grev çadırını yıktırdı. Ve bir dizi saldırı örgütledi. Sermaye Makina Kalıp'ta ısrar ediyor, çünkü Makina Kalıp'ta açacağı bir gedikle bütün fabrikalara yayılacak saldırı için istediği zemini sağlamış olacak. Makina Kalıp işçileri bir koşu başlatmıştı ve bu koşuda düşenler elbette ki olacaktı. Bu çerçevede patronun verdiği para yemini yutan ve sendikadan istifa eden işçiler olmuştu. İşte tam bu dönemde patron, istifalar üzerinden hem sendikal örgütlülüğü yok edebileceği hem de grevi kırabileceği hayalleri kurmaya başlamıştı.

Grev kırıcılığı girişimi ve patronun yediği sert yumruk!

Makina Kalıp patronu çeşitli hilelerle, maddi zorla istifa ettirdiği işçileri grev kırıcı olarak kullanmaya kalktı. İstifa ettirdiği işçilere de doğru söylemeyen Makina Kalıp patronu onlara, Gebze'deki Tezsan Fabrikası'na çalışmaya götüreceğini söyledi. Ancak Birleşik Metal-İş sendikası, grev kırıcılarının Merter metro istasyonunun önünde toplanıp işyerine gelecekleri haberini aldı. Sabah saat 7:30'da grevci Makina Kalıp işçileri "patronun aynı işyerinde çalışan işçi arkadaşlarını karşı karşıya getirmeye çalıştığını, bu oyuna gelmemeleri gerektiğini anlatmak için Merter metro istasyonu önüne geldi. Ayrıca grevci işçilerin bir bölümü de grev yerinde toplandı. Bir süre sonra müdürler, grev kırıcı olarak kullanmaya çalıştıkları işçilerle işyerine geldiler. Patron işçileri grev kırıcı olarak kullanmakta kararlıydı. Patron provokasyon yaratmak için, MET grubu olarak bilinen özel güvenlik birimini de aynı gün işyeri

önüne getirdi. Grevci işçiler herşeye rağmen patron tarafından kullanılmaya çalışılan arkadaşlarını ikna etmeye çalıştılar.

Bizi çığnemedi geçemezsiniz!

Grev kırıcılarla dolu otobüs fabrika önüne geldiğinde grevci işçilerin tepkisi çok sert oldu. Çünkü; onlar gerekli uyarıyı Merter'de yapmıştı. Merter'de sınıfın ihanete kızgınlığını gören istifacıların bir kısmı fabrikaya gelmekten vazgeçmişti. Fabrikaya gelenlerin ise tam bir patron kışkırtıcılığıyla her hallerinden belli oluyordu. Grevci işçilerin ilk müdahalesinde kapı açılır açılmaz içeriden silah söylentileri geldi. Anlaşılan bu işçileri korkutmak için bir taktikti.

Fakat bu tehdit sökmedi. İşçiler, "gerekirse patronun silahına karşı yumruğumuzla gideriz" deyip arabanın içindekilere anladıkları dilden konuştular. Ve patrona geçebiliyorsan çiğne geç deyip meydan okudular. Patron birinci şokunu grev kırıcılar tak tuk sesleri arasında dayak yerken yaşadı. İşçileri karşı karşıya getirip kavga ettirmekten çok hoşnut kalan Makina Kalıp personel müdürü Sacit Gümüş ise; "yiyin birbirinizi, köpekler" diye bağırды. Fakat patronun sadık köpekliliğini yapan personel müdürünün komplosu istifa eden işçilerin büyük bir bölümü tarafından boşa çıkarıldı.

Patronun sevinci boğazına düğümlendi!

Grev kırıcı konumunda olan işçiler, personel müdürünün bu

sözüyle adeta sarsıldılar. Gerçekten de o anda grevci arkadaşlarına ihanet ediyorlardı ve arkadaşlarının kendilerine olan öfkesini gözlerinden okuyabiliyorlardı. O an bu ihanete son vermenin en iyi an olduğunu farketmiş olmalılar ki; "biz de grevci arkadaşlarımızın yanındayız" deyip arkadaşlarıyla kucaklaştılar ve "işçiler kardeş, patron kalles!" sloganını attılar. Patron asıl ve ikinci şokunu da o an yaşıyordu. Bu küçücük anın sınıflar mücadelesi açısından anlattığı çok şey vardı aslında.

Grev kırıcı olarak kullanılmaya çalışılan işçiler aynı gün sendikaya giderek üye oldu. Patronun silahı direnen işçilerin kararlı mücadelesi tarafından boşa çıkarıldı. Olaydan hemen sonra istifa eden işçilerin geri kalanı da gruplar halinde Birleşik Metal-İş Topkapı şubesine gelerek yeniden üye oldular. Şu an istifa edip geri dönmeyen az sayıda işçi var. Ancak bunların da en kısa sürede bu onurlu kavgada arkadaşlarının yanında yer almaları bekleniyor. Zaten sendikaya ulaşamayan bu işçiler telefonla döneceklerini bildirdiler.

Bu yenilgiyi hazmedemeyen patron psikolojik baskı ve yeni provokasyonlar peşinde. Patron iki işyeri temsilcisini polise isim verip gözaltına alarak ve onları işten attığını söyleyerek psikolojik baskı kurabileceğini zannediyor. Fakat yanılıyor. Çünkü; işçiler bunlara gülüp geçiyor. Şimdi ise istifa eden işçilerden tek bir zavallıyı kullanarak provokasyon yaratmaya çalışıyor. Bu zavallıyı fabrikanın etrafında gezdirerek grevci işçileri saldırıya kışkırtıyor. Fakat bu provokasyon da işçilerin kararlı tutumuna karşı işe yaramıyor. Grevci işçiler fabrikaya girip çalışmak isteyen

herkese gerekli dersi verdiler.

Sermaye Makine Kalıp'ta baltayı taş vurdul!

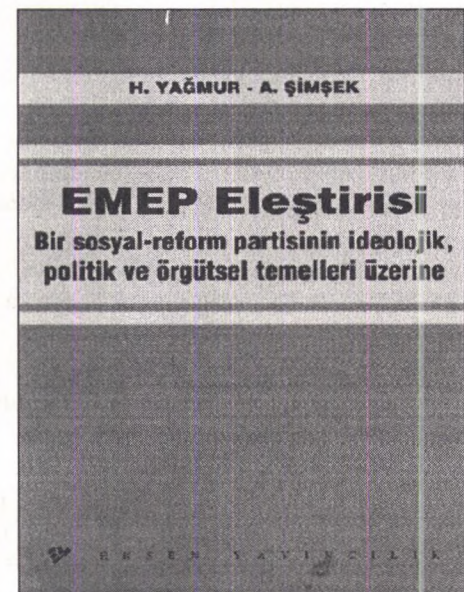
Evet direniş, birlik ve kararlılıkla sermayenin bir silahı daha ters tepti, dönüp kendini vurdu. Ve vuracaktır da. Biz kararlı olup militan bir eylem hattı ördükten sonra patronların ters tepmeyecek silahı yoktur. Yeter ki bizler kendi sınıf gücümüze dünyayı yaratan ellerimize güvenelim. Şimdi sıra aynı militanlığımızla 1 Mayıs'ı örgütlemeye geldi. Esnek üretim saldırısı başta olmak üzere, sermayenin her türlü saldırısını 1 Mayıs'ın kızılığıyla yanıtlayalım.

Makina Kalıp işçisi bu onurlu kavgada bir mevzi kazandı. Şimdi önemli olan bu mevziyi büyütebilmek ve bütün grevci işçilerin bu ruh haliyle kenetlenmesidir. Bizler de bu sese, bu kavgaya omuz verelim. Evimizde, işyerlerimizde, mahalemizde Makina Kalıp grevini anlatıp, yardım kampanyaları düzenleyelim. Çalıştığımız fabrikalarda Makina Kalıp grevi ile dayanışmayı örgütleyelim. İşçi sınıfının birlik mücadele gününe yaklaştığımız şu günlerde çalışmalarımızı daha da yoğunlaştırıp '98 1 Mayıs'ında, sermaye saldırılarına karşı işçi-emekçi barikatlarında yerimizi alalım. '98 1 Mayıs'ına sınıfın damgasını vurmak için devrimci 1 Mayıs için işçi platformlarına katılalım. Sermayenin her türlü saldırısını kendi platformumuzda karşılayalım.

Yaşasın direniş!

Yaşasın zafer!

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

Makine Kalıp' ta grev kırıcılığı girişimi üzerine:

“Fabrikaya girebilmek için önce bizi çiğnemelisiniz!”

İşçiler anlatıyor:

İşveren ayın 14'ünde sendikadan istifa etmiş olan işçileri “sizi Gebze Tezsan Takım Sanayii'ne götüreceğim” diye Merter metro istasyonu önünde saat 8.30'da randevu vererek toplamak istedi. Biz bunu bir gün önce geceden haber almıştık. Geceden tüm grevci arkadaşlarımızı arayarak onlardan bir saat önce 7.30'da orada olmalarını istedik. Birleşik Metal-İş'e bağlı sendika şubelerinden ve işyerlerinden arkadaşlar da yardıma gelmişti.

Grev kırıcıların bir kısmı daha orada korkup arabalara binmekten vazgeçti. Bir kısmı ise otobüslere binip hareket etti. Biz de arabalarla grev yerine geldik. Fabrika önüne getirilen grev kırıcılarına arabalarından inmeden müdahale ettik. Fabrikaya çalışmak için girmek isteyenler gerekli cevabı aldı.

Bu sırada fabrikanın personel müdürü grev kırıcılarına ve bizlere, “Yiyin birbirinizi köpekler” dedi. Daha önce fabrikada beraber çalıştığımız arkadaşlarımızla karşı karşıya gelmiştik ve müdürün bu sözleri çok zorumuza gitmişti. Bunun üzerine anlık bir gelişmeyle grev kırıcı konumundaki arkadaşlarımız arabalardan inerek, bundan sonra biz de greve devam eden arkadaşlarımızın yanındayız deyip bize katıldılar. Patron bu tablo karşısında şok olup, hüsrana uğramıştı.

Ondan sonra arabalara binerek sendikaya gittik. Gelişmeler üzerine biraz sohbet ettikten sonra arkadaşları tekrar sendikaya üye yaptık. İşveren durumu hazmedemediği için polisi çağırarak çadırımızı yıktırdı. İki temsilci arkadaşımız patronun isim vermesiyle (Salih Çoban, Aycan Erbüken) polis tarafından gözaltına alındı. Temsilci arkadaşlarımız grev kırıcılarını darp ettikleri gerekçesiyle bir gece gözaltında tutuldular. Patron fabrikanın önündeki bekçi kulübesine bu iki arkadaşımızın işten atıldığını belirten bir yazı astı. Patronun bu tavrı temsilci arkadaşlar şahsında psikolojik baskı kurarak tüm arkadaşlarımızı yıldırma çabıdır. Ama bunu başaramadı ve bir süre sonra o yazıyı kaldırmak zorunda kaldı.

Bu olaydan önce patron ve müdürler istifaların da etkisiyle yüzü gülererek geliyordu. Bundan sonra ise düşünceli ve somurtarak geliyorlar. Bu olayın yaşanış biçimi patron için tam bir bozgun olurken grevci arkadaşlar için ise önemli bir moral oldu.

Birleşik Metal-İş Topkapı şube sekreteri Yılmaz Bayram anlatıyor:

İşveren istifacı işçileri büyük bir gizlilik derecesinde Merter'de toplama programı yapıyor. Sonradan pişman olan oradaki arkadaşlarımız bunu bize haber ettiler. Pazartesi akşam 5.00'ten sonra arkadaşlarımızı harekete geçirip bir strateji belirledik. Sakin ve işçi sınıfı disipliniyle hareket ettik. Sendikamızı 24 saat açık tuttuk. Patronun gövde gösterisi yapma hedefi vardı. Hazırlık noktasında örgütümüzün belli bölgelerine çağrı yaptık. Biz de Makina Kalıp grevcileri olarak gizlilik noktasına dikkat ederek erkenden orada olduk.

Sendikadan patronun verdiği rüşvete kanarak istifa eden işçiler tam bir patron kışkırtıcılığıydı. Tabii bu durum sınıf hareketinin durgunluğundan kaynaklanıyor. Burada özeleştirme vermek zorundayız. Sınıf sendikacılığı yapmak noktasında herkes üzerine düşen görevi yapmalıdır.

Grev kırıcılığı girişimi sonucunda sınıfın yumruğu ilk önce Merter Vakko'da patronun kafasına indi. İşveren işyeri güvenlik görevlilerini ve kapsam dışı memurları da oraya getirerek gözçülük yaptırdı. Bir an önce çadırımıza dönmenin gerekliliğini arkadaşlara anlattık. İşveren sağ gösterip sol vurma niyetinde olabilirdi. Öyle de oldu. Bu arada işveren otobüsleri hareket ettirip fabrika önüne getirdi. Grevci arkadaşlarımız sınıf tavrını göstererek otobüsün önüne geçip “çiğne geç istersen” dediler.

Bu sırada otobüsün içerisinde silahla ilgili bir söz geçiyor. Arkadaşlarımız bu tehdit karşısında işverenin silahına karşı gerekirse yumruğumuzla gideriz diyerek arabalara müdahale ettiler. Örgütümüzün genel sekreteri, 5 şube başkanı, yönetim kurulu üyeleri ve grevci arkadaşlarımızın aileleri destek için yanımızdaydı. Müdahale sonucunda

kardeşlerimiz görmeli ve değerlendirmelidir. Arkadaşlarımız işverenin çetelerine rağmen, silahlı adamlarına rağmen zafer kazandı. Biz bu olayı zaferle sonuçlandırdıktan sonra iki temsilci arkadaşımızı burjuvazinin çeteleri gözaltına aldı. İki arkadaşımızın neden gözaltına alındığını çok iyi biliyoruz. İşveren, arkadaşlarımızı bundan sonra da provoke edecektir. Buna çok dikkat etmeliyiz. Herkes dimdik ayakta durabilmelidir.

Arkadaşlarımız gözaltından çıktıktan sonra karanfillerle karşılandı. Herkes şunu söylüyordu; “Bizi iki kişi alarak tüketemezler, tüketeceklerini sanıyorlarsa yanılıyorlar.” Bu grevimizin 113. gününde arkadaşlarımızın sınıf bilincinde önemli bir gelişme olduğu anlamına gelir. Ayrıca biz diğer sınıf kardeşlerimizden sonuna kadar dayanışma bekliyoruz. Sömürenler ayakta duruyor. Bizim dimdik ayakta durmamız ise işçi sınıfının birliğine ve dayanışmasına bağlıdır.

Makina Kalıp işçilerine!

Kardeşler!

Cam-İş Makina Kalıp A.Ş. İşçileri olarak “Esnek Üretim” adı altında dayatılan saldırıya karşı vermekte olduğunuz bu onurlu mücadelenizde sizleri selamlıyor, yanınızda olduğumuzu haykırıyoruz.

“Esnek Üretim” sermayenin işçi sınıfına karşı saldırıda başvurduğu alçakça oyunlarından bir yenisidir. Sermaye iktidarı bu “esneklik” ile işçi sınıfının canı ve kanı pahasına elde ettiği hakları geri almaya çalışmaktadır.

Direnişinizle, sermayenin bu saldırısına vermiş olduğunuz cevap, Türkiye işçi sınıfına önemli bir mesajdır. Çünkü bu saldırı işçi sınıfının geneline yöneliktir.

Yoldaşlar!

Makina Kalıp İşyeri Komitesi'nin bu çağrısını, Frankfurt EKİM taraftarları olarak büyük bir heyecanla karşıladık. Ve

çağrınızın Almanca çevirisini de yaparak bir kampanya başlattığımızı belirtmek istiyoruz. Ulaşacağımız bütün fabrika işçilerini ve duyarlı kamuoyunu onurlu grevinize uluslararası işçi sınıfını dayanışmaya çağırıyoruz.

Makina Kalıp işçileri, yalnız değilsiniz. Sizin bu direnişinize her türlü maddi ve manevi desteği yaratacağımızı bilmenizi istiyoruz. Frankfurt EKİM taraftarları platformunda, sembolik de olsa grevinize maddi olarak 400 DM topladık. Bunu sizlere hemen ulaştırıyoruz. Ayrıca grevinizle ilgili başlatmış olduğumuz kampanya süresinde sizleri bilgilendirmeye devam edeceğiz.

**Yaşasın işçi sınıfının enternasyonal dayanışması!
Makina Kalıp işçileri yalnız değildir!
Kahrolsun sermaye iktidarı!**

Frankfurt EKİM taraftarları

Sermaye iktidarının saldırıları sürüyor

Safları sıklaştırıp direnişi büyütelim!

Kamu çalışanları bütün bir Mart ayını yoğun bir eylemlilik dönemi olarak yaşadı. Sermaye devletinin "sahte sendika" eksenli saldırısı, kamu çalışanı kitlelerinde birikmiş eylem kapasitesinin bir kez daha ortaya çıkmasına vesile oldu. Yüzbinlerce kamu çalışanını kapsayan yaygınlıkta, militan ve nispeten de süreklilik kazanan eylemlerle sermaye devletinin saldırılarına karşı konuldu. Ortaya konan eylemlilikler, katılım düzeyi ve coşku yönünden özellikle 18 Mart sonrasında gözle görülür bir kırılma ve zayıflama yaşasa da, Mart sonuna kadar devam etti. Mart sonuna gelindiğinde ise eylemler etkisini, eylemci kitleler de motivasyonlarını önemli ölçüde yitirmişti.

Motivasyondaki gerilemenin KESK tarafından durumu idare etmek için devreye sokulan geri eylem biçimlerine duyulan inançsızlıkla dolaysız bir bağı vardı. Bunu farkederek KESK yönetimi, bir kez daha kendini zora sokacak bir eylem kararının altına imza attı. 1 Nisan'da "iş bırakma" eylemi yapılacağını, başarıya dair hiçbir inancı olmamasına rağmen ilan etti. Neyse ki, KESK'in bu çıkışı Baykal-Yılmaz görüşmesiyle aynı tarihe rastlıyordu ve hükümet, "sahte sendika" yasa tasarısının bir süre için geri çekileceğini açıkladı. Hükümet politikasındaki bu değişiklik KESK yönetimini oldukça rahatlatmış ve içine düştükleri sıkışmışlıktan da kurtardı.

Sonuç olarak kamu çalışanları ile sermaye devleti arasındaki mücadelenin sokaklarda yaşanan kısmi gündemdeki ağırlığını büyük ölçüde yitirdi. Sokaklarda şimdilik kaydıyla durulan mücadele, daha değişik biçimler altında devam ediyor. Kendini parlamentodaki yasa tasarısının gel-gitlerine endeksleyen KESK yönetiminin tüm eylemleri iptal etmesi ya da rafa kaldırması pek birşey ifade etmiyor. Devlet kendi cephesinden bu konuda boş durmuyor ve saldırılarına devam ediyor. Bir yandan siyasetin gündemini "irtica ile mücadele" ya da "erken seçim tarihi" türünden konularla dolduran sermaye cephesi, alttan alta da ilk işaretleri görülen muhtemel bir kitle hareketliliğine karşı hazırlıklarını yapıyor. Ve söylemeye bile gerek yok ki; bu hazırlıkların bir ayağı da kamu çalışanları hareketinin dizginlenmesi,

çizilen sınırlar içine hapsedilmesi amacı taşıyor.

Sermaye devletinin tüm bir sınıf ve kitle hareketine karşı kullandığı saldırı araçlarını yetkinleştirme, öteden beri kullandığı kılıçları keskinleştirme çabasının elbette belli nedenleri var. Kamu çalışanları hareketi için de bu durum geçerli. '94-'97 yılları ile sınırları çizilebilecek bir dönem, kamu çalışanları açısından durgunluk ve yorgunlukla tanımlanabilir. Hareket kendiliğinden gelişimin sınırlarına yanaşmıştı. Genel kitle hareketindeki durgunluk ve devrimci sınıf hareketinin önderliğinden yoksunluk, kamu çalışanları alanında da yankısını bulmuştu. Bu zeminde reformist-icazetçi siyasal akımlar ve onların temsilcisi sendika bürokrasisi harekete egemen olmuş, burada kurumlaşmıştı. İşte hareket böylesine sancılı ve sorunlu bir süreç yaşarken denetimi oldukça kolaydı. Yeniyetme sendika bürokratlarına, taşıdıkları reformist politikaları sergileyebilecekleri bir hareket alanı açmak, onları devlet katında bir parça ciddiye alıp muhatap kabul ediyor görünmek, sorunun esas boyutunu çözüyordu. Yeniyetme bürokratların henüz yıpranmamış meşruluğu önemli bir kolaylık sağlıyordu. Zaman zaman kitlelerde biriken tepki ve öfkenin yeniyetme bürokratlarca zararsız kanallara akıtılması mümkün olamayabiliyor, o vakit de devletin kolluk güçleri devreye giriyor ve "sorunu" çözüyor.

Yeniyetme sendika bürokratlarının ve gerektiğinde kısmi polis terörünün kamu çalışanlarını denetim altında tutmaya yettiği dönem bugün artık bir

ölçüde aşılmış bulunuyor.

Kamu emekçilerinin kararlı çıkışı ve iktidarın taktik manevraları

Sermaye devletinin giderek şiddetlenen ekonomik-sosyal saldırıları karşısında kamu çalışanlarında biriken öfke ve tepkiyi mücadele kanallarına akıtmakta ayak sürüyen, giderek kitlelerin önünde bir barikata dönüşen KESK yönetiminin 11 Aralık eylemi somutunda aşılması ve eylemle sınırlı olarak da olsa boş çıkartılması, yaşanan tüm çürütücü süreçlere rağmen kamu çalışanı kitlelerinde varolan eylem potansiyelinin nesnel bir gerçek olarak karşısına çıkması, sermaye iktidarı için güçlü bir uyarıcı oldu. O da bundan kendisi için gerekli dersi çıkardı.

'98 Bütçesi'nde bilançosu rahatça görülebilecek daha şiddetli ekonomik-sosyal saldırılar planlayan, öte yandan ise, üzerine iyiden iyiye yapışan "çeteleşmiş devlet" imajından sıyrılmaya çalışan sermaye devleti, zaten bu politikalara zemin sağlayacak bir dizi hazırlığın içindeydi. "Kamu Görevlileri Sendikaları Yasa Tasarısı" da bunlardan biriydi. Özelleştirmeler, "yeniden yapılanma"lar karşısında kamu çalışanlarının elini ayağını bağlayacak araçlardan en önemlisiydi bu. 11 Aralık "iş bırakma" eyleminin boyutları ve işaret ettiği eğilimler, bu aracı devreye sokma konusunda sermaye iktidarını elini çabuk tutmaya itti. Tasarı kaşla göz arasında Meclis Genel Kurulu'na geldi.

Kamu çalışanlarının buna yanıtı 4-

5 Mart'ta sergilenen direniş oldu. Kamu çalışanlarını "sahte sendika" ile yasal bir cendere içine almak ve mücadeleyle kazandığı mevzileri gasp etmek isteyen devlet en azından şimdilik bunu başaramadı. Tersine, 11 Aralık'ta ortaya çıkan eğilimin güçlenmesine, reformist-icazetçi sendika bürokrasisinin daha net bir biçimde aşılmasına ve direnişçi-militan bir kamu çalışanı tipolojisinin ortaya çıkmasına tanık oldu. İcazetçilikten kopuş eğilimi ve direniş çizgisinde ısrar, 4 Mart'ta kamu çalışanlarına karşı açık ve dizginsiz bir polis terörüyle saldırılmasının da temel nedeniydi. Devlet açık şiddet kullanarak "kopuş"un önüne geçmeye, kamu çalışanlarını sindirmeye çalıştı. 4 Mart'ı takip eden bir dizi eylem ise sermaye devletinin öngörülerini bir kez daha boşa çıkardı.

Bu andan itibaren "sahte sendika" tasarısında ısrar etmenin istediği sonucu vermeyeceğini düşünen sermaye devleti politikasında belli değişiklikler yaptı. Şimdilik kaydıyla "sahte sendika" kılıcını yarım yamalak da olsa kınına geri soktu.

Bunu yaparak, tüm hareketlerini sermaye devletinin manevralarına endeksleyen KESK yönetimini rahatlatmış ve rehavete itmiş oldu. Gözünü yasa tasarısına diken ve sermayenin tüm saldırı politikaları sanki bu yasadaki ibaretmiş gibi davranan sendika bürokratları, yapılmış eylem planlarını iptal etti ve beklemeye koyuldu.

Yasa tasarısı sanki CHP'nin dayanılmaz muhalefeti sonucu meclisten geçmemiş havası yaratan sermaye cephesi, böylece de sol koltuk değneği CHP'ye kamu emekçileri nezdinde siyasal prestij sağlamaya çalıştı. Uzlaşmacı çevreler şahsında bu politikada belli bir başarı kazanmış olduğuna ise kuşku yok.

Saldırıları farklı biçimlerde sürüyor

"Sahte sendika" silahını göstermelik olarak kınına sokan ve böylece kamu çalışanlarının fiili eylemlerinin önüne geçen sermaye devleti, daha başka silahlarını ise göstere göstere kullanıyor. Bunu yapmakla ummadığı bir biçimde karşısına dikilen ve kendisini zorlayan kamu çalışanlarını dağıtıp sindirmeyi, saldırılar karşısında tutunma güçlerini

zayıflatmayı amaçlıyor. Bir benzeri 20 Aralık '94 eylemi sonrası Eğitim-Sen (o zamanki Eğitim-Sen) üyelerine dönük uygulanan ve binlerce eğitim emekçisini soruşturmalarla bunaltmayı hedefleyen saldırının çok değişik biçimleri bugün yine gündemde.

Örneğin bundan iki yıl kadar önce iş bırakma eylemine katıldıkları için BTS üyesi 110 kamu çalışanı ne hikmetse ancak bugün mahkeme karşısına çıkarılıyor. Mahkeme kamu çalışanlarının tutuksuz yargılanmalarını kararlaştırarak serbest bırakıyor. Böylece kamu çalışanlarına, iş bırakırlarsa “yargı yolu”nun açık olduğu hatırlatılarak, gözdağı verilmek isteniyor.

Kamu çalışanlarına karşı en zorbaca yöntemlerin alenen kullanıldığı Urfa'da bu kez de toplam 500 kamu çalışanı hakkında Emniyet Müdürlüğü'nün isteğiyle soruşturma açılıyor. Soruşturmanın gerekçesi bu kamu çalışanlarının 4-5 Mart'ta Ankara'daki eylemlere katılmış olması. Diyarbakır ve Mardin başta olmak üzere Kürdistan'ın birçok ilinde benzer birçok soruşturmanın açıldığı ise biliniyor.

İzmir'de Alsancak ve Karşıyaka Devlet Hastaneleri'nden toplam 62 SES üyesi hakkında yine eylemlere katıldıkları soruşturma başlatılmış bulunuyor.

Eğitim-Sen Genel Merkez yöneticisi Başyürek Altun'un da aralarında bulunduğu 6 eğitim emekçisi, çalıştıkları Yıldırım Beyazıt Endüstri Meslek Lisesi'nden Ankara'nın değişik okullarına sürüldüler.

Bunlara benzer birçok sürgün ve soruşturma uygulaması var. Fakat sermaye devletinin sinsi saldırıları bunlarla bitmiyor. Daha farklı biçimleri de sözkonusu.

Meclisten alelacele geçirilen bir yasayla öğretmenlere diğer artışlara ek olarak %18'lik bir ücret artışı sağlanmış bulunuyor. Eğitim emekçileri için bir kazanım gibi görünen bu artış, işin özünde farklı sektörlerdeki kamu çalışanları arasında ayrımları körüklemeyi hedefliyor. En mücadeleciler görünenler sürgün ve soruşturmalarla yıldırılmaya çalışılırken bir yandan da ek ücret artışı sağlanarak eğitim emekçileri mücadeleden koparılmak isteniyor.

Buna benzer bir başka hesap da maliye çalışanları üzerinden yapılıyor. Kamuoyuna dönük çeşitli propagandalarla gündeme getirilen ve faydaları saymakla bitirilemeyen Vergi Reformu Yasası ile maliye çalışanları arasında ayrımcılık körüklenmeye, onların mücadeleye katkıları zayıflatılmaya çalışılıyor.

“İrtica ile mücadele” kisvesi altında kamu çalışanlarının işgüvencesini ellerinden alacak, onları katıldıkları herhangi bir eylemden dolayı sokağa atmayı kolaylaştıracak yasal düzenlemeler şu anda meclisin gündeminde bulunuyor. Kamu çalışanlarının baş belası olan 657 sayılı yasa başta olmak üzere birçok kanun, kamu çalışanlarını soluksuz bırakacak bir cendereye dönüştürülmek isteniyor.

KESK yönetimi keskin bir yol ayrımında

Tümünü tek tek saymak gerekmiyor. Burada sayılanlara benzeyen daha bir dizi politika hızla uygulamaya sokuldu ve işletiliyor. Tüm bunlara karşı KESK yönetimi ise tam bir aymazlık içinde, “sahte sendika” yasaının askıya alınmış olmasının sahte sevincini yaşıyor, muhtemelen de Baykal'a bu konuda gösterdiği çabadan dolayı minnet duyuyor.

Ecevit'in ve Çalışma Bakanı N. Çağan'ın “yasadan tümüyle vazgeçmedik”, “bugüne kadar görüşülen maddelerde değişiklik olmaz” şeklindeki tüm açıklamalarına rağmen hala önüne bir mücadele programı koymayan, sermayenin değişik saldırılarına karşı kitleleri hazırlama çabasına girmeyen KESK yöneticileri, giderek işçi sendikaları başındaki sendikal korucularla ortak misyona, sermayenin hizmet kervanına doğru yol aldıklarının ne kadar bilincindedirler acaba?

Bugün kamu çalışanları sendikalarının başında bulunan ve reformizmin, icazetçiliğin saflardaki temsilcisi durumunda olan bu insanlar için artık bir yol ayrımına gelinmiştir. Ya 11 Aralık ve 4 Mart'ta somutlanan militan-direnışçi mücadele çizgisini sahiplenecekler ve kitleleriyle bütünleşecekler, yani olması gerekeni yapacaklar; ya da Rıdvan Budak, Bayram Meral ve diğerleriyle birlikte ESK içinde yer alıp içinden çıktıkları kamu çalışanları hareketini arkadan hançerleme misyonuna soyunacaklar. Bunun başka yolu yoktur ve akıbet, niyetlerden öte, gösterilecek mücadele pratiğine bağlı olacaktır.

Sermaye devletinin, kamu çalışanları hareketini denetim altında tutmak için reformist-icazetçi politik akımlar ve onların temsilcisi bürokratlar üzerinden hesap yapmayacağını düşünmek saflık olacaktır. Sendikal bürokrasi dün sancılı ve tıkanmış bir hareketi denetlemenin dolaylı bir aracıydı sermaye için. Bugün ise onu, yükselme eğilimindeki bir hareketi denetlemek için daha dolaysız kullanmak isteyecektir. Bunun için ona meşruluk alanı açmaktan, kendine bağlamak için daha farklı yol ve yöntemler kullanmaktan çekinmeyecektir. Kamu çalışanları hareketi ileriye dönük bir değişimin işaretlerini vermektedir. Bunda mesafe alındığı takdirde, sermaye devletinin de sendika bürokratları üzerinden daha açık politikalar geliştirme çabasına girişeceğine, onlara döneme uygun yeni bir misyon biçerek içeriden bir barikat olarak mevzilendirmek isteyeceğine mutlak gözüyle bakabiliriz.

Bu noktada sermayenin oyunlarını bozmak, reformizmin ve dolayısıyla sendika bürokrasisinin alandaki hakimiyetini kırarak sendikalarımızı mücadelenin etkin bir aracı olarak kullanmak, burada sergilenecek devrimci politik etkinliğe bağlı olacaktır. Bir kez daha görev asıl olarak alandaki komünist ve devrimci kamu çalışanlarının omuzlarındadır.

Devletin kamu emekçi sendikalarına sızma faaliyetleri artıyor

Çeteleşen devlet CIA'nın kontra talimnamelerini uygulamaya devam ediyor. Bir avuç sömürge çürüyen sistemlerini ayakta tutabilmek için, milyonlarca işçi-emekçiden oluşan halka karşı “düşman”ca faaliyet yürütmek üzere gizli suç çeteleri kuruyor.

Bu çete faaliyetlerinden biri de emekçi örgütlerine ajan sızdırmadır. Kontra talimnamesi; kitle hareketlerine karşı, sabotaj, yalan haber yayma, ajanlaştırma ve ajan sızdırma gibi her türden kirli savaş yöntemini önermektedir. Kızılây Direnişi, talimnamedeki “devlet terörüyle sindirme” yöntemine tanıklık etti. Fakat sonuç devlet açısından tam bir yenilgi oldu. Kamu emekçilerine devlet terörü bir kez daha sökmedi. Tersine, devletin teşhirini, kamu çalışanlarının meşruiyetini pekiştirdi.

Öyleyse bundan böyle daha kirli savaş yöntemlerine ağırlık verilecektir. Bu yöntemlerden birisi de ajan sızdırma faaliyetleridir.

Kamu sendikalarında uzun bir süredir devletin böyle bir faaliyeti olduğu biliniyor. Alanın özgüllüğü bu konuda devlete büyük avantajlar sunmaktadır. İşe alma ve yerleştirme merkeziyetçi bir yapıya sahiptir. Başından itibaren devlet görevi olarak örgütlenen kamu hizmet sektöründe, bu konuda, 1923'ten 1998'e en küçük bir demokratik gelişme yoktur. Katı bir merkeziyetçilik sürüp gitmektedir. Bu yapı devlete istediği göreve istediği kişiyi atama yetkisini koşulsuz tanıyor. Böylece devletin, bir sendika ya da şubeye ajan sızdırmak istediğinde, ilgili kontra elemanını ilgili sendikaya bağlı bir görev yerine ataması yetecektir. Bundan sonrası artık ajanın eğitime, yeteneğine vb. bağlıdır. Zaten sendikal örgütlenme genel bir kapsama sahip olduğuna göre çok fazla uğraşması da gerekmeyecektir. Gidip yeni atandığını, sendikal hak mücadelesine katılmak istediğini söyleyip, bunu yapan tüm çalışanlar gibi üye olabilir. Fakat bir ajan için sıradan bir üyelik yeterli olmayacaktır. Onun

asıl görevi, sendikal örgütlenme hakkında bilgi toplamak değil, sendikalarındaki devrimci faaliyetleri açığa çıkarmaktır. Bu nedenle, ya dersini önceden ezberlediği bir devrimci çevreye hemen yanaşacak, ya da bir süre çevreyi kokladıktan sonra en uygununa “kazanılmak” taktiğiyle yaklaşacaktır.

Son dönemde kamu emekçi sendikalarında devletin bu yönlü faaliyetinden kuşkulananların sayısında bir artış gözlemlendiği biliniyor. Bu kişiler, aynı zamanda bir kamu işyerinde de çalışmak zorunda olduğundan, faaliyet alanı sendikayla sınırlı olmuyor. İşyerinden sendikaya doğru bir aşağıdan yukarı denetim ağı kurmayı hedefliyor.

Bu uygulama kuşkusuz kamu hizmet sektörleriyle sınırlı değil. Sınıf hareketinin her kıpırdanmasına düşmanca yönelen bir sistemin çeteci örgütlenmesi, kollarını tüm alanlara uzatmak için de uğraşmaktadır. Türk-İş ve DİSK'in kapitalistlerle kolkola “sivil inisiyatif” oluşturmaları, devletin işçi örgütlerini düşürmeye, düşmanın hizmetine sokmaya yönelik bir satın alma faaliyetinden başka bir şey değildir. Örgütlerimizin tepesinde bunu yapan çete devleti, aşağıda, şubelerde ise ajan sızdırma yöntemi kullanmaktadır.

Sistemin ve çeteleşmiş devletin, devrimci bir sınıf hareketinin gelişmesini önleyebilmek için yürüttüğü bu tür kirli faaliyetlerinin açığa çıkarılması, boşa düşürülmesi, ajanların teşhir edilmesi gerektiği açıktır. Kamu emekçi hareketi başından itibaren emekçi kitleler nezdinde haklı-meşru bir zemine sahiptir. Geline nokta, herhangi bir hakkın talep edilmesi uğruna mücadele verilmesi değil, bunun için devletin kolluk güçlerine karşı direnme tavrı da son derece haklı ve meşru hale getirilmiştir. Bu meşruiyetten ilerlemek, devletin tüm saldırıları gibi, ajan sızdırma türünden kirli savaş yöntemlerini de (toplam kirli savaşın bir parçası olarak) teşhir etmek gerekmektedir.

Program sorunları üzerine konferanslar: Tar

Marksist tarım p

Sosyalizmin kuruluşu döneminde
sosyalist tarım siyasetinin
temel hedefi kent ile kır,
tarım ile sanayi arasında varolan
ve kapitalizmden miras kalan
eşitsizlikleri ve çelişkileri gidermek,
kapitalizmin bir sonucu olan
tarım ile sanayi arasındaki ayrılığı bir
üst düzeyde sosyalist temeller
üzerinde yeniden kurmaktır. Bu
olmaksızın sosyalizmin
kuruluşundan sözedilemez. Ve bunun
olabilmesi için, toprağın
kamulaştırılmasının ötesinde, bizzat
tarımsal üretimin kendisinin belli ara
biçimlerden geçilerek sosyalist
anlamda tam kolektivizasyonu
sarttır.
Dolayısıyla bir kısım Doğu Avrupa
ülkesinin sunduğu örnek
farklı bir yolun olanaklılığının değil,
fakat yalnızca sosyalizmin
kuruluşuna ilişkin temel hedeflerden
ve ilkelerden kaba bir biçimde
geri duruşun bir göstergesidir.

Orta köylülük: Proletarya devrimi döneminde
tarafsızlaştırılması gereken kırsal ara katman

Lenin'in Komünist Enternasyonal İkinci Kongresi'ne sunduğu "Tarım Sorunuyla İlgili Tezler"i izlemeyi sürdürüyoruz. Bu tezlerde proleter devrimin kırsal toplumsal dayanaklarının sıralanması ve buna ilişkin sorunların irdelenmesinin ardından ara bir toplumsal tabaka olarak orta köylüye geçilir. Bu kırsal toplumsal tabakaya, onun toplumsal-iktisadi konumuna ve özelliklerine ilişkin olarak yapılan tanımlama şöyle:

"Orta köylüler deyince, sözcüğün, iktisadi anlamıyla çok büyük sayılamayacak toprak parçalarının sahibi ya da onları kiralayan küçük çiftçileri anlamak gerekir; bununla birlikte, 1) bu topraklar onlara, kapitalist rejimde, genel olarak yalnız ailelerinin geçimini ve işletmelerinin bakımını sağlayacak mütevazı olanaklar sağlamakla kalmaz; aynı zamanda, hiç olmazsa bereketli yıllarda, sermaye olmaya elverişli belirli bir kazanç fazlası da getirir; 2) bu köylüler çoğu kez (örneğin, 2 ilâ 3 işletmede bir) ücretli işgücüne başvurulur." (İşçi Sınıfı ve Köylülük,

s.409-410)

Kendi içinde yeterince açık olan bu tanıma ilişkin olarak altı çizilmesi gereken en önemli nokta, bunun modern orta köylülükle, yani kapitalist pazara bağlanmış bağımsız bir küçük üretici kategorisi olarak orta köylülükle ilgili bir tanımlama olduğudur. Bu açıdan onu feodal/yarı-feodal ilişkiler içindeki bağımlı orta köylülükle, hala feodal-kast bir sınıf oluşturan geleneksel köylülüğün o orta katmanlarıyla karıştırmamak gerekir.

Bu ayrım teorik ve politik açıdan büyük bir önem taşımaktadır. Zira geleneksel feodal bağımlılık ilişkileri içinde bulunan, bu konumuyla özgür olmadığı gibi işlediği toprağın özgür sahibi de olmayan geleneksel orta köylülük, bu bağımlılık ilişkilerine karşı ve "toprak ve özgürlük" istemleri temelinde devrimci bir toplumsal kuvvettir. Ve burjuva demokratik devrimin kırsal alandaki temel itici güçlerinden biridir. 20. yüzyılın tüm yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerinde bu köylü kategorisinin nesnel-toplumsal konumu buydu ve zafere ulaşan demokratik halk devrimlerinde (Çin, Vietnam, Kore vb.) orta köylülük bu rolü oynadı. Rusya'da 1905 ve 1917 Şubat devrimlerinde de orta köylünün bu konumu ve rolü çok açıktır. Bu devrimlerin işaretlediği tarihsel evrelerde Rusya kırına hala yarı-feodal ilişkiler egemendi. Kendi bünyesinde yaşadığı iç çözülmeye ve ayrışmaya rağmen köylülük, toprağın ve iktidarın sahibi feodal soylular sınıfı karşısında hala bütünsel bir sınıf durumundaydı. Burjuva demokratik devrimin başarısı ve bu çerçevede kırdaki tüm serflik kalıntılarının tasfiyesi, bir bütün olarak köylülüğün çıkarlarındaydı ve köylülük "toprak ve özgürlük" istemleri temelinde burjuva demokratik devrimin temel itici güçlerinden biriydi.

Fakat Rusya sözkonusu olduğunda sorunun kendine özgü başka yönleri de var. Rusya'nın ve devrimin sonraki seyrinin kendine özgü koşulları nedeniyle, devrimin genel planda proletaryanın burjuvaziyi ve toprak sahiplerini yenilgiye uğratarak kendi sosyalist iktidarını kurması temelinde bir proleter devrime dönüştüğü bir evrede, yani sosyalist Ekim Devrimi sırasında bile, aynı süreç kırlarda köylülerin feodal, yarı-feodal ilişkilere karşı başkaldırısı temelinde hala burjuva demokratik bir içerik taşıyordu ve orta köylülük bu süreç boyunca da devrimci bir rol oynadı. Bu olgu, ne Bolşeviklerin izlediği proleter devrim stratejisiyle ve ne de orta köylülüğün böyle bir devrimin destekçisi olmasıyla ilgili bir davranış şekliydi. Sözkonusu olan kendi sınırlı dünyası içinde kendi yakıcı pratik çıkarlarıyla ilgili olan bir tabakanın davranış şekliydi. Ne Bolşevik strateji burjuvaziyi kesin hesaplaşmada bu tabakaya devrimci bir rol atfediyordu ve ne de orta köylülük genel planda proleter devrim programını destekleyebilecek bir toplumsal konumdaydı. Bu, tamamlanmamış burjuva demokratik devrim görevlerinin proletarya devrimi sayesinde ve onun bir alt ögesi olarak tamamlanması gibi kendine özgü bir tarihsel durumun olanaklı kıldığı bir toplumsal-siyasal davranış şekliydi. Nitekim Lenin,

Komünist Enternasyonal İkinci Kongresi'ne sunduğu tezlerinin bir başka yerinde, bu özgün duruma özellikle değinmek ihtiyacı duymaktadır. O, Rusya'da burjuvaziyi yenmiş ve iktidarı ele geçirmiş devrimci proletaryanın zengin köylülüğe karşı mücadelesini "karmaşık hale sokan ve yavaşlatan özel koşullar"ı hatırlatmakta, bunlardan ilki ve "temel" önemde olanı hakkında şunları söylemektedir: "Rus Devriminin 25 Ekim (7 Kasım) 1917 ayaklanmasından sonra köylülüğün tümünün toprak ağalarına karşı dikildiği, geçirdiği genel demokratik -yani aslında burjuva demokratik- bir mücadele aşamasına geçirmiş olması..."

Bu kendine özgü tarihsel durumu yaratan neden, Şubat Devrimi'yle soylular iktidarı, Çarlık rejimi, devrildiği halde serflik kalıntılarına dokunulmamış, toprak devriminin yapılmamış olmasıydı. Yeni durumda bunun önündeki temel toplumsal-siyasal engel Şubat Devrimi'yle iktidarı ele geçirmiş bulunan burjuvaziydi. Ancak Ekim Devrimi'yle burjuvazinin devrilmesi ve siyasal iktidarın kentlerin devrimci proletaryası tarafından ele geçirilmesinden, yani sosyalist devrimden sonradır ki, bu büyük tarihsel gelişme, kırlarda bir bütün olarak köylülüğün feodal, yarı-feodal ilişkilerden kurtulmasını, toprağa kavuşmasını sağladı. Kırsal alanda bu süreç kendi sınırları içinde, burjuva-demokratik bir nitelik taşıyordu ve Lenin'in de hatırlattığı gibi "köylülüğün tümünü" kapsıyordu.

Lenin'in tezlerinde tanımlanan orta köylülük ise, işte bu geleneksel kategoriden tümüyle farklı, modern kapitalist ilişkilerin tarımda da egemen hale geldiği genel tarihsel koşullar içinde iktisadi konumunu ve doğal olarak toplumsal-siyasal davranışlarını bulan bir toplumsal kategoridir.

Kendi de kapitalizm öncesi ilişkilerin kapitalizm koşullarındaki bir kalıntısı olmakla birlikte modern orta köylülüğün geleneksel olandan farkı, kapitalist pazara bağlanmış bağımsız küçük meta üreticisi olmasıdır. Kendisini geçindirebilecek ve işletmesinin bakımını sağlayabilecek büyüklükte bir toprak parçasına sahip olması olgusu, bu küçük mülkiyet temeli üzerinde onu kapitalist özel mülkiyet düzenine bağlar. Gerçekte bu köylü tabakası da sermayenin çok yönlü baskısı ve sömürüsü altındadır. Fakat buna rağmen nispeten iyi halli denilebilecek küçük-burjuva yaşam koşulları, mülkiyet tutkusu, zenginleşme umudu vb. etkenler, onu kurulu kapitalist mülkiyet düzenine bağlar. Sermayenin çok yönlü baskısı ve soygunu orta köylüyü egemen burjuva sınıfına karşı çoğu kere hoşnutsuz kılarsa da, bu hoşnutsuzluk, düzene karşı devrimci bir tutuma varmaz; daha çok, ara sınıfa özgü sallantılı bir konum kazandırır ona.

Orta köylülükle ilgili en önemli noktalardan biri, bu küçük üreticiler tabakasının emekçi bir kimlik taşıyor olmasıdır. Zaman zaman ücretli işçi çalıştırsa da, bu onun iktisadi konumunu ve toplumsal kimliğini belirlemeyen tali bir unsurdur. Temel özelliği bakımından sömürücü değil, emekçi bir katmandır.

tarım ve köylü sorunu-11

Programının sorunları

(Devam)

Başkasının emeğinden değil, kendi emeği ile geçinir. Dahası kendi emeğinin ürünleri sermayenin farklı gruplarının çeşitli biçimlerdeki sömürüsüne konu olur. Bununla birlikte, bu gerçeğin öte yüzünde, bu sınıfın mülkiyet duygusu ve düşüncesi ile, kâr sağlama, birikim yapma ve zenginleşme dürtüsü ile, ticaret ve spekülasyon ile yozlaşmış, baştan çıkmış, bu temeller üzerinde özel mülkiyet düzenine bağlanmış olması olgusu var.

Ona proletarya ve burjuvazi arasındaki temel çatışma ve savaşta ara ve sallantılı bir konum kazandıran da bu iki yönlü toplumsal konumdur. Bu orta köylülüğün öylesine belirgin bir iktisadi ve sosyal özelliğidir ki, o bunun ürünü kararsız ve tutarsız davranışları, Rusya gibi özel mülkiyet geleneğinin köylülük içinde hiç de güçlü olmadığı bir ülkede devrimden sonra da ve üstelik kendisini gerçek anlamda özgürlüğe, toprağa ve barışa kavuşturmuş proleter iktidarla ilişkilerde bile gösterebilmiştir. Devrimin sağladığı eşit toprak dağılımı nedeniyle safları alabildiğine kalabalıklaşan, kırsal alandaki en geniş, en önemli köylü tabakası haline gelen orta köylülükle ilişkiler, bu nedenledir ki uzun yıllar boyunca Bolşeviklerin izlediği politikanın en önemli unsurlarından biri olmuştur. Lenin devrim sonrası ilk yıllarda döne döne bu köylü tabakasının ikili karakteri üzerinde durmuştur. Bir yanıyla çalışan ve kendi emeği ile geçinen emekçi, öteki yanıyla ise kentlerin hayati ihtiyacı olan besin maddelerinin satıcısı (ve dolayısıyla spekülasyona eğilimli) "tüccar" bir sosyal kategorinin ikili karakteridir burada söz konusu olan.

Lenin'in tezleri, devrimci sınıf mücadelelerinin ve savaşı izleyen proleter devrimlerin tüm deneyimini gözetenek, bu sınıfın, burjuvazi ile proletarya arasındaki kesin savaşta, proletarya devrimi döneminde tarafsızlaştırılabilmesinin devrimci proletarya hareketi için en gerçekçi tutum ve en önemli başarı olacağını öngörmektedir:

"Devrimci proletarya, hiç olmazsa yakın bir gelecekte ve proletarya diktatörlüğü döneminin başlangıcında, bu toplumsal tabakayı (orta köylüleri - ç.) kendi tarafına kazanmayı bir amaç olarak göremez; ancak onu etkisiz kılmakla yetinmek, yani proletarya ile burjuvazi arasındaki mücadelede bu tabakanın tarafsız kalmasını sağlama almak zorundadır. Halkın bu tabakasının (proletarya ile burjuvazi arasında) bazan bir yana, bazan öbür yana doğru eğilim göstermesinin önüne geçilemez". (s.410)

Burada unutulmaması, önemle gözönünde bulundurulması gereken nokta, bu tür bir tarafsızlaştırmanın gerçekte proletarya lehine büyük bir ileri adım anlamına geleceğidir. Zira kapitalist düzenin olağan koşullarında bu tabaka, orta köylülük, düzene bağlıdır ve bu çerçevede burjuvazinin yedeğidir. Daha

Kendi de kapitalizm öncesi ilişkilerin kapitalizm koşullarındaki bir kalıntısı olmakla birlikte modern orta köylülüğün geleneksel olandan farkı, kapitalist pazara bağlanmış bağımsız küçük meta üreticisi olmasıdır. Gerçekte bu köylü tabakası da sermayenin çok yönlü baskısı ve sömürüsü altındadır. Fakat buna rağmen nispeten iyi halli denilebilecek küçük-burjuva yaşam koşulları, mülkiyet tutkusu, zenginleşme umudu vb. etkenler, onu kurulu kapitalist mülkiyet düzenine bağlar. Sermayenin çok yönlü baskısı ve soygunu orta köylüyü egemen burjuva sınıfına karşı çoğu kere hoşnutsuz kılsa da, bu hoşnutsuzluk, düzene karşı devrimci bir tutuma varmaz; daha çok, ara sınıfa özgü sallantılı bir konum kazandırır ona.

da önemlisi, devrimler ve devrimci mücadeleler deneyimi birçok örnekte apaçık bir biçimde göstermiştir ki, bu köylü katmanı tarafsızlaştırılmadığı bir durumda, burjuvazi onu devrimci proletarya hareketine karşı aktif bir güç olarak, yani karşı-devrimci bir kuvvet olarak kullanmayı başarabilmiştir. Dolayısıyla, orta köylülüğü tarafsızlaştırma siyaseti, gerçekte karşı-devrimi önemli bir toplumsal yedekten yoksun bırakma siyasetinden başka bir şey değildir; ki bunun sağlanması, muazzam bir başarı anlamına gelecek, proletaryanın burjuvaziyle kesin hesaplaşmasını, onu yenmeyi başarmasını bir hayli kolaylaştıracaktır.

Yeri gelmişken bir kez daha kısaca ekleyelim ki, bu son nokta çerçevesinde söylenenler, köylü sorununun geneli için de geçerlidir. Şu anlamda ki; proleter devrimin aktif destekçisi olabilecek kırsal emekçi katmanları devrimciyleştirmeyi ve kazanmayı ihmal etmek, gerçekte onları karşı-devrimin aleti olmaya terketmekten başka bir anlama gelmez. Ağırlıklı bir tarımsal nüfus barındıran her ülke için bunun taşıdığı hayati önem yadsınamaz. Ağırlıklı bir kırsal nüfusa sahip 19. yüzyıl Fransa'sı için bunun ne anlama geldiğine, hangi sonuçları yarattığına konu boyunca sık sık işaret etmek durumunda kaldık. Marks'ın ve Engels'in kapitalist bir ülkede köylü sorununa ilişkin temel önemde sonuçları ve görevleri tam da bu deneyimlerden hareketle ortaya koyduklarını da biliyoruz. Bu sorunun 19. yüzyıl Fransa'sı ya da nispeten az gelişmiş herhangi bir kapitalist ülke için taşıdığı önem bir yana, yüzyılın başında kendi döneminin en gelişmiş birkaç kapitalist ülkesinden biri olan emperyalist Almanya'da bile, burjuvaziye proleter devrime karşı kullanabileceği kırsal yedeklerden yoksun bırakmak büyük bir stratejik önem taşıyordu. AKP kuruluş kongresinde 1918 Kasım Devrimi sonrası süreci değerlendiren ve Alman proleter devrimin perspektiflerini ve görevlerini tanımlamaya çalışan R. Luxemburg, program üzerine bu önemli konuşmasında köylü sorununun bu açıdan taşıdığı çok büyük öneme de vurgulu sözlerle işaret eder. O, program sorunu çerçevesinde, kırsal alanın ve tarımsal ekonominin

sosyalizm için taşıdığı özel iktisadi ve toplumsal anlamı ve önemi ortaya koyduktan sonra, sözlerini şöyle sürdürür:

"Eğer sosyalizmi cidden gerçekleştirmek istiyorsak, dikkatimizi sanayi merkezleri kadar kırlara da yöneltmeliyiz. Bu konuda, ne yazık ki, işin daha başında bile değiliz. Bu görevin son derece ciddi olarak yerine getirilmesi, salt, tarımı sosyalleştirmeden sosyalizmi kuramayacağımız için zorunlu değil; bunun diğer bir nedeni de karşı devrimin bize ve çabalarımıza karşı süreceği en son ihtiyat güçlerini hesaba kattığımızı sanarken, çok önemli bir diğer ihtiyat gücünü hesaba

katmamamızdır; bu güç köylülüktür. Salt, bugüne kadar ilişki kurulmadan kaldığı için, köylülük, karşı devrimci burjuvazi açısından yeni bir ihtiyat gücü oluşturmaktadır. Sosyalist grevlerin alevi topuklarını yakmaya başladığında, düşmanlarımızın yapacağı ilk iş, özel mülkiyete yobazca bağlanan köylüleri bize karşı seferber etmek olacaktır. Bizi tehdit eden bu karşı devrimci güç karşısında, sınıf mücadelesini kırkık bölgelere aktarmaktan ve topraksız proletarya ile küçük köylüleri zengin köylülere karşı örgütlemekten başka bir çare yok." (Spartakistler Ne İstiyor?, Belge Yayınları, s.160-161)

Bu vurgulu sözler, köylü sorununun hep küçümsendiği bir ülkenin komünistlerinden ve bu sorunu yerli yerine oturtmada çok da başarılı olamadığını Ekim Devrimi'ne ilişkin değerlendirmelerinden bildiğimiz Rosa Luxemburg'un kendisinden geldiği ölçüde çok daha anlamlıdır. Rosa Luxemburg'un bu sözlerinin tarihsel önemi, Alman Devrimi'nin doruğunda olduğu bir sırada, devrimin çok temel bir sorununun taşıdığı yakıcı öneme yapılan vurgudur. Devrimci sınıf mücadelesini kırkık bölgelere yaymak ölçüsünde, kırsal emekçi tabakalar karşı-devrimin yedeği olmaktan kurtarılacak proleter devrimin destekçileri yapılabilecektir. Ve bu başarıldığı ölçüde de orta köylülüğü tarafsızlaştırmak, yani onu da burjuvazinin karşı-devrimci bir yedek gücü olmaktan çıkarmak o denli kolaylaşmış olacaktır.

Devam edelim. Bu kırsal tabakanın bir proleter devrime karşı önyargılı ve mesafeli tutumu, dahası, tarafsızlaştırılmadığı ölçüde pasif ya da aktif düşmanca tutumu ne olursa olsun, proleter devrimin başarısı gerçekte anında orta köylüye bir dizi kazanç sağlayacaktır: "Bu küçük üreticiler sınıfı, sosyalizmden zararlı çıkmayacaklar, ve tam tersine, her cumhuriyette, cumhuriyetin en demokratik olanında bile, binbir yoldan kendisini sömüren sermayenin boyunduruğunun kırılmasından önemli kazançlar sağlayacaktır." (Lenin, Orta Köylülük Üzerine Karar, İşçi Sınıfı ve Köylülük, Sol Yayınları, 1. baskı, s.376)

Lenin bu temel gerçeği, Komünist Enternasyonal

tarafından bazı değişikliklerle benimsenen tezlerinde de ortaya koyar. Zafere ulaşan proleter devrim büyük toprak sahiplerine, tefecilere, bankalara vb. olan her türlü borç, ipotek yükümlülüklerini kaldırarak, kira sistemini tasfiye ederek, ağır vergi yükünü hafifleterek, büyük toprak sahiplerinin el konulmuş tarımsal araç ve makinalarından belli koşullarda yararlanmayı sağlayarak, tarımsal girdileri ucuzlatarak, orta köylünün ekonomik yaşam koşullarında hızlı bir iyileşme sağlar. Devrim orta köylünün halihazırda sahip olduğu toprağı güvenceye almakla kalmaz, kirayla işlemekte olduğu toprağın kendisine geçişini sağlayarak onun durumunu bu açıdan da iyileştirir. *“Burjuvaziye karşı girilen amansız mücadelenin yanısıra alınacak bu tür önlemler, tarafsızlaştırma siyasetinin başarısını da tam anlamıyla sağlama bağlamış olacaktır.”* (Tezler, s.411)

Orta köylüyü tarafsızlaştırma ve giderek devrimden sonra onu adım adım proletarya iktidarına yakınlaştırma siyasetinin başarılı olabilmesi için bu iki koşulu birarada ele almanın, yani orta köylü lehine bir dizi önlemin yanısıra, burjuvazinin ve onun en önemli kırsal dayanağı olan zengin köylünün direnmesini kararlılıkla ezmenin önemi büyüktür. Devrimci proletarya burjuvaziyi yenme kapasitesi ve kararlılığını ortaya koymadıkça, devrimin ardından onun kaçınılmaz olarak göstereceği karşı-devrimci direnişi kırma ve ezme kararlılığı göstermedikçe, orta köylünün sallantılı tutumunu devrimden sonra da gideremeyecektir. Rusya'daki devrim deneyimi bu açıdan çok zengin dersler ve deneyimler sunmuştur. Burjuvazinin karşı-devrimci direnişini kırmak ve proleter iktidarın gücünü sergilemek ölçüsünde, orta köylünün sallantılı tutumu da o denli kolay ve başarıyla kırılabilmiştir. Ekim Devrimi'ni izleyen iç savaş döneminin en önemli sorunlarından biri orta köylü olmuştur. İç savaşın seyri ve sorunları orta köylülüğün sallantılı tutumuna, değişen sorun ve durumlar karşısında değişen tutumuna tanıklık etmiştir. NEP'in gündeme gelmesi, öteki zorunluluklar yanında, orta köylü karşısında zorunlu bir geri adım ve işçi sınıfı ile orta köylülük arasında savaş komünizmi politikasıyla oluşan gerilimi giderme, bozulan ilişkileri onarma ve yeniden güçlendirme amacının bir ifadesi olmuştur. İç savaşın proletaryanın zaferiyle bitmesi, böylece büyük toprak sahiplerinin geri dönme ve topraklarını yeniden ele geçirme tehlikesinin bertaraf edilmesi, orta köylülüğü yeniden kendi dar ve kısa dönemli çıkarları alanında olumsuz bir hassasiyete itmiştir. Bu deneyim de göstermiştir ki, orta köylü hiçbir biçimde proleter devrimin genel durumuyla değil fakat kendi dar çıkarlarıyla, devrimin genel hedefleriyle değil fakat kendisi için pratik olarak ne anlama geldiğiyle ilgilidir.

Rusya'da devrim öncesinde köylülüğün feodal bağımlılık ilişkileri içinde bulunduğu; bu konumuyla devrimci bir enerji taşıdığı ve bunu devrim döneminde ortaya koyduğu; feodal bağımlılık ve kölelikten ancak proleter devrim sayesinde kurtarıldığı; içinde bulunduğu feodal bağımlılık ilişkileri nedeniyle devrim öncesi dönemde özel mülkiyet düşüncesiyle, ticaret ve spekülasyon alışkanlıklarıyla yozlaşmamış olduğu gözönünde bulundurulmalıdır. Ve en önemli nokta, burjuvazinin başından itibaren soylularla ittifak içinde olduğu ve dolayısıyla köylülüğün çıkarlarına sırtını döndüğü Rusya'da, köylülüğün hiçbir zaman ciddi anlamda burjuvazinin yedeği haline gelmemiş olduğu gerçeği de unutulmamalıdır. Tüm bunlara rağmen devrim sonrasında orta köylülüğün gösterdiği zayıflıklar ve tutarsızlıklar düşünülürse, tüm bu açılardan, olumsuz anlamda tümüyle farklı bir

Kır burjuvazisi olarak zengin köylülüğün kendisi, geleneksel köylülük içindeki sınıfsal farklılaşma ve kutuplaşma sürecinin bir ürünüdür.

Bu süreç içinde geleneksel köylü kategorisinin nispeten dar bir kesimi geriye kalan büyük çoğunluk aleyhine toprak ve sermaye yönünden zenginleşmeye başlar.

Bunlar büyüyen toprak parçaları ve artan sermayeleri nedeniyle ücretli işçi çalıştırmaksızın yapamazlar.

Bu sayede daha da zenginleşirler ve “tarımın kapitalist girişimcileri” olarak öteki köylü katmanlarından tümüyle ayrı bir sınıfsal konum kazanırlar.

konumda bulunan kapitalist bir ülkenin modern orta köylü tabakasının nasıl hassas bir sorun oluşturduğu çok daha iyi anlaşılır. Nitekim, tezler, Batı'nın kapitalist ülkelerinin orta köylülüğünün bu özelliklerini gözettiği içindir ki, Rusya'da proleter devrimin ilk temel önlemlerinden biri olan tüm toprağın millileştirilmesi önleminde Batı'da kaçınılması, ilk adımda bu önlemin büyük toprak mülkiyeti ile sınırlandırılmasını önermektedir. *“Kapitalist ülkelerin çoğunluğunda, proletarya iktidarı özel mülkiyeti derhal ve toptan ortadan kaldırma yolunu asla tutmamalıdır.”* (s.411)

Bu konunun, toprağın millileştirilmesi sorununun her bir kapitalist ülkenin kendi somutunda değerlendirilmesi gerektiği yeterince açıktır. Tezlerin dikkat çektiği temel nokta; soruna sınıf mücadelesi ve proletarya devriminin genel çıkarları açısından yaklaşmak, özel mülkiyet düşüncesinin köklülüğü nedeniyle genel bir millileştirme küçük köylünün kazanılmasını ve orta köylünün tarafsızlaştırılmasını zora sokacaksa, dahası, bu katmanları gerisin geri burjuvazinin kucağına itecekse, ilk aşamada bu köylü katmanlarının mülkiyet hakkına dokunmamak, yani bunları toprağın millileştirilmesi genel önlemi dışında bırakmaktır. Proletaryanın burjuvazi üzerindeki tam zaferi ve ve proleter iktidarın emekçi ve çalışan köylü kesimleri lehine tedbirlerinin sağladığı uygun zemin, bu sorununun çok geçmeden sağlıklı ve amaca uygun bir çözümünü de kolaylaştıracaktır. Proleter devrimin tarım programının en temel sorunlarından biri olduğu için toprağın millileştirilmesi sorunu üzerinde ayrıca duracağız. Burada yalnızca özel mülkiyet düşüncesiyle yozlaştırılmış bir orta ve küçük köylülüğün var olduğu ülkelerde, proleter devrimin başlangıcı aşamasında bu önlemin uygulanmasında gösterilmesi gereken dikkat ve esneklikle bağlantılı olarak konuya değinmiş olduk.

Burada şunu da ekleyelim ki, toprağın mülkiyet durumu orta köylülüğün hassas konumunun sadece özel bir boyutudur. Tutarsızlık temelde orta köylülüğün sosyal konumundan, bu sosyal konumun ikili karakterinden gelir. Nitekim proleter devrimin bir ilk önlemleri olarak toprağın millileştirilmesinin herhangi bir güçlkle karşılaşmadığı Rusya'da bu kırsal katmanın bu aynı genel karakterinden kaynaklanan davranışlar göstermesi de bunu kanıtlar. Sovyet iktidarının iki yıllık deneyiminin yarattığı açıklıkların da ışığında ve toprağın millileştirildiği koşullarda orta köylülüğün sergilediği bu çelişkili karakterin toplumsal-iktisadi mantığını Lenin şöyle çözümlüyor:

“Orta köylüler kuşkusuz bireysel iktisada alışkındır. Onlar mülk sahibi köylüdür, ve bugün kendi mülkü olarak toprağına sahip olmamalarına rağmen, toprak ve arazi üzerinde özel mülkiyet kaldırılmış olmasına rağmen, esas neden olarak bu köylülerin elinde hala gıda maddesi bulunduğu için, köylü yine de bir mülk sahibi olarak kalır. Orta köylü ihtiyacından fazla gıda maddesi üretir ve böylece tahıl fazlasının

sahibi olarak açlık çeken işçinin sömürücüsü haline gelir. Ana görevler ve baş çelişki burada aranmalıdır. Emekçi olarak, kendi emeği ile yaşayan biri olarak, kapitalizmin boyunduruğunu taşımış biri olarak köylü, işçinin yanındadır. Fakat elinde tahıl fazlası bulunan mülk sahibi olarak köylü, bu fazlayı, serbestçe satabileceği kendi malı olarak görmeye alışmıştır. Açlık çeken bir ülkede tahıl fazlasını satmak ise bir spekülátöre, bir sömürücüye dönüşmek demektir, çünkü açlık çeken biri, ekmek için elindeki herşeyi vermeye hazırdır.” (Seçme Eserler, Cilt: 8, s.208)

Temel önemde bir konu olan orta köylü sorununun genel yapısı üzerine burada ortaya koyduklarımız şimdilik

yeterlidir. Eksik kalan öteki herşeyi gerek Türkiye tarımındaki orta köylü kategorisini incelerken ve gerekse bu çerçevede geleneksel solun konuya yaklaşımları üzerinde dururken ele alma olanağımız olacak. Burada yalnızca son birkaç noktayı daha ve mümkün mertebe en kısa biçimde eklemekle yetineceğiz.

Bunlardan ilki, orta köylülüğün, tarımda kapitalizmin gelişmesi ölçüsünde sayısı ve önemi azalan bir tabaka olması gerçeğidir. Kapitalist evrim ve bunun sonuçları gözetilmeksizin orta köylüyü kırsal yaşamın en geniş sosyal katmanı sayma önyargısı Türkiye'nin geleneksel sol çevrelerinde pek yaygın olduğu için bu noktayı hatırlatmak özellikle önemlidir. Sözü edilen önyargı, Türkiye tarımına geleneksel ilişkilerin, feodal, yarı-feodal ilişkilerin egemen olduğunun sanıldığı dönemden, yani '60'lı yıllardan kalma bir mirastır. Tarıma geleneksel ilişkilerin ve durgunluğun egemen olduğu, köylülüğün o geleneksel bütünlüğünü henüz koruduğu bir tarihsel evrede, elbette orta köylülük köylülüğün asıl gövdesini oluşturur. Fakat genel kapitalist gelişmenin etkisi altında geleneksel ilişkilerin tasfiyesi ve tarımda kapitalist gelişme, tam da bu gövdenin erimesi, küçük bir azınlığın kırsal burjuvaziye (modern zengin köylülük) dönüşmesi, büyük çoğunluğun ise yoksullaşma ve proleterleşme sürecine girmesi anlamına gelir. Köylülüğün geleneksel yapısının çözülmesi, iç farklılaşma ve kutuplaşma dediğimiz süreç tam da budur. Bu sürecin ilerlemesi ölçüsünde orta köylülüğün görelî önemi ve ağırlığı gitgide azalır. Salt kapitalist gelişmenin genel etkisi değil, yanısıra miras, aile bölünmesi vb. etkenler de orta köylü tabakasını kendi altındaki kırsal katmanlar lehine daha da azaltır.

Hemen ekleyelim ki, tarımsal ilişkilerde köklü dönüşümlere yolaçan ve büyük toprak mülkiyetini tasfiye eden her devrim, bir kısım toprağın topraksız ve az topraklı köylüye eşit ölçüler içinde dağıtılması anlamına geldiği ölçüde, bu tarihsel adım, tersinden orta köylü tabakasını kendi altındaki ve üstündeki tabakalar aleyhine sayısal açıdan güçlendirir. Orta köylü, yani işleyebileceği ve geçimini sağlayabileceği büyüklükte bir toprağın/tarımsal işletmenin sahibi köylü, tarımın egemen sosyal kategorisi haline gelir. Söz konusu olan bir proleter devrimse eğer, toprağın millileştirilmesi, toprağın her türlü alım ve satımının yasaklanması vb. önlemler bu tabakaya bir istikrar sağlar. Onun bu yeni konumunun dönüşümü ancak basit kooperatifleşmeden başlayarak adım adım daha ileri kollektif örgütlenmeler içinde köylü gruplarının birleştirilmesi ile mümkün olur. Ki her proleter devrimin devrim sonrası tarım ve köylü siyaseti bu hedefi şaşmaz bir biçimde izler.

Buradan orta köylüye (ve küçük köylüye) ilişkin bir başka temel noktayı hatırlatmaya geçebiliriz.

Tarımda kolektif örgütlenme ve üretim biçimlerine geçiş, köylü kitlelerinin buna yöneltilmesi, her muzaffer proleter devrimin tarım siyasetinin şaşmaz bir hedefi olsa bile, bu herhangi bir zorlamayla değil gönüllülük temelinde olabilmeli, büyük ölçekli üretimin üstünlükleri konusunda köylülüğü pratik örnekler üzerinden ikna etmeye dayanmalıdır. Hayati önemi olan bu temel davranış ilkesi ilk kez olarak Engels tarafından köylü sorunu üzerine ünlü programatik makalede ortaya konulmuştu ve Ekim Devrimi sonrasında orta köylüye karşı pratik siyasette yol gösterici bir rol oynadı. O zamandan beri de tüm devrimci işçi sınıfı partilerinin konuya ilişkin siyasetlerinin temel bir ögesi olageldi.

Buna aykırı her tutum, işçi sınıfı ile köylülük ilişkilerinde gerilimlere yol açmış, orta köylü tabakalarını sosyalist iktidara karşı güvensizliğe itmiştir. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin inşası, bu insanın tarımsal alandaki seyri bu açıdan da olumlu-olumsuz çok önemli zengin deneyimler sunmaktadır.

Orta köylü sorununda hatırlatılması gereken bir üçüncü nokta, kapitalizme geçiş sürecini henüz geride bırakmış bağımlı kapitalist ülkelerin kendine özgü durumudur. Burada gerek geçiş sürecinin yeniliği (ki bu geleneksel köylülüğün pazara bağlanmış modern küçük meta üreticisi konumuna geçişin yeniliği anlamına da gelir), gerekse emperyalizme bağımlılık olgusu ve bunun getirdiği katmerli sömürü, yanısıra, burjuva devrimine özgü bazı sorunların (siyasal özgürlük, ulusal sorun, feodal kalıntılar vb.) tamamen ya da kısmen çözülememiş olarak kalması olgusu, tüm bunlar birarada, bağımlı kapitalist ülkelerin orta köylülüğünün tarafsızlaştırılmasında, dahası bazı kesimlerinin kazanılmasında belli imkanlar ve kolaylıklar sağlar. Geleneksel küçük-burjuva akımlar için burjuva devrimi çizgisine takılıp kalmanın dayanağı olan bu durumlar, gerçekte Türkiye gibi ülkelerde (çelişkilerin çeşitliliği ve zenginliği anlamında) proleter devrimin önemli kolaylıkları ve kaldıraçlarıdır.

Zengin köylülük: Kırsal alanda proleter devrime düşman en geniş toplumsal tabaka

Proleter devrimin kırsal emekçi dayanakları (tarım proletaryası, yarı-proleterler, küçük köylüler) ile devrimin tarafsızlaştırması gereken kırsal katmanların (orta köylüler) ardından, artık proleter devrimin kırsal alandaki sınıf düşmanlarına (zengin köylülük ve büyük toprak sahipleri) geçebiliriz. Kır burjuvazisi de denilen zengin köylülük hakkında Lenin'in tezleri şu tanımlamayı yapıyor:

"Büyük toprak sahibi köylüler (grossbauern), tarımın kapitalist girişimcileridirler; bunlar, genel kural olarak, birçok ücretli işçi çalıştırırlar; ve 'köylülükle' ortak yanları, ancak düşük kültür düzeyleri, yaşam biçimleri, bir de kendi işletmelerinde bizzat çalışmalarıdır. Devrimci proletaryaya açıkça ve kesin bir şekilde düşman olan burjuva katları içinde en kalabalığı budur. Komünist partileri, köye yönelmiş çalışmalarında, bu unsura karşı mücadele etmek, köy nüfusunun sömürülen emekçi çoğunluğunu bu sömürücülerin ideolojik ve siyasal etkisinden kurtarmak için en büyük dikkati göstermelidir." (s.411)

Proleter devrimin kesin düşmanı olan ve proleter devrim tarafından kesinlikle bertaraf edilmesi gereken bir "köylü" katmanı olarak zengin köylülük iki açıdan çok özel bir önem taşımaktadır. İlkin bu, tezlerde de belirtildiği gibi, kapitalist düzenin kırsal alandaki en geniş toplumsal tabanı, devrimin kırsal nüfus içinde

Tarıma geleneksel ilişkilerin ve durgunluğun egemen olduğu, köylülüğün o geleneksel bütünlüğünü henüz koruduğu bir tarihsel evrede, elbette orta köylülük köylülüğün asıl gövdesini oluşturur. Fakat genel kapitalist gelişmenin etkisi altında geleneksel ilişkilerin tasfiyesi ve tarımda kapitalist gelişme, tam da bu gövdenin erimesi, küçük bir azınlığın kırsal burjuvaziye (modern zengin köylülük) dönüşmesi, büyük çoğunluğun ise yoksullaşma ve proleterleşme sürecine girmesi anlamına gelir. Köylülüğün geleneksel yapısının çözülmesi, iç farklılaşma ve kutuplaşma dediğimiz süreç tam da budur. Bu sürecin ilerlemesi ölçüsünde orta köylülüğün görece önemi ve ağırlığı gitgide azalır. Salt kapitalist gelişmenin genel etkisi değil, yanısıra miras, aile bölünmesi vb. etkenler de orta köylü tabakasını kendi altındaki kırsal katmanlar lehine daha da azaltır.

sayısal açıdan en güçlü düşmanıdır. İkinci olarak ise, köy yaşamının bir parçası olduğu ve kendisi de "köylü" olarak bizzat çalıştığı için, bu burjuva tabakanın kırsal emekçi katmanlar üzerindeki ideolojik, kültürel ve politik etkisi çok güçlüdür. Denebilir ki, bu kırsal burjuva tabaka kırsal emekçi katmanları burjuva düzene bağlayan en sağlam halka durumundadır. Bu nedenledir ki, tarım proleterlerini ve yoksul köylü katmanlarını devrimci proletarya hareketinin yanına çekmek, orta köylülüğü tarafsızlaştırmayı başarabilmek, bu sınıfa karşı sistematik bir mücadele olmaksızın, bu sınıfın kırsal emekçiler üzerindeki çok yönlü etkisi ve denetimini kırılmaksızın olanaklı değildir. Bu, bütün bir devrime hazırlık dönemini kapsamı gereken temel önemde bir görevdir.

Kır burjuvazisi olarak zengin köylülüğün kendisi, geleneksel köylülük içindeki sınıfsal farklılaşma ve kutuplaşma sürecinin bir ürünüdür. Bu süreç içinde geleneksel köylü kategorisinin nispeten dar bir kesimi geriye kalan büyük çoğunluk aleyhine toprak ve sermaye yönünden zenginleşmeye başlar. Bunlar büyüyen toprak parçaları ve artan sermayeleri nedeniyle ücretli işçi çalıştırmaksızın yapamazlar. Bu sayede daha da zenginleşirler ve "tarımın kapitalist girişimcileri" olarak öteki köylü katmanlarından tümüyle ayrı bir sınıfsal konum kazanırlar. Devrimci hazırlık çalışmasının hedefi, kırdaki sınıf bilinci ve mücadelesini geliştirmek yoluyla, bu sınıfsal bölünme ve kutuplaşmayı ideolojik, politik ve örgütsel bir kopma ve kutuplaşma düzeyine çıkarmaktır. Bu ise kırsal emekçiler arasında sistematik bir çalışmayı zorunlu kılmaktadır.

Ekim Devrimi ve öteki Avrupa devrimleri deneyimi, karşı devrimin bu nispeten kalabalık kırsal dayanağının proleter devrime karşı ortaya koyabileceği muazzam direnişe tanıklık etmiştir. Lenin tezlerinde, bu tarihsel deneyime işaret ederek, bu sınıfı etkisiz kılmanın ve devrime karşı göstereceği her türlü direnişi kararlılıkla ezmenin önemini vurgulamaktadır.

"Proletaryanın kentlerdeki zaferinden sonra, bu tabakanın, kaçınılmaz olarak karşı-devrimci nitelikte her çeşit direnme, sabotaj ve doğrudan doğruya silahlı mücadeleye başvurusu kaçınılmazdır. Bunun içindir ki, ideoloji ve örgütlenme alanında, proletarya, bu unsuru bütünüyle zararsız hale getirmek için gerekli güçlerin hazırlığına hemen başlamalıdır; sanayi kapitalistlerinin üstesinden gelirken, aynı zamanda, ilk karşı koyma girişimi halinde, bu tabakaya en kesin, en amansız, en ağır darbeyi vurmalıdır." (s.411-412)

Bunu yapmak, bunu başarmak "mutlak bir zorunluluktur". Zira bu yapılmaksızın, bu başarılmaksızın, kırsal emekçilere, köy proleterlerine, yarı-proleterlerine ve küçük köylülere güven vermek, onların kuşku ve tereddütlerini kırmak, onların proletarya devrimine ve iktidara olan inançlarını pekiştirmek olanaklı değildir. Aynı şekilde, bu

yapılmaksızın, orta köylüyü tarafsızlaştırma siyasetinde başarı kazanmak, onun tereddütlerini kırmak, onu adım adım proletaryaya yaklaştırmak olanaklı değildir. Devrime hazırlık çalışmasının bütün bir dönemi boyunca, özellikle tarım proletaryası ve yarı-proletaryanın kazanılması, bağımsız biçimde örgütlenmesi ölçüsünde, bir devrim anında zengin köylülüğün girişeceği manevraları boşa çıkarmak ve onun cepheden göstereceği direnmeyi ezmek o denli kolay olacaktır. Almanya ve Orta Avrupa devrimlerinde, emekçi köylülük ile zengin köylülük arasındaki derin uçurumu gizleyen genel "köylü

sovyetleri" şiarı ve pratiği, zengin köylülüğün bu tür bir manevrasına tarihsel bir örnektir. Alman Kasım Devrimi örneğinde olduğu gibi, emekçi köylülüğün kendi bağımsız inisiyatifleriyle sovyetler halinde örgütlendiği kimi durumlarda ise, karşı-devrimci sosyal-demokrat hükümet, çeşitli vaatlerle oyalamanın yanısıra bu tür sovyetleri zengin köylülükle birleşmeye yönlterek böylece onları fiilen boşa çıkardı. Alman komünistleri (Spartakistler) bunun karşısına tarım işçileri ve yoksul köylü sovyetleri devrimci şiarıyla çıktılar.

Nitekim Lenin'in tezleri de devrimci dönemlerde apayrı bir önem kazanacak olan bu noktanın altını, tam da bu tür deneyimleri (ki Ekim Devrimi deneyimi bu açıdan kıyaslanamaz ölçüde aydınlatıcıdır) gözeterek, özellikle çizer. Zengin köylülüğün göstereceği direnmeyi kararlılıkla ve başarıyla ezebilmek için; *"tarım proletaryasını silahlandırmak, sömürücülerin içinde yer alamayacağı, ama proleter ve yarı-proleterlerin ağır basacağı köy sovyetlerini örgütlemek zorunludur."*

Zengin köylülüğün elindeki toprak ve tarımsal üretim araçlarına karşı proleter devrimin başlangıç aşamasında alınacak tutuma geçiyoruz. Engels, ayrıntılarıyla incelemiş bulunduğumuz köylü sorunu üzerine programatik makalesinde, zengin köylülüğü kastederek şunları söylemişti: *"Çok olanaklıdır ki, zorla kamulaştırma burada da söz konusu olmayabilecek, ve bu biraz kalınca kafaları sağduyuya açmak için burada da iktisadi gelişmeye güvenebileceğiz."* Doğal olarak Engels'in bu görüşü herhangi bir tarihsel deneyime değil, teorik bir muhakemeye dayanıyordu.

Rusya'da sovyet iktidarı, Ekim Devrimi'yle başlayan yeni sürecin kırdaki hala demokratik devrim olarak sürdüğü dönemin hemen sonrasında (yaklaşık olarak 1918 yazı sonrası) sürekli olarak zengin köylülükle (kulaklarla) bir çatışma içinde oldu. Kulaklar fırsat buldukları her durumda proleter iktidara başkaldırdılar ve her seferinde kararlılıkla ezildiler. Lenin, 1919 Mart'ında toplanan 8. Parti Kongresi'ne sunduğu raporda, Engels'in az önce aktardığımız iyimser sözlerine atıfta bulunarak şunları söylemektedir: *"Bu varsayım Rusya için doğrulanmadı: Kulaklara karşı doğrudan bir iç savaşın içindeydik, içindeyiz ve içinde olacağız. Bu kaçınılmazdır. Bunu pratikte gördük."* (Seçme Eserler, Cilt: 8, s.55)

Proleter iktidar ile zengin köylüler arasında bu çatışma iç savaşın sonraki yıllarında aynı şiddette sürdü. Ve 1920 Haziran'ında kaleme alınan incelemekte olduğumuz tezlerinde, Lenin, Rusya'daki proleter iktidarın üç yıla varan deneyimini de gözeterek, zengin köylü mülkiyetine karşı tutumunu şöyle formüle etti:

"Ama büyük toprak sahibi köylülerin toprağının

kamulaştırılması bile, iktidara ulaşmış proletaryanın ilk görevi asla olamaz; çünkü maddi, özellikle teknik koşullar, sonra bu işletmelerin kollektifleştirilmesinin toplumsal koşulları henüz biraraya gelmemiştir. Bazı özel, muhtemelen istisnai hallerde, büyük toprak sahiplerinin topraklarından tarlalar halinde kiralanabilen ya da çevredeki küçük köylüler için zorunlu olan bir kısma zorunlu uygulanacaktır; aynı zamanda, bazı koşullar altında, küçük köylülere, büyük toprak sahiplerine ait tarım makinelerinin bir kısmını parasız kullanmak hakkı da tanınmalıdır. Ama, genel kural olarak, proletarya devleti iktidarı, büyük toprak sahiplerinin topraklarını ellerinde bırakmalı, ancak emekçiler ve sömürülenler iktidarına karşı koydukları zaman bunlara elkonmalıdır." (s.412)

Siyasal planda kararlılıkla ezilmesi ve boyun eğdirilmesi gereken bir sınıf olan zengin köylülüğün sosyal varlığına başlangıçta dokunmamak, bu varlığı sınırlandıran bir dizi tedbirle yetinmek ve ancak çok zorunlu durumlarda ya da proleter iktidara karşı direndiklerinde mülksüzleştirmelere başvurmak şeklindeki tutuma gösterilen gerekçe, "maddi, özellikle teknik koşulların" henüz elverişli olmamasıdır. Bu nokta önemlidir ve Sovyetler Birliği'nde olayların sonraki seyri içinde anlamını ve çözümünü bulmuştur. Siyasal açıdan hep baskı altında tutulan, iktisadi tedbir ve uygulamalarla iktisadi gücü sürekli sınırlanan kulaklar, buna rağmen NEP uygulaması çerçevesinde sosyal varlıklarını uzun yıllar korudular. Ve ne zaman ki işçi sınıfı iktidarı sanayi alanında kendini toparladı ve böylece tarımda geniş çaplı bir mekanizasyonunun maddi koşullarını yarattı, işte o zaman Sovyet iktidarına karşı açık-gizli direnmesini hiçbir zaman terketmemiş olan zengin köylülüğe karşı geniş çaplı bir saldırı başladı. Aşağıdan ve yukarıdan başlatılan bu çifte saldırının sonucunda kulaklar sosyal açıdan, yani bir sınıf olarak tasfiye edildiler.

Tarımda sosyalist dönüşümün bu büyük tarihsel deneyimi de, Engels'in "bu biraz kalınca kafaları açmak için burada iktisadi gelişmenin gücüne güvenmek" şeklindeki iyimserliğinin geçerli olmadığını gösterdi. Zengin köylülüğün zorla mülksüzleştirilmesi bizzat bu sınıfın sosyalist dönüşüme karşı gösterdiği inatçı ve geniş çaplı direniş karşı bir tarihsel zorunluluk olarak gündeme geldi.

Zamanlaması, biçimi ve şiddeti her ülkenin kendine özgü tarihsel durumuna ve onu çevreleyen o anki uluslararası duruma göre değişiklik gösterse de, işin özünde aynı şey, yani zengin köylülüğün zorla mülksüzleştirilmesi, geleceğin sosyalist inşa süreçlerinde de bir zorunluluk olarak yaşanacaktır. Bugüne kadarki tarihsel deneyim bu konuda farklı bir tutumun olanaklılığını gösterebilmiş değildir. Bu sınıfa, onunla birlikte küçük köylü mülkiyetine dokunmayan, tarımda kollektivizasyonu tarım siyasetinin eksenini yapmayan bir kısım Doğu Avrupa ülkeleri (özellikle Polonya), böylece kapitalist ilişkilere geniş bir yaşama alanı tanımış oldular. Bu ülkelerdeki sosyalist inşa süreçlerinin sınırlı, güdük ve çarpık olduğunun temel göstergelerinden biri de bizzat tarımsal ilişkiler alanının bu durumudur.

Sosyalizmin kuruluşu döneminde sosyalist tarım siyasetinin temel hedefi kent ile kır, tarım ile sanayi arasında varolan ve kapitalizmden miras kalan eşitsizlikleri ve çelişkileri gidermek, kapitalizmin bir sonucu olan tarım ile sanayi arasındaki ayrılığı bir üst düzeyde sosyalist temeller üzerinde yeniden kurmaktır. Bu olmaksızın sosyalizmin kuruluşundan söz edilemez. Ve bunun olabilmesi için, toprağın kamulaştırılmasının ötesinde, bizzat tarımsal üretimin kendisinin belli ara biçimlerden geçilerek sosyalist anlamda tam kollektivizasyonu şarttır. Dolayısıyla bir kısım Doğu Avrupa ülkesinin sunduğu örnek farklı bir yolun olanaklılığının değil, fakat yalnızca sosyalizmin kuruluşuna ilişkin temel hedeflerden ve ilkelerden kaba bir biçimde geri dönüşün bir göstergesidir.

(Devam edecek...)

Marksiizm-Leninizimde tarım ve köylü sorunu

Tarım sorunu üzerine tezlerden... (Komünist Enternasyonal İkinci Kongresi)

V. İ. LENİN

4) Orta köylüler deyince, sözcüğün, iktisadi anlamıyla çok büyük sayılmayacak toprak parçalarının sahibi ya da onları kiralayan küçük çiftçileri anlamak gerekir, bununla birlikte, 1- bu topraklar onlara, kapitalist rejimde, genel olarak yalnız ailelerinin geçimini ve işletmelerinin bakımını sağlayacak mütevazı olanaklar sağlamakla kalmaz; aynı zamanda, hiç olmazsa bereketli yıllarda, sermaye olmaya elverişli belirli bir kazanç fazlası da getirir; 2- bu köylüler çoğu kez (örneğin, 2 ilâ 3 işletmede bir) ücretli işgücüne başvurulur. Almanya, ileri gitmiş kapitalist bir ülkede görülecek orta köylülüğün somut bir örneğini bize vermektedir. 1907 sayımına göre, Almanya'da , 5 ilâ 10 hektar büyüklüğündeki işletmeler kategorisinde ücretli işgücü kullanan işletmeler, bunların üçte-birini teşkil ediyordu.

Fransa'da, bağcılık gibi bazı özel tarım kolları daha gelişmiş olduğundan, ve bu kollar daha çok emek gerektirdiğinden, yukarıda sözü edilen kategori, belki daha önemli sayıda ücretli işgücü kullanmaktadır.

Devrimci proletarya, hiç olmazsa yakın bir gelecekte ve proletarya diktatörlüğü döneminin başlangıcında, bu toplumsal tabakayı (orta köylüleri-ç.) kendi tarafına kazanmayı bir amaç olarak göremez; ancak onu etkisiz kılmakla yetinmek, yani proletarya ile burjuvazi arasındaki mücadeleye bu tabakanın tarafsız kalmasını sağlama almak zorundadır. Halkın bu tabakasının (proletarya ile burjuvazi arasında) bazan bir yana, bazan öbür yana doğru eğilim göstermesinin önüne geçilemez; ve yeni dönemin başlangıcında, gelişmiş kapitalist ülkelerde, bu tabaka daha çok burjuvaziye eğilim gösterecektir. Çünkü mülk sahibinin dünya görüşleri ve duyguları, kâr sağlamak, ticaret "özgürlüğü" ve mülkiyetle doğrudan çıkarı olan ve ücretli işçilerle doğrudan uzlaşmaz karşıtlık içinde bulunan bu tabaka arasında ağır basar. İktidara ulaşan proletarya, kiralari ve ipotekleri hükümsüz kılarak, orta köylülerin ekonomik durumunda dolaysız bir düzelme sağlayacaktır. Kapitalist ülkelerin çoğunluğunda, proletarya iktidarı, özel mülkiyeti derhal ve toptan ortadan kaldırma yolunu asla tutmamalıdır; her durumda, bu iktidar, küçük ve orta köylülere, yalnız kendi topraklarının mülkiyetini değil, ayrıca (kiranın kaldırılmasıyla) mutlak olarak kiraladıkları toprakların bütününe mülkiyet hakkını da güvence altına alacaktır.

Burjuvaziye karşı girişilen amansız mücadelenin yanısıra alınacak bu tür önlemler, tarafsızlaştırma siyasetinin başarısını da tam anlamıyla sağlama bağlamış olacaktır. Böylece, derece derece, büyük bir ihtiyatla, proletarya devletinin iktidarı, orta köylülere karşı en küçük bir zor kullanmaksızın, verdiği örneklerden sağladığı güçle, kollektif tarıma geçişi gerçekleştirmelidir.

5) Büyük toprak sahibi köylüler (grossbauern), tarımın kapitalist girişimcileridirler; bunlar, genel kural olarak, yanlarında birçok ücretli işçi çalıştırır; ve "köylülükle" ortak yanları, ancak düşük kültür düzeyleri, yaşam biçimleri, bir de kendi işletmelerinde bizzat çalışmalarıdır. Devrimci proletaryaya açıkça ve kesin bir şekilde düşman olan burjuva katları içinde en kalabalığı budur. Komünist partileri, köye yönelmiş çalışmalarında, bu unsura

karşı mücadele etmek, köy nüfusunun sömürülen emekçi çoğunluğunu bu sömürücülerin ideolojik ve siyasal etkisinden kurtarmak için en büyük dikkati göstermelidir. Proletaryanın kentlerdeki zaferinden sonra, bu tabakanın, kaçınılmaz olarak karşı-devrimci nitelikte her çeşit direnme, sabotaj ve doğrudan doğruya silahlı mücadeleye başvurması kaçınılmazdır. Bunun içindir ki, ideoloji ve örgütlenme alanında, proletarya, bu unsuru bütünüyle zararsız hale getirmek için gerekli güçlerin hazırlığına hemen başlamalıdır; sanayi kapitalistlerinin üstesinden gelirken, aynı zamanda, ilk karşı koyma girişimi halinde, bu tabakaya en kesin, en amansız, en ağır darbeyi vurmalıdır; bunu yapmak için de tarım proletaryasını silahlandırmak, sömürücülerin içinde yer alamayacağı, ama proleterler ve yarı-proleterlerin ağır basacağı köy sovyetlerini örgütlemek zorunludur.

Ama büyük toprak sahibi köylülerin toprağının kamulaştırılması bile, iktidara ulaşmış proletaryanın ilk görevi asla olamaz; çünkü maddi, özellikle teknik koşullar, sonra bu işletmelerin kollektifleştirilmesinin toplumsal koşulları henüz biraraya gelmemiştir. Bazı özel, muhtemelen istisnai hallerde, büyük toprak sahiplerinin topraklarından tarlalar halinde kiralanabilen ya da çevredeki küçük köylüler için zorunlu olan bir kısma zorunlu uygulanacaktır; aynı zamanda, bazı koşullar altında, küçük köylülere, büyük toprak sahiplerine ait tarım makinelerinin bir kısmını parasız kullanmak hakkı da tanınmalıdır. Ama, genel kural olarak, proletarya devleti iktidarı, büyük toprak sahiplerinin topraklarını ellerinde bırakmalı, ancak emekçiler ve sömürülenler iktidarına karşı koydukları zaman bunlara elkonmalıdır. Büyük köylüye karşı mücadelenin bir sıra özel koşullar yüzünden çapraşık bir hal alıp uzadığı Rus proleter devriminin deneyi bile, büyük toprak sahibi tabakanın en küçük bir direnme girişimi sonunda hakettiği dersi alınca, proletarya devletinin verdiği görevleri dürüstçe yerine getirmeye yetenekli olduğunu, hatta, her emekçiye savunan ve asalak zenginlere karşı amansız davranan bir iktidar önünde, çok yavaş olsa bile, saygı duymaya başlayabileceğini göstermiştir.

Burjuvaziye yenmiş proletaryanın Rus büyük toprak sahiplerine karşı mücadelesini karmaşık hale sokan ve yavaşlatan özel koşullar, temel bakımdan, Rus Devriminin 25 Ekim (7 Kasım) ayaklanmasından sonra köylülüğün tümünün toprak ağalarına karşı dikildiği, geçirdiği genel demokratik-yani aslında burjuva demokratik-bir mücadele aşaması geçirmiş olmasından; ve sonra kent proletaryasının sayıca ve kültürcü zayıflığından, ve nihayet, ülkenin çok büyük ulaştırma olanaklarının son derece kötü olmasından ileri gelmektedir. Harekete engel olan bu koşullar, gelişmiş ülkelerde bulunmadığına göre, Avrupa ve Amerika'nın devrimci proletaryası, büyük toprak sahibi köylüye karşı zaferi çok daha hızlı olarak, çok daha kesin bir şekilde sağlayarak onu her türlü direnme olanaklarından yoksun bırakmalıdır. Bu, mutlak bir zorunluluktur; çünkü, böyle tam bir zafer kazanılmadıkça, köy proleterleri, yarı-proleterleri ve küçük çiftçilerin meydana getirdiği yığınlar, proletarya devleti iktidarını tam sağlamlaşmış saymayacaklardır

Tüm cezaevlerindeki EKİM tutsakları adına açıklama: **Ortak devrimci irade sermaye devletini bir kez daha dize getirdi!**

Bilindiği gibi sermaye devleti zindanlardaki devrimci tutsaklara topyekün saldırının somut adımlarını her zindanda hücreler inşa ederek atmıştı. “Yeniden düzenlenen ceza infaz kanunu” ise, birçok başka şeyin yanı sıra, özünde tutsaklara yönelik saldırıyı toplum nezdinde “meşrulaştırmak” ve yasayla sürekli bir güvenceye kavuşturmak amacını taşıyor. Eğer hücreler bugün hala uygulamaya konulamamışsa, bunun tek nedeni, devrimci tutsakların geliştirdiği eylemler ve ortaya koydukları kararlılıktır. Kamuoyunda yankı yaratıp destek bulan bu kararlılık, sermaye devletini şimdilik çeşitli manevralara ve en uygun koşulları kollamaya zorlamıştır.

Bir yandan “ara rejim”, “darbe” ve “irtica tehlikesi” üzerine toz dumanla, diğer yandan yaratılan seçim atmosferiyle gündemin değiştiği ve tüm dikkatlerin bu tartışmalara ve MGK toplantılarına yoğunlaştırıldığı bu dönemde, zindanlara yönelik son saldırı gündeme geldi. Saldırının Buca’dan başlamış olması tesadüf değil, oldukça bilinçli ve isabetli seçilmiş bir hedefti. 1995 yılında barikat direnişinde üç şehit vermiş olan Buca, bu yönüyle de hassas bir konumdadır. Düşman bu hassasiyeti bilerek ve bilinçlice seçmiştir. Eğer anında ve bu düzeyde tepki gösterilmemiş olsaydı, hücre politikası nihayet yaşam bulmuş olacaktı. Çünkü Buca’daki saldırı ve sürgünler, özünde hücre sistemine geçişin bir ilk hamlesiydi. Ne var ki sermaye devletinin bu hamlesi de öncekiler gibi devrimci iradeye çarpıtı ve geri tepti.

30 Mart 1998 günü Buca’daki tutsaklara saldırarak 11 kişiyi Burdur, Amasya, Yozgat gibi hücre sistemine uygun hale getirilmiş cezaevlerine götürülmesine karşı tüm zindanlarda peşpeşe direnişlere geçilmesi, düşmanı şaşkına çevirmiş ve çaresiz bırakmıştı. Ankara, Ümraniye, Bursa, Sakarya, Bergama, Çankırı, Aydın cezaevlerinde 55 gardiyan ve müdür rehin alındı. Bu cezaevleri de dahil bütün cezaevlerinde barikatlar kurularak, bedel ödemeye ve

ödetirmeye hazır binlerce yürek bir anda düşmana meydan okudu. Dışarıda ise tutsak yakınları ve demokratik kitle örgütleri cezaevlerinin önüne yığılarak bu barikatı güçlendirdiler. Bir anda gündeme oturan barikat ve rehin alma eylemi iki gün içinde düşmanı dize getirdi. 1 Nisan 1998 günü sermaye devleti kendini güya “en güçlü” hissettiği bir alanda, zindanlarda, devrimci irade ve kararlılık karşısında

değerlendirmek, eylemin siyasal kazanımlarını darlaştırıp önemsizleştirmek olacaktır. Oysa son direnişin siyasal sonuçları oldukça anlamlıdır, sözkonusu olan tam anlamıyla bir siyasal zaferdir.

Buca’dan kaçırılarak Amasya ve Burdur gibi hücre tipi cezaevlerine götürülen tutsakların kendi istekleri üzerine hemen Aydın ve Bursa cezaevlerine nakledilmeleri ve kaçırımların “usulsüz” olduğunun

yasalarıyla gayrimeşru duruma düşüren bir niteliktedir ve bu yönüyle de kamuoyu nezdinde devrimcilerin muazzam bir siyasal kazanımıdır. Bunu titizlikle sahiplenmek, işçi sınıfı ve emekçilere maletmek, devrimci bir görev ve sorumluluktur.

Bu sorumluluk iki nedenden dolayı özellikle önemlidir ve mutlaka yerine getirilmelidir.

1) Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, eylem sonucunda yapılan ve Adalet Bakanlığı tarafından kamuoyuna deklare edilen dört maddelik antlaşma, özünde sermaye devletinin devrimci tutsaklara ilişkin katliamcı, zindancı politikasının kamuoyu önünde kendi yasaları ile bile mahkum edilmesidir.

2) Çete devletinin saldırılarına karşı -kimi iç eksikliklerine rağmen- tüm zindanlardaki devrimci tutsakların gösterdikleri hızlı refleksin anlamı, gerektiği her durumda bedel ödeme ve ödetirme kararlılığıdır.

Bu çerçevede, Ankara Merkez Kapalı Cezaevi’nde bulunan EKİM, TİKB, DHKP/C, TKP/ML, MLKP, TKP(ML) ve DEV-YOL davalarından tutsaklar da direnişi dört rehin alarak, barikatlarını kurarak ve barikatlarının önüne “Cesaretiniz varsa gelin!” ortak imzalı pankartı açarak karşıladılar. Ve böylece bir kere daha devrimci kararlılık ve irade, düşmanı ininde teslim almış oldu. Bunu işçi sınıfı ve emekçi halkların tarihsel çıkarları adına devrim hanesine bir mevzi kazanım olarak yazıyoruz.

Ve düşmana inat bir daha haykırıyoruz:

Bedel ödeyerek kazandığımız mevzilerimizi, bedel ödetirerek koruyacağız!

Yaşasın devrimci irade ve kararlılık!

**Yaşasın devrimci dayanışma!
Yaşasın devrim ve sosyalizm!**

**Tüm cezaevlerindeki
EKİM tutsakları adına
Habip GÜL**

bir kez daha ağır bir darbe yedi.

Başta Ankara Merkez Kapalı Cezaevi olmak üzere EKİM’ci tutsaklar bulundukları tüm cezaevlerinde rehin ve barikat direnişlerinde yer aldılar. Devrimci dostlarıyla omuz omuza vererek “Bedel ödemeye de ödetirmeye de hazırız!” diye haykırdılar.

**Bedel ödeme ve ödetirme
kararlılığının
siyasal kazanımları**

Buca’daki son saldırıyı sadece sıradan bir sürgün olarak görmek, devletin bu konudaki sinsi politikasını görmezlikten gelmek, onu önemsizleştirmek olur. Aynı şekilde, barikat ve rehin eylemini de sadece sürgünlerin istedikleri yerlere geri götürülmeleri çerçevesinde

Adalet Bakanı tarafından açıklanması, herşeyden önce, bu çete devletinin yıllardan beri toplum nezdinde birçok hile ile meşrulaştırmaya çalıştığı hücre politikasına vurulmuş önemli bir darbedir.

Yine Adalet Bakanlığı tarafından kabul edilen;

* Bundan sonra siyasi tutsaklar kendi istemleri dışında herhangi bir cezaevine nakledilmeyecekler,

* Buca’daki sürgün ve kaçırma olayının sorumlulur (idare ya da asker) hakkında soruşturma açılacak,

* Bu süreçte “barikat ve rehine eylemini gerçekleştiren tutsaklar hakkında herhangi bir soruşturma açılmayacak”.

Bu maddeler, tutsakların eylemini meşrulaştıran, sermaye devletinin politika ve saldırılarını bir de kendi

Hiçbir güç devrimci tutsakları teslim alamayacak!

Bütün baskı, yasak ve katliamlara rağmen gelişen-yükselen sınıfsal ve ulusal kurtuluş mücadelesi egemenleri korkutuyor, telaşlandırıyor. Büyüyen korku ve telaşlarıyla daha da acizleşip saldırıyorlar. Bu onları hazin sona doğru sürükleyip götürüyor. İşte son dönemlerde toplumsal muhalefetlere yönelik geliştirilen saldırılar da bu çaresizliğin ürünüdür.

Geliştirilen vahşi saldırılar, gözaltılar ve tutuklamalar acizliğin dışavurumudur. Dağlarda, şehirlerde, fabrikalarda, okullarda, cezaevlerinde büyüyen korkuları ve acizlikleri onları bataklığın dibine doğru çekiyor. Bataklığa saplanan hakim sınıflar, bundan kurtulma fırsatını bulamayacaktır. İşçi sınıfı ve emekçi halklarımız böyle bir olanağı onlara asla tanımayacaklardır.

Devletin sözkonusu genel saldırılarının ayrılmaz bir parçasını da cezaevlerine dönük saldırılar oluşturmaktadır. Sınıf mücadelesinin mevzileri haline dönüştürülen bu alanlar, her dönemde saldırıların hedefi olagelmıştır. Devrimci tutsakların kanıcanı, alinteriyle yaratılan siperler sınıf düşmanlarımıza korku salıyor, onları tedirgin ediyor.

Bundandır ki; kendince uygun koşulları ve anı yakaladığı zaman azgınca saldırıya geçiyorlar. Kanımızla kazandığımız mevzileri ele geçirmeye çalışıyorlar. Bizleri düşüncelerimizden, ideallerimizden alıkoymak için binbir türlü alçakça oyunu devreye sokuyorlar. Son süreçlerdeki kapsamlı saldırı alanlarını "hücre sistemi" saldırısıyla cisimleştirmektedirler. Şanlı '96 direnişimizin üzerinden henüz kısa bir zaman geçmişken, yeni ve daha kapsamlı saldırının sinsice yürütülen planını devreye soktular.

Bu genel saldırı ve sinsi yönelimin son örneği Buca'da yaşandı: DHKP-C tutsaklarına saldıran düşman on tutsağı kaçırıp çeşitli yerlere sürgün etti. 30 Mart'ta geliştirilen bu saldırı, anında dalga dalga yayılarak etkin bir direnişe cevaplandırıldı. Düşmanın bu alçakça saldırısı devrimci tutsakların direniş kalelerine çarpıp altedilecekti, edildi de.

Bulunduğumuz mevzide de saldırının duyulduğu 31 Mart sabahından itibaren direnişe geçildi. Sayım vermeme ve işgalle başlayan eylemimiz kısa bir süre sonra barikat direnişi ve rehin alma eylemimizle bir üst noktaya sıçratıldı. 4., 5. ve bayanlar koğuşlarının bulunduğu alan tamamen devrimci tutsakların inisiyatifi ve denetiminde kalmıştır. Bu alan maltasına kurduğumuz barikatın önüne gelen müdür ve gardiyanlara yönelik

olarak rehin alma eylemimize geçilerek; biri ikinci müdür, üçü başgardiyan olmak üzere 4 personel askerlerin yoğun silah ateşlerine rağmen, devrimci kararlılık ve iradeyle rehin alınmışlardır.

Başından sonuna kadar büyük bir coşku, kararlılık ve feda ruhuyla sürdürülen direnişimiz, devrimci dayanışma ve ortak iradenin güzel ve soylu bir örneğini sergilemiştir.

Sınıf mücadelesinin ışıldayan bu siperlerinde yeni zaferler kazanmaya devam edeceğiz!

Düşmana karşı kararlı duruş, dayanışma ruhu ve cesaretle gerçekleşen direnişimiz, zifiri karanlığın sahiplerini bir kez daha dize getirmiştir. Bir kez daha hincimizi ve direncimizi sinamaya kalkanlara yeni yeni yenilgileri tattıracağımızı gösterdik. Evet, işçi sınıfı, emekçi halklar ve mazlum Kürt ulusuna cehennem zebaniliği yapanlara ilan ediyoruz: Bir kez daha yenilmek istiyorsanız, hincimizi ve direncimizi sinamakta özgürsünüz!

Bütün cezaevlerinde ortak duruşla yaşam bulan direnişimiz, Adalet Bakanlığı adına İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı'nın, Sağmalcılar'da Cezaevleri Merkezi Koordinasyonu'yla yaptığı görüşmede, kaçırılan arkadaşlarımızın derhal istedikleri cezaevlerine sevk edilmeleri, bundan sonraki sevklerin devrimci tutsakların istekleri doğrultusunda yapılması, eylemler dolayısıyla hiçbir tutsak hakkında soruşturma açılmaması ve Buca Cezaevi İdaresi hakkında soruşturma açılması taleplerimizin kabul edilmesiyle, direnişimiz zaferle sonuçlandı.

Direnişimiz ve zafer, bir kez daha dost-düşmana devrimci tutsakların kararlılığını ve gücünü göstermiştir. Direnişimiz ve zafer, devrimci ruh ve bilinçle şekillenenlerin yenilmezliğini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Dün olduğu gibi bugün de, yarın da kazandığımız mevzileri ne pahasına olursa olsun koruyacağız, geliştireceğiz. Faşizmin her saldırısı, devrimci irade bendenize çarparak yenilgiye uğramaya mahkumdur.

Yaşasın direnişimiz ve zafer!

Yaşasın siper yoldaşlığımız!

Devrimci tutsaklar teslim alınamaz!

**Ankara Merkez Kapalı Cezaevi:
DHKP-C, TKP(ML), TİKB, EKİM,
MLKP, Devrimci Yol, TKP/ML davası
tutsakları adına:**

**Sadık Türk, Cemal Çakmak,
Samehan Ekinci,**

**Habip Gül, Fikret Özlü, Mehmet Ali
Yazıcı**

Yakın dönem zindan direnişleri ve politik göstergeleri

Sermayenin bayram sessizliğine denk getirerek boğmak istediği, yeni bir zindan genel direnişinin daha içinden geçtik. Buca'da, Kızıldere anmasını yapmak isteyen devrimci tutsaklara operasyon yaparak sürgün gerçekleştiren sermaye devleti, zindanlarda yeni ve militan bir direniş hattına çarparak gerilemek zorunda kalmıştır. İki gün süren rehin alma direnişi, sürgüne gönderilen tutsakların istedikleri cezaevlerine getirilmeleri, bir daha sürgün yapılmaması ve Buca'da operasyon düzenleyen işkenceciler hakkında soruşturma açılmasının Adalet Bakanlığı'na kabul ettirilmesiyle sona erdirilmiştir. Bu direnişin politik göstergelerini şu şekilde sıralayabiliriz:

-Daha önce hücre tipi cezaevi dayatmasına karşı dönemsel kampanyalar başlatarak hazırlanan devrimci tutsaklar, Buca'daki saldırıyla beraber genel bir direnişe geçmişlerdir. Direnişin eşzamanlı, eşgüdümlü ve toplu olması, devrimci tutsakların inisiyatifinde başlatılıp bitirilmesi, başlı başına politik bir karakter taşımaktadır.

-Hücre tipi cezaevlerini toplumsal gündeme oturarak, uygun bir konjonktür kollayan sermaye politikalarına karşı devrimci tutsaklar, "Faşist saldırılara karşı direniş" mesajını gündeme yerleştirmeye çalışmıştır. Sonuçta bu başarı, politik bir zaferdir.

-Direnişimiz, devrimci tutsakların politik refleks verebildiğinin bir göstergesidir. SAG-ÖO Direnişi sonrası üzerinde durulması gereken bir kazanımdır. Saldırıları karşı oluşturulan devrimci dayanışma iyi değerlendirilebilmeli ve yaygınlaştırılmalıdır. Salt saldırı dönemlerinde değil cezaevinin günlük yaşantısına da devrimci dayanışmanın ruhu yansiyabilmeli ve bu süreklileşmelidir.

-Direnişimiz, sermayeye karşı pervasızlığın, cüretkarlığın, kendi ininde sermayeye karşı meydan okumanın güzel bir örneği olmuştur.

İçerisinde barındırdığı zaafılara ve nicelik güçsüzlüğüne rağmen devrimci tutsakların niteliği öne çıkmaktadır. İktidarı tehdit eden bir niteliğin ve devrim davasına adanmışlığın örneğidir yaşanan direniş.

-Direnişimiz, zindanlarda ve dışarıda tüm devrimci kamuoyuna moral-motivasyon kazandırmıştır. Devrimci tutsakların teslim alınamayacağını bir kez daha göstermiştir.

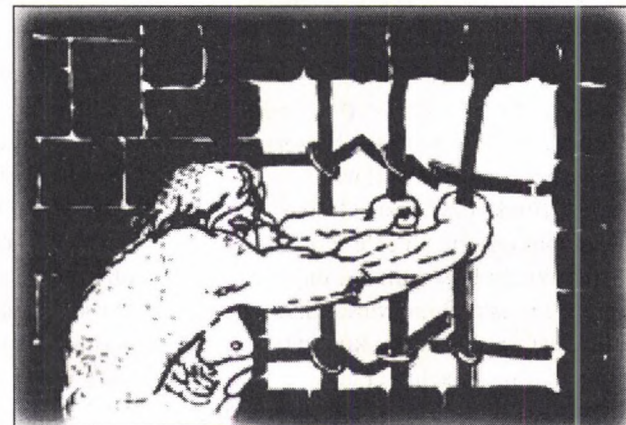
-Özellikle yeni çıkartılacak olan Türk Ceza Kanunu ile birlikte ham hayallere kapılan geleneksel solun, statükocu anlayışları bu direnişle kırılmaya başlamıştır.

-Direniş içerisinde yer almayan yapıların Bergama ve Bursa gibi cezaevlerinde, hoş olmayan tutumlarına rastlanmış, sermaye bunları kullanmaya çalışmıştır.

-Direnişin başlangıcında genellik-yerellik diyalektiği kurulurken, bazı zorlanmalar yaşansa da direnişin geneli için birkaç örnek dışına çıkmamıştır. Belirleyici olan genel direnişteki yaklaşımın ağırlığı olmuştur.

Sonuçta birleşik-militan bir kitle hareketi beklediğimiz bir dönemde, elde edilen bu mevzi politik kazanım sınıf hareketine taşınması gereken devrimci bir içerik barındırmaktadır. Yakın zamanda 1 Mayıs sürecine gireceğimiz hesap edildiğinde, zindan direnişlerinin sınıfın devrimci enerjisini açığa çıkartmada politik bir kaldıraç olarak kullanılması zorunluluğu bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Kazanımlar Partiye akmalıdır. Partiyi kazandık, Parti ile kazanacağız! Herşey Parti için! Parti devrim için!

**B. Balyemez
Bursa Cezaevi**

ABD emperyalizminin yeni politik manevraları

ABD emperyalizmi iradesini başka ülke halklarına dayatmak, dünya jandarmalığı konumunu korumak, emperyalistler arası rekabette rakipleri ile sürdürdüğü mevzi yarışında baskın çıkma amacıyla başvurduğu sert çıkışlarını yer yer hemen yumuşak inişlerle takviye etmektedir. Bu tavrı kuşkusuz yeni değildir. Ama derinleşen kriz ve mevcut uluslararası ilişkiler ortamında bu ikili oynama taktiğine geçmişe oranla daha çıplak bir biçimde başvurulmaktadır. Kısacası, ABD emperyalizminin militarist gövde gösterileriyle dışa vuran kaba küstahlığı giderek daha ince ve daha sinsi inisiyatiflerle beslenmektedir.

Bu ikili oynamanın ABD'nin dış politikası açısından ne kadar gerekli olduğu son Körfez krizi tarafından son derece somut bir biçimde kanıtlandı. Bu gereklilik sadece Körfez krizinin kendisinin yarattığı bir sonuç değildir. Krizin vuku bulduğu uluslararası ortamın, güçler dengesinin, çıkar çelişkilerinin ve bu çelişkilerin yaratabilecekleri dinamiklerin dayattığı bir ihtiyaçtır. Washington, uluslararası ilişkilerde salt çıplak sopa politikasının tek yöntem seçilmesi durumunda, bunun kendisine karşı bir kamplaşmayı yarattığını ve dahası kolaylaştırdığını gördü. Körfez Krizi'nde Rusya, Çin ve Fransa'nın işbirliği içinde hareket etmeleri ABD'nin Ortadoğu'daki hareket alanını daraltmış, onun tecrit edilmesi riskini ortaya çıkartmıştı. Emperyalist güçlerin bu şekilde konumlanmaları ve kriz anında açıkça saflaşma eğilimi göstermeleri yeni bir durumdur. İşte ABD emperyalizmi bu yeni durumun ihtiyaçlarını karşılayacak bir politika üretmeye koyulmuştur.

Dünyanın iki farklı ideolojik kampa ayrıldığı ve bu ayrılığın ABD emperyalizminin stratejik çıkarlarına endeksli bir biçimde soğuk savaşla beslendiği bir ortamda böyle bir ihtiyaç söz konusu değildi. Ortak düşman olan Sovyetler Birliği ve onun müttefikleri karşısında emperyalist kamp, her konuda ortak tavır almak ve kendi iç çelişkilerini uzlaşma ile çözmek durumundaydı. Aynı şekilde, ortak düşman karşısında emperyalist-kapitalist cephenin saflarını sıkılaştırmak için karşılıklı taviz vermenin tartışması bile yapılmazdı. Afrika kıtası böyle bir rol dağılımı gereği Fransız emperyalizmine terk edilmişti. ABD'nin bu kıtadaki Fransız arpalıklarına el atması şöyle dursun, Mobutu'ya yaptığı gibi, onun

uşaklarına yardım sağlamaktaydı. Bugünkü ortamın farklılığı, ortak düşmanın en azından Sovyetler Birliği şahsında alışılmış biçimiyle olmayışı, dönün müttefiklerini ve dostlarını birbirlerine düşürmekte, düşman etmektedir. Emperyalist devletlerin birbirlerinin nüfuz alanlarına el atmaları bir istisna olmaktan çıkıp genelleşmektedir. Yani emperyalistler arası ilişkiler gerçek karakterlerini yeniden kazanmaktadır.

ABD emperyalizminin politikasını yeni uluslararası ilişkiler ortamına uyarlamasının ilk örneklerinden birisini İran'a ilişkin politika değişikliği oluşturmaktadır. ABD İran'dan kovulduğu için bu ülkeyi abluka altına almış, onunla politik, ticari vb. ilişkilere her türlü yasağı koyarak, deyim yerinde ise çantada keklik gibi bir kenarda tutmaya çalışmıştı. ABD bir gün ihtiyaç doğduğunda İran yönetimi ile ilişkilerini normale dönüştürmeyi ve bu ülkenin zenginliklerine ve olanaklarına el atmayı planlıyordu. 1979 yılından geçen yılın son aylarına kadar bu politika sürdürüldü ve ABD bu hesabında kısmen başarılı oldu. Ancak Washington'un başarısı hesaplarının isabetliliğine bağlı değildir. Bunu çift kutuplu dünya düzeninin varlığına ve onu izleyen geçiş dönemine borçludur. Tek kutuplu dönemin kapanması ve yerini birkaç yıl süren geçiş döneminden sonra çokbaşı bir emperyalist-kapitalist yapıya bırakması, ABD'yi İran politikasını değiştirmeye zorladı. Çünkü ABD'nin İran'a dayattığı ambargo ve yasaklar politikası yavaş yavaş delinmeye başladı. Önce Çin ile Rusya bu ülkenin pazarına el attılar, ticari anlaşmalar imzaladılar, ortak projeler geliştirdiler. ABD'nin

yasaklarının delinmesi ve açılan gedikten Fransa, Almanya, Japonya gibi başka güçlerin de İran pazarına girmeye hazırlanmaları üzerine, ABD İran rejimine göz kırpmaya ve ona pozitif sinyaller göndermeye başladı. Geçen Mayıs ayında ılımlı kesimin adayı Hatemi'nin İran devlet başkanlığına seçilmesi ABD ile ilişkilerin normale dönüşmesini kolaylaştırdı ve hatta hızlandırdı. Son dönemde taraflar artık ilişkilerinin düzeltilmesinin istenilen hızla ilerlemediğinden dahi yakınmakta, birbirlerine sitem etmektedirler.

ABD emperyalizminin sürdürdüğü bu politika değişikliğinin ikinci hedefi Küba'dır. Küba'nın önemi sadece pazarından kaynaklanmamaktadır. Bu ülkenin ABD emperyalizmi için esas önemi onun jeo-stratejik konumudur. Washington İran'a uyguladığı politikanın çok daha katı bir biçimini on yıllardır Küba halkına dayatmaktadır. Nihai hesap hep aynı olmuştur. Küba Devrimi kaba müdahalelerle boğulamadığı için, ABD, Küba'yı herkese yasaklarım, rejim biriken iktisadi sorunların altında ezilip, takatsizlikten yıkılınca sorun kendiliğinden çözülür düşüncesinde idi. Ancak öyle olmadı. Küba'ya destek veren güçler yok oldular, iktisadi sıkıntılar dev boyutlar kazandı, ama yine de Castro ayakta duruyor, rejim dinamizmini koruyor, emekçi kitlelerin militan desteğini görüyor.

Bu arada Küba'da ABD emperyalizminin, onun tekellerinin nasiplerini alamadıkları başka gelişmeler de yaşanıyor. Bu ülkede kapitalizm önemli gedikler açıyor, ABD ambargosu köşesinden bucağından deliniyor, uluslararası turizmin kayda değer bir çekim

merkezine dönüşüyor. Papa 2. Jean Paul'un geçenlerde Küba'ya yaptığı ziyaret ve ambargonun kaldırılmasını talep etmesi bu ülkede yatırım yapmak isteyen kapitalistlere cesaret verdi, perspektif kazandırdı. Yani ABD ambargosunun delinmesi için Vatikan onay vermiş bulunmaktadır. Küba'ya uygulanan yasakların, tecritin burjuvazi ve gericiilik açısından manevi dayanakları ortadan kalkmıştır. ABD'nin rakipleri Papa'nın açtığı bu gedikten Küba pazarına girmekte zorluk çekmeyeceklerdir. Bu durumda ABD'nin abluka politikasında direnmesi, Kongre'den yükselen talepler doğrultusunda hareket etmesi, onu mevcut koşullarda içinden zor çıkılır bir çıkmaza sokacaktır.

İşte bu nedenlerden dolayı 19 Mart günü Clinton, Küba ile olan ilişkilerin insancıl boyutunda "gevşemeye" karar verildiğini ve ancak bunun 38 yıldır uygulanan ambargonun gevşetildiği anlamına gelmediğini açıkladı. Açıkça ki, ABD emperyalizminin Küba ile sürdürdüğü ilişkilerde daha esnek davranma ihtiyacı duyması, bu ülke halkının karşı karşıya kaldığı iktisadi sıkıntılar karşısında duyduğu vicdan azabının bir ürünü değildir. Emperyalistler arası keskinleşen rekabet onu bu tür tavizler vermeye ve stratejik çıkarlarını daha iyi korumak için politika değişikliğine gitmeye zorlamaktadır.

Bu havuç politikasının bir diğer uygulama alanı da Irak'tır. ABD'nin Irak'a sataşma politikasını sistematikleştirmesi onu Ortadoğu'da çıkmaza sokmuştur. Bunun Şubat ayındaki yazımızda da ortaya koymuştuk: "ABD emperyalizmi ya saldırı geleneğini sürdürmek ya da saldırıyı politika değişimi için bir kaldıraç, sıçrama tahtasına dönüştürmek ikilemi ile karşı karşıyadır. Bu nedenle Irak sorunu ABD emperyalizmi için Ortadoğu'da bir çıkmaza doğru ilerlemektedir. Açıkça ki ABD emperyalizmi dünyanın ikinci petrol rezervlerine sahip olan Irak'ın üzerine bir çarpı koyamaz. Dolayısıyla, sorun bundan sonra ABD emperyalizmi için, tıpkı İran konusunda olduğu gibi, saldırganlıkta ileri doğru sıçrama ya da herhangi bir vesileyi Irak'la ilişkilerini normale dönüştürme ikilemi arasında seçenek yapmakta düğümlenmektedir."

Aradan çok kısa bir süre geçmiş olmasına karşın bazı göstergeler ABD'nin Irak'la sürdürdüğü

Avrupa-Asya Zirve Toplantısı

Avrupa Birliği Asya pazarından daha büyük pay talep ediyor

3 ve 4 Nisan tarihlerinde Londra'da toplanan ikinci ASEM (Avrupa-Asya) zirve toplantısının sonuçları iktisadi ve politik iki gerçeği ortaya çıkartmaktadır.

Bu gerçeklerden birincisi Asya'da etkisini sürdüren ve Avrupa'da da ilk işaretleri alınan ekonomik krizin dizginlenmesi konusunda burjuvazinin çaresiz kalışıdır.

Bu çaresizlikten dolayı krizin etkisinin kırılmasına yönelik zirvede herhangi bir önlem tasarısı gündeme alınmamış, kriz başlı başına bir gelişme olarak tartışma konusu edilmemiştir. Kriz sadece, Avrupa ile Asya arasında geliştirilmesi öngörülen ekonomik işbirliği çerçevesinde görüşülmüştür. Her iki kıta arasındaki iktisadi işbirliğinin, karşılıklı ticari ilişkilerin yoğunlaştırılması ve hacminin artırılmasının süreç içinde Asya ülkelerinin ekonomilerine olduğu gibi Avrupa ülkelerinin ekonomilerine de canlılık kazandıracağı ve bu arada krizin aşılmış olacağı ifade edilmiştir. Kısacası, bazı Asya ülkelerini derinden sarsan, iflasın eşiğine getiren, Japonya'yı dahi silkeleyen iktisadi bunalıma karşı yapacak hiçbir şey yoktur. Dolayısıyla, geleneksel iktisadi işbirliğinin yoğunlaştırılması ve arta kalan sorunların da tesadüflere bırakılması kararlaştırılmıştır.

Sorunun bu düzeyde tartışılması, iktisadi krizin sonuçlarıyla birlikte görmezlikten gelinmesi durumunda dahi ortaya çıkan manzara ilginçtir. Bir bakıma Japonya da dahil Asya ülkelerinin çoğu iktisadi, mali, sosyal ve politik sorunlarla karşı karşıyadırlar. Bu koşullarda iki kıta ülkeleri arasında iktisadi işbirliğinin yoğunlaştırılmasına ilişkin yürütülen tartışmaların, yapılan pazarlıkların odak noktasını güçlülerin zayıflayanlara dayatmak istedikleri talan politikasının saptanması oluşturmaktadır.

AET ülkeleri IMF aracılığı ile Asya ülkelerine yapılan mali yardımın esas boyutunu üstlendiklerini ve karşılığında ise bu ülkelerin pazarlarında bu katkıya tekabül eden bir pay talep ettiklerini ilan ettiler. AET üyesi 15 devletin IMF bütçesine toplam aidatları ABD'ninkinden yüksektir. Dolayısıyla Asya ülkelerine yapılan mali yardımın esas payını AET üstlenmiş bulunmaktadır. Yani,

Güney Kore, Endonezya, Tayland ve Filipinler'e tahsis edilen 53 milyar dolar düzeyindeki mali yardımın 16 milyarını AET ülkeleri karşılamış bulunmaktadır. Buna karşılık ABD'nin katkısı 10 milyar doları dahi bulmamaktadır. Fakat AET üyesi emperyalist devletler Asya ülkelerine yaptıkları bu mali yardımın ne politik ne de iktisadi karşılığını alabildikleri iddia etmektedirler. 1985-1992 yılları arasında AET-Asya ülkeleri arasındaki dış ticaretin hacmi üçe katlanmıştır, AET ülkeleri dış ticaretlerinin %25'ini bu ülkelerle yapmaktadırlar. ABD'nin dış ticaretinde Asya ülkelerinin payı %18'dir. AET üyeleri Londra zirvesinde muhataplarından bu payın artırılmasını talep ettiler.

AET üyesi emperyalist ülkelerin zor durumda bulunan Asya ülkelerine uyguladıkları basıncın diğer boyutunu politik ilişkiler oluşturdu. Asya'da politik bakımdan cüce konumdan kurtulmak istediklerini açıkça ifade eden AET üyeleri, kendi mali katkıları ile ABD'nin bölgede hegemonyasını sürdürdüğünden yakındılar. ABD'nin Japonya ve Güney Kore'deki askeri varlığının bu dengesizliğin gerekçesini oluşturamayacağını belirten AET emperyalistleri muhataplarına bundan sonra pazarlıklar masasında kendilerine de yer ayrılmasını talep ettiler.

Londra zirvesinin açığa çıkarttığı ikinci gerçek ise, Japonya'ya ilişkin takınılan tavır ve bu tavır üzerinden ABD emperyalizmine yöneltilen sert eleştirilerdir. ABD emperyalizminin politik vesayeti altında tuttuğu Japonya'dan sürekli borç aldığı, bir finansman kaynağı olarak elinde tuttuğu bu ülkeyi kendi bankası gibi

kullandığı bilinmektedir. ABD Japonya ile olan bu ilişkisini korumak istemekte, üstelik politik nüfuzunu kullanarak onun rekabet gücünü kırmaya, pazarına el atmaya çalışmaktadır. Periyodik olarak ABD ile Japonya arasında ABD'nin bu ülke ile olan dış ticaret açığı konusunda pürüzler doğmaktadır. ABD'nin başta otomobil sektörü olmak üzere birçok sektörde Japonya'nın rekabet gücünü politik tehdit ve yaptırımlarla dizginlemeye çalıştığı görülmektedir.

Asya'yı kasıp kavuran ve Japonya'yı da etkileyen iktisadi kriz ABD'ye bu bağlamda taleplerini Japonya'ya dayatmak ve kabul ettirmek için ideal bir vesile oluşturdu. Washington Asya iktisadi krizinden Japonya'yı sorumlu tutmakta ve bu krizin aşılması misyonunu Tokyo'ya yüklemektedir. ABD'ye göre Asya krizinin dizginlenmesinin yolu son derece basittir. Bu yol Japonya'nın ABD'ye yönelik ticari savaşa son vermesinden, rekabet gücünü ona karşı kullanmamasından ve kendi pazarını ayrıcalıklı bir tarzda Amerikan ürünlerine açmasından geçmektedir. Kısacası, Japonya'nın ekonomik politikasını ABD ya doğrudan ya da IMF üzerinden saptamak istemektedir. Ancak Japonya ABD'nin bu nasihatlarına kulak vermemekte, Yen'in Dolar karşısında değer kaybetmesine seyirci kalmakta, sonuçta rekabetçi bir devalüasyon politikası uygulamaktadır. Bundan dolayı Japon hükümeti sık sık ABD tarafından son derece kaba bir biçimde eleştirilmekte, alenen aşağılanmaktadır.

AET üyesi ülkeler Londra zirvesinde ABD ile Japonya arasında

yaşanan bu çekişmeyi kendi lehlerine körüklemeye ve kullanmaya özen gösterdiler. AET ülkelerinin Japonya'ya bu şekilde arka çıkmalarının esas amacı Asya'da ABD politikasını zora sokmaktır. ABD sorumluları Japon ekonomisinin büyük bir darboğazdan geçtiğini iddia ederlerken, Tony Blair bu iddiaya "tüm temel göstergeler Japon ekonomisinin çok güçlü olduğunu göstermektedir" diye karşılık verdi.

Japonya ile ABD arasındaki çekişmenin en hevesli körükleyicisi Fransız emperyalizmi olmaktadır.

Almanya ve İngiltere sonuçta aynı görüşleri paylaşıyorlar da,

ABD'ye yönelik eleştirilerinde bilinen tarihsel nedenlerden ötürü biraz daha ölçülü davranmaktadırlar. Fransız emperyalizminin bu tavrının özgün nedenlerine farklı vesilelerle değindik. Jacques Chirac Japonya'nın ekonomisini rayına oturtmak için aldığı önlemleri "son derece önemli fedakarlıklar" olduğunu belirterek, "Japonya'nın neler yapması gerektiğini söylemek başkalarına düşmez" derken, muhtemelen Bill Clinton'ın Afrika gezisinden intikam almayı düşünüyordu. Jacques Chirac'ın Japonya'ya dizdiği övgülerin arkasında, açıkça isim verilme de, sistematik olarak ABD'ye yönelik eleştiriler yer almaktaydı. Örneğin Chirac, "Eğer bir sürücü çetin bir virajdan geçiyorsa, yapılması gereken onun dikkatlerini dağıtmamaktır" derken, ABD emperyalizminin Japonya'ya yönelttiği tehditleri kastediyordu. Başka bir ifadeyle, Japonya'yı bu zor günlerde arkadan hançerlemeye çalışan, onun sadık mütefifi görünümündeki Washington'dır.

ABD'nin saldırganlığına karşı AET ülkelerinden aldığı destek sonucu Japonya Başbakanı Ryutaro Hashimoto, basın önünde, ABD'nin Japon ekonomisine ilişkin iddialarını yalanlamaya özen gösterdi: "Yurtdışında 800 milyar dolar tutarında yatırımı olan, 220 milyar dolar döviz rezervi bulunan ve dış borcu olmayan bir ülkenin iflasın eşiğinde olduğuna inanıyor musunuz?" İlk defa Japonya ABD'yi, nezaket gereği adını vermese bile, net bir biçimde dünya kamuoyu önünde yalancılıkla suçlamış bulunuyor.

İran'da düzen içi iktidar mücadelesi

İran'da gerici klikler arasındaki çekişmeler Tahran Belediye Başkanı Golamhüseyn Karbastchi'nin 4 Nisan günü tutuklanması ile birlikte bir üst düzeye çıkmış, yeni bir biçim kazanmış bulunmaktadır. Çünkü bir ülkede başkent belediye başkanının hükümetin iradesinden bağımsız olarak, hatta bu iradeye karşı tutuklanması sıradan adli bir vaka sayılmaz. Kültür bakanı ve hükümet sözcüsü A.Muhacarani'nin söz konusu tutuklama olayına ilişkin yaptığı açıklama da İran gerçeğine ışık tutmakta, çokbaşı bir iktidarın sürdüğünü doğrulamaktadır. Muhacarani açıklamasında tutuklananın bir "keyfilik" olduğunu, "hükümetin icraatını sarstığını", "hükümet sorumlularının yetkinliği ve kendi kendilerine olan özgüveni üzerinde olumsuz etkiler yaratabileceğini" belirtmektedir.

İran'da düzen içi mücadelenin bu şekilde keskinleşeceği bekleniyordu. Dahası önümüzdeki dönemde bu ülkede daha önemli gelişmeler yaşanabilir. Zira İran'da dinsel gericiğin ortodoks kanadı ile liberal kanadı arasındaki iktidar mücadelesi henüz birisinin kesin zaferi ile sonuçlanmış değildir. Geçen yılın Mayıs ayında muhafazakar kanadın resmi adayının liberal aday Muhammed Hatemi karşısında hezimete uğramış olması, bu mücadelenin liberaller lehine sonuçlandığı anlamına gelmemektedir. Buna tüm kıpırdamalara rağmen halen potansiyel konumda olan bir başka etkeni de eklemek gerekiyor. Bu etken emekçi kitle muhalefeti/mücadelesidir.

Mollalar rejiminin, son dönemde ılımlı birinin devlet başkanlığına seçilmesi ile, sadece kapıları aralanmıştır. Rejim tüm kurumları, politikası, gelenekleri ve terörü ile ayakta. Emekçi kitleler henüz bu mirasın enkazı altından çıkarak taleplerini güçlü ve örgütlü bir biçimde ifade edememektedirler. Ülkenin değişik kentlerinde bazı sektörlerde yer yer rastlanan emekçi mücadelesi örnekleri İran toplumunun mevcut rejime karşı onyıllardır birikmiş ama şiddetle dizginlenmiş nefretini ifade etmektedir. Mollalar rejimine karşı bu toplumsal öfke kendisini geçen yıl başkanlık seçimleri vesilesiyle ifade etmiş, rejimin resmi adayını yenilgiye uğratmıştı.

Emekçi kitlelerin seçim desteğini alarak ortodoks kanadı yenilgiye uğratan liberallerin başarısı sadece bir mevzi kazanmış olmaktan ibarettir. Mutlak bir iktidar zaferi değildir. Ayetullah Humeyni'nin mirasçısı olduğunu iddia eden radikal dinci kesim geniş kitle yığınları nezdindeki itibarını kaybetmiştir. Yıllar boyu süren icraatı her bakımdan toplu bir iflası andırmaktadır. Bundan dolayı da geçen yıl liberaller karşısında yenilgiye uğramışlardır. Ancak halen ülkenin önemli kilit noktalarını bu kesim elinde tutmaktadır. Fakat bu çokbaşı iktidar yapısı uzun ömürlü olamayacaktır. Düzen içi mücadelede objektif olarak tüm avantajlar liberallerden yanadır. Onların uluslararası destekçileri mevcuttur. Bunun böyle olması can çekişen, kaçınılmaz akıbetini gören ortodoks kanadı hırçınlaştırmakta, klik çatışmasını körüklemekte ve kızıştırılmaktadır.

Giderek keskinleşmekten başka bir alternatifi olmayan bu düzen içi çatışmalar İran'da gelecek için olumlu olanaklar yaratmakta, toplumsal mücadeleye yeni perspektifler sunmaktadır. Zira dinci gerici rejimin değişik kanatları arasındaki bu it dalaşı emekçi mücadelesinin kabuğunu kırarak kabarmasına ve kendisini daha güçlü ve daha örgütlü bir tarzda ifade etmesine, kısacası potansiyel olmaktan artık çıkmasına olanak vermektedir. Kısacası, düzen içi çelişkiler ve kriz emekçi sınıfların mollalar düzeninin bıraktığı mirasın enkazının altından çıkmasını kolaylaştıracaktır.

Yunanistan'da genel grev

Emekçiler büyük bir kararlılık sergiliyorlar

9 Nisan günü PASOK hükümetinin ekonomik saldırı paketine karşı gerçekleştirilen genel grev eylemi tüm yaşamı felç etti. Ülkenin iki büyük sendikasının çağrısı üzerine gerçekleştirilen genel grev ülke genelinde büyük bir destek ve yankı buldu. Başkent Atina'da trafik gün boyunca durdu. Okullar ve hastahaneler kapalı kaldı. Havayolu ulaşımı gerçekleştirilemedi. Banka, sigorta, kamu ve diğer hizmet sektörü çalışanlarının tümü 24 saatlik greve katıldılar.

Genel grevin yapıldığı gün Atina'da onbin kişinin katıldığı bir gösteri düzenlendi. İşçiler haftalardır ülkenin değişik kentlerinde farklı eylem biçimleriyle tekellerin saldırısına karşı mücadele ediyorlardı. Genel grev eylemi bunun üzerinde yükseldi.

PASOK hükümetinin özelleştirme saldırısı

Avrupa pazarını dev tekelleri grupların çıkarları doğrultusunda yeniden biçimlendirme çabası bütün hükümetleri aynı kararları almaya zorladı. Bunların başında kamu işletmelerinin özelleştirilmesi ile küçük üreticileri iflasa sürükleyen uygulamalar geliyor. Bu kararlar AB içinde Portekiz, İspanya ve Yunanistan gibi ülkeleri derinden etkilemektedir.

Yunanistan'daki genel grev özelleştirme saldırısına sessizce boyun eğilmeyeceğinin ilk önemli habercisi olmuştur. Tek Avrupa para birimi Euro'ya geçişin ekonomik-politik kriterlerini birçok büyük emperyalist ülke yerine getirmişken, Yunanistan hala bunun sancılarını yaşamaktadır. Euro'ya geçiş engelleyen bütçe açığını gidermek için sosyal-demokrat PASOK hükümeti kolları sıvamış bulunmaktadır. Avrupa Birliği'nin Euro'ya geçiş kriterlerini yerine getirmediği gerekçesiyle Yunanistan'ı kapı dışında bırakma yönündeki kararı, hükümeti harekete geçirmiştir. Hükümetin bu karara karşı aldığı ilk önlem Yunan para biriminin (Drahmi) değerinin %14 oranında düşürülmesi olmuştur. Buna

paralel olarak fiyatlar %10 oranında artış göstermiştir.

Gündeme alınan radikal bir özelleştirme programıyla kamu işletmelerinin tümü elden çıkarılmak istenmektedir. Bu program çerçevesinde ilk etapta devlet hava taşımacılığı olan Olympic Airways özelleştirmeye tabi tutuldu. Uzun dönemden bu yana zararda olduğu gerekçesiyle Olympic üzerinde değişik tartışmalar sürdürülmekteydi.

Bu konuda sendikalar ve Olympic yönetimi arasında görüşmeler sürerken, Mart ayı sonunda hükümet özelleştirme yasa taslağını duyurdu. Taslak bu kurumda uygulanan toplu iş sözleşmesinin iptal edilmesini, yerine tek tek iş sözleşmelerinin geçirilmesini öneriyordu. Bu, Olympic'i rasyonalize etme çerçevesinde birçok kişinin işine son verilmesi anlamına geliyordu. Yanısıra hükümet ücretlerin üç yıl boyunca dondurulmasını, günlük çalışma süresinin 8 saatten 9 saate çıkartılmasını ve esnek üretime geçilmesini talep ediyordu. Yasa taslağı ayrıca Olympic hisselerinin %51'inin Alman Lufthansa şirketine satılmasını öngörüyordu.

Hükümet, sendika ile Olympic yönetimi arasında görüşmelere aldırmadan, bu yasa taslağının iki gün içinde parlamentoda görüşüleceğini açıkladı. Bunun üzerine işçiler Yunanistan işçi sınıfının yakın tarihinde az görülen bir direniş örneği sergilediler. Haberin duyulması üzerine çalışanlar Olympic Airways binasını işgal ederek genel müdürün derhal istifa etmesini istediler. İkinci gün de eylemler yoğun bir biçimde devam etti. İşçilerin kararlılığı karşısında ne yapacağını şaşırان yönetim devlet güçlerinden yardım istedi. İşçilerin kararlılığını gören sendika yönetimi bütün kamu çalışanlarını işi bırakmaya çağırdı. Zira Olympic özelleştirme saldırısının ilk hedefi durumundaydı. Sırada diğer kamu işletmelerinin olduğu biliniyordu.

Sendika yönetimi bu kararı esas olarak sol sendika muhalefeti Esak'ın bastırması sonunda aldı. Bu eylem 9 Nisan'da yapılması planlanan genel grev açısından da önem taşıyordu. Hükümet ve muhalefetteki Yeni Demokrasi

Partisi dışındaki bütün siyasi güçler işçilerin bu haklı direnişine destek sundular. Komünist Partisi adına bir açıklama yapan Aleka Papariga, hükümetin özelleştirme saldırısını "güncel bir diktatörlük" örneği olarak niteleyerek, işçilerin eylemlerini desteklediklerini duyurdu. "Sol Birlik" adına açıklama yapan Nikos Konstantopoulos ise yasa teklifini "geçmiş çağların toplumsal barbarlığı" olarak niteledi. Emekçilerin artan eylemleri ve toplumdan gördüğü büyük destek üzerine hükümet partisi içinde de yasa konusunda tartışmalar ortaya çıktı. 17 PASOK milletvekili yasa görüşmelerinin bir hafta ertelenmesini talep ederek, sendikaları ikna etmek için zaman istediler. Bu öneriden sonra yumuşayan sendika yönetimleri hükümetin bu "iyi niyeti" nedeniyle eylemlere ara vereceklerini duyurdular. Fakat sendika bürokratlarının bu açıklaması mücadele içinde olan işçileri pek fazla etkilemedi. Sendikaların eylemlere son verme çağrısına rağmen Olympic çalışanları eylemleri sürdürme kararı aldılar. Bu ayın ilk haftası içinde kamu çalışanları yaptıkları bir günlük eylemle başkent trafiğini tamamen durdurdular. 9 Nisan genel grev gününe kadar tersane işçileri de eyleme geçtiler. Zira hükümet özelleştirme programı çerçevesinde tersanelerin de özelleştirilmesi kararını almıştı.

9 Nisan genel grevi eylemlere ivme kazandı. PASOK hükümeti şimdilik taktik bir manevrayla yasa teklifini birkaç hafta ertelese de özelleştirmeyi gündemde tutacaktır. Ancak Yunanistan işçi sınıfı önemli bir mücadele azmi ve kararlılığı sergilemektedir. PASOK hükümetinin dayanakları olarak işlev gören sendika yönetimlerinin çağrıları işçilerin mücadelesi karşısında etkisiz kalmaktadır. Zira işçiler geleneksel olarak sendika aygıtı içinde güçlü inisiyatiflere de sahip bulunmaktadır.

Komşu ülke Yunanistan sadece küçük üreticilerin eylemleriyle değil, işçi sınıfı ve diğer emekçi kesimlerin direnişleriyle de sınıf mücadelesinin önemli bir sahası olmaya devam edecektir.

Rus işçileri kızıl bayraklarla yürüdüler

Yeltsin değişik şov ve entrikalarla Rus emekçilerini aldatıp bir dönem daha "çarlık koltuğu"da oturmak çabası güderken, işçi sınıfı bahara sıcak eylemlerle girdi. 9 Nisan günü Rusya Federasyonu'nun değişik kentlerinde yüzbinlerce işçi ödenmeyen ücretler, sosyal sigorta, hastalık sigortaları vb. talepler için gösteriler gerçekleştirdiler. İşçi sınıfı bugün tam bir ekonomik-sosyal yıkımla karşı karşıyadır. Çığ gibi büyüyen işsizliğin yanı sıra ödenmeyen ücretler büyük emekçi kesimleri açlıkla yüzyüze getirmiş bulunmaktadır.

Son yapılan gösterilerde iki olgu öne çıktı. Birincisi, yürüyüşlere katılanların büyük kesimini genç işçilerin oluşturmasıydı. Bu gösterilerin genel atmosferini değiştirdi. Gençler gösterilerde önemli bir politik dinamiği oluşturdular. İkinci olarak ise, gösterilerde ilk kez çok sayıda kızıl bayrak taşındı ve politik sloganlar atıldı. Burjuva medya bu olguyu "kızıl bayraklar mavi bayraklardan daha fazla" biçiminde verdi. "Mavi" bayrakları taşıyan FNPR (Yeltsin yanlısı) sendikası gösterilerde sol kitlenin militan duruşundan uzak kalmak için özel bir çaba sarf etse de başarılı olamadı. Mavi bayraklar taşıyan gençlerin yürüyüş esnasında bayraklarını yere atarak kızıl bayrakları taşımaları dikkati çekti.

Moskova'da gösteri gerçekleşirken, sendika patronları parlamento binasında Yeltsin'in memuru sayılan Başbakan Kriyenko'yla çatışmalara yol açmadan sorunların çözülmesi konusunda anlaşma arayışını sürdürüyorlardı. Canlı yayından gösterilen görüşmede, "bağımsız" FNPR Başkanı Mikayil Şamakov, yürüyüşlerde yoğun olarak taşınan kızıl bayraklar ve "sert" bir biçimde formüle edilen politik taleplerden dolayı özür diliyordu. Bu açıklamalar yapılırken, gösteri yapan işçiler sendika ağalarını sorunu sadece ekonomik taleplere indirgedikleri için ihanetçiler olarak

niteliyor, sloganlarını daha da gür atıyorlardı.

Yekateringburg kentinde işçiler, üzerinde "Köleler ücret değil ama yemek alıyorlar, biz ikisini de alamıyoruz" yazılı büyük bir pankartla yürüdüler.

Katılımın en yüksek olduğu yer Leningrad oldu. 100 binden fazla işçinin katıldığı gösteri hükümet karşıtı bir politik gösteriye dönüştü. Yapılan konuşmalarda Romanov ailesinin Peter Paul kilisesine gömülmesi için ayrılan paraların işçilerin ödenmeyen ücretleri için kullanılması talep edildi. Kriyenko'nun başbakanlığı konusunda Duma'da ertesi gün yapılan oylama bu işçi gösterilerinin baskısı altında gerçekleşti. Tüm egemen güçler ve Duma bu gösteriler karşısında ortak davranma zorunluluğunu hissetmektedirler. Zira işçiler tüm ülkede önümüzdeki dönem için büyük ve yaygın eylemler planlamış bulunmaktadır. Birçok işletmede işçilerin ücretleri ile emekli aylıkları iki yıldan bu yana ödenmemektedir. İşçiler Yeltsin ve hükümetinin bu soruna çözüm bulacağına artık inanmamaktadırlar. Bu durum eylemlerin hızla politik bir boyut kazanmasına yol açmaktadır. İki milyonu aşkın işçinin katılımıyla gerçekleşen büyük gösteriler de bunu göstermektedir.

Polonya: Anti-komünist kampanya işçilerin mücadelesini engelleyemiyor

Polonya'da artan ekonomik sorunlar ve politik istikrarsızlık kendisini özellikle son aylarda yaygınlaşan işçi eylemleriyle gösteriyor. Hükümet AB ve NATO'ya girişin önkoşulu olarak "iç politik huzuru" sağlamaya çalışsa da başarılı olamıyor.

Polonya burjuvazisi şimdiye kadar ekonomik büyüme ve göreceli iç politik istikrarı ile diğer Doğu Avrupa ülkelerinden farklılığını vurguluyor ve emperyalist kulüplere girme kartını almaya hak kazandığını iddia ediyordu. Tam da AB görüşmelerinin başladığı süreçte işçi direnişleri yükselmeye başladı. Küçük köylülerin protestolarının ardından hükümetin dayanağı olan Dayanışma sendikasına üye işçiler de hükümeti başkent Varşova sokaklarında protesto ettiler. Dayanışma işçilerinin bu eylemi hükümet için bir tehlike sinyaliydi. Birincisi, bu eyleme sol olarak bilinen OPZZ sendikası işçileri de destek vermişler, ilk defa işçilerin ortak birliğinin tohumları yeşermişti. İkinci olarak, Dayanışma işçileri içinde OPZZ'ye yönelik eğilimler güçlenmeye başlamıştı. Hükümet bu birliği engellemek için anti-komünist bir kampanya başlattı. Bu kampanyanın amacı özellikle Dayanışma sendikasına üye işçilerin gözünü korkutmak ve sol eğilimli işçilerle ortak

davranışlarını engellemekti.

Hükümetin "sosyal reform" vaatlerini yerine getirmemesi üzerine OPZZ sendikası tarafından gösteriler yoğunlaştırıldı. Bunun üzerine geçtiğimiz Cuma günü parlamentoda "komünist geçmişin" yargılanması gündeme getirildi. Amaç emekçi halkın dikkatlerini başka alanlara çekmekti. Yeminli bir anti-komünist olarak tanınmış biyoloji profesörü ve hükümet üyesi Stefan Nisolvski "komünizmin geçmişini" yargılamayı ulusal bir görev haline getirmek doğrultusunda ateşli konuşmalar yaptı. Medyanın propagandaları üzerine parlamento binasının dinleyicilerle dolması beklenirken, saatler süren tartışma yarısı boş koltuklarla yapıldı.

Kendi çıkmazlarını "komünist geçmiş"le açıklamak emekçi kitleler nezdinde inandırıcı olamıyor. Anti-komünizm propagandasının yapıldığı saatlerde parlamento binası önünde OPZZ sendika federasyonuna üye işçiler hükümetin uyguladığı ekonomik politikaları protesto ettiler. Bu tartışmanın "siyah cuma" olarak anılacağını ve bu kampanyanın mücadelelerini engelleyemeyeceğini vurguladılar. Mücadelenin önümüzdeki aylarda diğer kentlere yayılacağına kesin gözüyle bakılıyor.

Arnavutluk:

Komünist Partisi yasağı

kaldırıldı

Doğu Bloku'nun çöküşünün ardından Arnavutluk'ta da iktidara el koyan batılı emperyalistlerin uşaklarının ilk işi komünizm adına ne varsa saldırı hedefi haline getirmek oldu.

Bu tarihten itibaren Komünist Partisi faaliyetini illegal sürdürmek zorunda kaldı. Arnavutluk halk ayaklanmasının ardından Komünist Partisi üyeleri önemli bir politik güç haline gelmeye başladılar. Halk komiteleri içinde aktif bir rol

oynadılar.

Komünist Partisi yasak olduğu için bağımsız olarak parlamento seçimlerine giren bir komünist seçimleri büyük bir oy oranı ile kazandı.

Geçtiğimiz hafta parlamentoda yapılan bir tartışmanın ardından Komünist Partisi yasağı kaldırıldı. Bu adım Komünist Partisi'nin kitleler içinde kazandığı politik gücün kabul edilmek zorunda kalındığını gösteriyor.

EKİM

*İşçi sınıfının kurtuluşu
kendi eseri olacaktır!*

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN!

Sayı:190, 1 Nisan '98, Başyazı

Kitle hareketi ve 1 Mayıs hazırlığı

Mart ayını baştan başa militan kitle eylemlilikleri kapladı. Kamu emekçilerinin 4-5 Mart Kızılay direnişleriyle alevlenen sahte sendika yasasına karşı iş yavaşlatma, grev ve kitle gösterileri, bütün bir Mart ayına yayıldı. Bu eylemler dizisi, Mart ayının yoğun gündemli öteki kitle eylemlerini besleyip güçlendiren bir işlev gördü.

Geçerken belirtmeliyiz. Kamu emekçilerinin Mart ayına yayılan bu eylemleri meşru direnişçi bir çizginin nasıl büyük bir dinamizi açığa çıkarabildiğini, tersinden ise, süreci tavsatan reformist çizginin dağılmaya ve gerilemeye yol açan dolaysız rolünü gösterdi. Kamu emekçilerinin mücadeleye sahip çıkan istikrarlı bir ileri kesimi var. Öte yandan, sonuç alıcı bir mücadele ve önderlik pratiği hissettiği zaman, bu kuşakla hızla bütünleşmeye ve ciddi mücadelelere girmeye eğilimli geniş bir kitle sözkonusu. Devletin pervasız saldırıları veya KESK'in reformist yönetiminin zaman zaman mecbur kaldığı militan direniş çizgisi, bu dinamizi hızla açığa çıkarabiliyor. Kamu çalışanları hareketinin belli yerlerinde belirginleşecek ve bütün bir harekete önderlik iddiasıyla ortaya çıkacak bir devrimci mücadele hattı, bir imkan ve zorunluluk olarak ortada duruyor. KESK yönetimi, klasik hain sendikal bürokrasiden farklı olarak, reformist-uzlaşmacı bir siyasal çizginin ifadesidir. Sürecin mecbur bıraktığı veya taban dinamizminin zorladığı belli momentlerde sınırlı ve geçici de olsa ileri tutumlar alabilmektedir. Fakat son olayların da gösterdiği gibi, bu hızla tersine dönebilmekte, yerini hızla uzlaşmaya, hatta teslimiyete bırakabilmektedir. 4 Mart Kızılay direnişiyle hemen sonrasındaki günler, bu durumun açık bir örneğidir. Alternatif bir devrimci önderlik pratiği bu durumu gözetmek, somut pratik önderliği mücadele içinde yakalamak üzere hareket etmek durumundadır.

Kamu emekçilerinin eylem dalgasının etkisi 8 Mart üzerinde belirgin biçimde hissedildi. Taksim'deki kitlesel militanlık yeni kitle hareketliliği döneminin dolaysız

bir ürünüydü. Bunu 12 Mart'ta Gazi Direnişi'nin yıldönümünde on bini aşkın katılımı gerçekleşen kitle eylemi izledi. Ardından 16 ve 18 Mart öğrenci eylemleri geldi. Dikkat çekici olan, sermaye devletinin, 4 Mart sonrası kamu emekçilerine ve Gazi anmasına karşı olan tutumundan tamamen farklı olarak, öğrenci eylemlerine pervasız saldırısıdır. Kitle hareketini vahşi bir terörle ezmek ve yıldırma isteyen siyasal iktidar, karşısında büyüyecek meşru bir direniş hattı gördüğü yerlerde taktik geri adımlar atmaktadır. Öğrenci gençliğin eylemlerine ise neredeyse istisnasız olarak saldırmaktadır. Gençliğin ileri kesimlerinin öğrenci kitesinden görece kopukluğu ve hareketin güçlenip büyümesinden düzenin duyduğu büyük korku belli ki bunda temel bir rol oynamaktadır. Ama esasta en temel sorun farklı toplumsal muhalefet dinamikleri arasında halen süren yalıtılmışlıktır.

Ve nihayet 21 Mart Newroz kutlamaları, emekçi Kürt kitlelerinin taşıdığı dinamizme tanıklık ederek, yeni bir Serhıldanlar dönemine işaret etti. Kürdistan'da ve metropollerde yoğun devlet terörüne rağmen yüzbinler pervasızca sokaklara döküldüler. Binlerce köyün yakılıp boşaltılarak gerillanın hareket olanaklarının sınırlandığı, vahşi bir terörle kitlelerin hareketsiz kılınmak istendiği ve buna "marjinalleştirdik" propagandasının eşlik ettiği bir evrede, Newroz kutlamaları, Kürt emekçilerinin ulusal özgürlük uğruna taşıdıkları mücadele isteği ve gücünü açık bir biçimde ortaya çıkardı. Diyarbakır, Van, Batman gibi en barışçıl kitle eylemlerine bile müsaade edilmemeye çalışılan önemli merkezlerde, halk kitleleri korku duvarını yıkmıştı. Newroz'a öngelen günlerde, kamu emekçilerinin eylemlerinin bir parçası olarak bu Kürt illerinde hareketlenen ve meşru bir direniş çizgisi ortaya koyan kamu emekçilerinin, böylece Newroz sürecini de hızlandırıp kolaylaştırdığı görülmelidir. Bu olgu, metropollerdeki işçi- emekçi dinamizi ile Kürdistan'daki ulusal dinamizin organik bütünlüğünü bir gösterge

ve ifadesidir. Kürdistan'da Serhıldanlar biçiminde dışa vuran emekçi kitle hareketi, '90'lı ilk yıllardaki büyümenin ardından, belli bir yorgunluk ve geri çekilme sürecine girmişti. Şimdi yaşadığı yeniden toparlanmanın metropollerdeki işçi- emekçi dinamiziyle çakışması ve önemli ölçüde ondan beslenmesi rastlantı değildir. Bu olgu, işçi sınıfının devrimci sınıf iktidarı mücadelesi ve Kürt ulusunun gerçek kurtuluşu için yeni imkanlara işaret etmektedir.

Mart ayının toplam tablosuna bakıldığında, kitle hareketinde Aralık ayında ilk işaretleri ortaya çıkan sürecin, zaman içinde güçlenerek ve yayılarak sürdüğü görülmektedir. Kamu emekçilerinden ezilen Kürt yığınlarına, öğrenci gençlikten semtlerdeki hareketliliğe kadar, bu böyledir. Düzen bu duruma bir yanıt olarak laiklik-dinsel gericilik saflaşmasını yeniden ısıtıp gündemleştirmiş, beşli çete (Türk-İş, DİSK, TİSK, TOBB, TESK'ten oluşan sözde sivil, gerçekte ise generallerin güdümündeki inisiyatif) eliyle kitle hareketini dumura uğratmanın, emek-sermaye, düzen-devrim eksenini perdelemenin arayışına girmiştir.

Kitle hareketinin bugünkü tablosunda tek ama temel önemde eksik, işçi sınıfı hareketidir. Bahar dönemi başında, sürecin kitle hareketinde güçlü bir çıkışın imkanlarını barındırdığını işaret etmiştik. Kritik önemde sorunun ise, bu süreçte, işçi sınıfının devrimci enerjisini açığa çıkartmak olduğunun altını çizmiştik. Bu gerek iktidar mücadelesinin sorunları açısından gerekse kitle hareketinin güncel ihtiyaçları açısından temel önemdedir. Önümüzde 1 Mayıs dönemi uzanıyor. Doğru bir tarzda ele alındığında işçi sınıfı cephesinden de güçlü bir çıkışın imkanlarının bulunduğu şüphe yoktur. Ezilen ve sömürülen emekçi yığınların farklı kesimlerinde biriken hoşnutsuzluk ve mücadele isteğinin işçi kitlelerinde de fazlasıyla varolduğu açıktır. Ağır iktisadi ve siyasal saldırılar altında sermayenin krizinin faturası öncelikle işçi

yığınlarına çıkarılmaktadır. İşçi sınıfındaki mücadele azmi her uygun fırsatta kendini dışa vurmaktadır. DİSK'in Ankara yürüyüşünden enerji işçilerinin özelleştirme karşıtı eylemlerine, mevzi direniş ve grevlerle kadar birçok vesileyle bunu yeterli açıklıkta görebilmekteyiz. 1 Mayıs'ta dipte biriken dinamiklerin dışa vurması ve bunun kitle mücadelesine yeni bir ivme kazandırması mümkündür.

1 Mayıs, tarihsel ve evrensel anlamıyla işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günüdür. Bugün iki ayrı dünyanın; emek dünyasıyla sermaye dünyasının cepheden karşı karşıya geldiği ve boy ölçüştüğü bir gündür. Burjuvazi ve işçi sınıfı şahsında, geçmiş ve gelecek karşı karşıya gelir. Hem günceldeki mücadeleye daha sıkı sarılmanın, mevzi tutmanın hem de sınıf düşmanlarıyla tarihi hesaplaşmaya doğru yeni adımların adıdır 1 Mayıs! Yüzyılı aşkın bir süredir dünya proletaryasına maloluşuyla, 1 Mayıs anlamını işçi sınıfının tarihsel misyonunda bulur. Ülkemizdeki 1 Mayıs'lar da bunun tanığıdır bir yönüyle. Bir yönüyle diyoruz; çünkü ülkemizde 1 Mayıs'larda her zaman düzen ve devrim karşı karşıya gelmiş olmasına rağmen, kimi zaman bu, işçi sınıfıyla sermayenin dolaysız bir karşılaşması biçiminde olmayabilmiştir. Son birkaç yılın 1 Mayıs'ları buna örnektir. Devrimci-demokrat akımların grup etkinlikleri, eylemleri ve tarzı sendikal bürokrasinin ihaneti ortamında emek-sermaye eksenini gölgeleyebilmiştir. Düzen bunu fırsat bilmiş, provokasyonlarına imkan olarak değerlendirmiştir. '96' 1 Mayıs'ı, tüm devrimci niteliğine rağmen, söylediklerimizin tipik bir örneğidir. Kortejleri, tarzı, içine dönük ama siyasi şova kaçan tutumlarıyla, kolay provokasyona gelen aymazlıklarıyla, '96 ve '97' 1 Mayıs'larına küçük-burjuva devrimciliği damgasını vurmuştur. İşçi sınıfının devrimci enerjisini açığa çıkartmaktan

alabildiğine uzak bu tutum, sendikal bürokrasinin ve reformizmin ekmeğine de yağ sürmektedir. Devletin açık-gizli saldırı ve provokasyon güçleriyle devrimci-demokrat gruplar çıplak biçimde karşı karşıya kalmakta, kısır bir düello ortamı boyvermektedir. Bu, düzene pervasız bir saldırı imkanı vermekle kalmamakta, ona bunun üzerinden kitle hareketini sakatlayıp geriletmenin imkanlarını da sunmaktadır. İşçi yığınları reformizmle sendikal bürokrasinin politik denetimine terk edilmekte, sınıfın enerjisinin boğulmasına seyirci kalınmaktadır.

Bu küçük-burjuva devrimciliğinin kendi kısır ve dargörüşlü sınıf tutumudur. Kendi başına ondan daha ilerisini beklemenin de bir mantığı yoktur Sendikaların üst yönetimi bu zemin üzerinde sermayeyle sınıf işbirliği ve işçi sınıfına ihanet rolünü başarıyla oynamaktadır. İşçilerin geri bilincine seslenerek onları bu mücadele gününe sahip çıkmaktan, alanlara dökülmekten alıkoymak bu hainlerin kolayca gerçekleştirebildikleri bir misyon olmaktadır. Reformizm, yine bu zemin üzerinde, devrimci gruplara saldırmakta, militan mücadeleye, devrimci kimliğe düşmanlığı örgütlemektedir. Reformist akımlar 1 Mayıs'ları birer mücadele günü olmaktan çıkartıp birer karnavala/şenliğe dönüştürmeye çalışmaktadırlar. Bu, düzenin 1 Mayıs'ın içini boşaltıp onu "bayram" ilan etme çabalarına soldan verilen destektir. Yine düzenin çizdiği sınırlarda "uslu çocuk" rolü oynamak, bu çerçevede "ılımlı sol" payesiyle kayırmak, reformistlerin bilerek ve isteyerek benimsediği tutumdur. '97 1 Mayıs'ında polis arama noktalarında, bırakalım pankartlarına, ellerindeki yasal günlük gazetelerine bile sahip çıkmaktan aciz bu reformist yapılar, aynı zamanda sendika bürokratlarının da suç ortağıdır. Arama noktalarından geçen kortejlerin ruh hali hatırlardadır. Bu, 1 Mayıs'ın içini boşaltmak, onun devrimci ve mücadelecisi tüm özünü yoketmek olmuştur.

'98' 1 Mayıs'ında bizim tutumumuz, sınıf devrimciliğinin tutumu, esasta bu iki tutumdan da farklı olacaktır. Bu, bütün bir 1 Mayıs'a hazırlık sürecine ve 1 Mayıs günü alacağımız tutuma damga vuracaktır. Hareketimiz çıkışından itibaren kitle gösterilerinde alınacak politik tavra, bu çerçevede grup kortejleri oluşturmanın sakat mantığına ilişkin açık bir bilince sahip olmuştur. Bu tutum, değişik vesilelerle işlenmiş, mümkün olan her yerde şu veya bu güçle hayata geçirilmiştir. Basınımızı izleyenler, bu

kavrayışın, olumlu-olumsuz örnekleri üzerinden ürünlerini bilirler. Bu, kendi politik varlığını işçi sınıfının devrimci hareketi, devrimci sınıf iktidarı ve tarihsel amaçları çerçevesinde anlamlandıran hareketimizin doğal çizgisidir. Sancılı bir işçi sınıfı hareketi ortamında ve şu son yıllarda ağırlıklı olarak sınıf dışı dinamiklerle oluşan kitle gösterilerinde, yer yer mevzi tutmaktaki öznel zayıflıklarımız nedeniyle, ilkesel tutumumuzu pratiğe geçirmediğimiz zamanlar oldu. Ama bunun, tarzımızı ve ilkesel konumlanışımızı gölgelemesine hiçbir zaman müsaade etmedik, prim vermedik. '97 1 Mayıs'ında karma-kikili bir tutum benimsemiştik. İmkanını bulduğumuz yerlerde işçi-emekçi kortejlerinde yerimizi almış, buna uygun olmayan güçlerle de devrimci güçbirliği çerçevesinde örgüt korteji oluşturma yoluna gitmiştik. '97' 1 Mayıs sonrası değerlendirmelerimiz hatırlardadır. DGB girişiminin imkanlarının sonuna kadar zorlanmasının da ürünü olan tutumumuz ve bu çerçevede güç birliğinde yeralan örgütlerin sorumsuzluk ve basiretsizlikleri de basınımızda değerlendirildi.

Bizim asıl muhatabımız işçi yığınları, onların ileri kesimleri ve öncü kuşağıdır. Devrimci demokrat gruplarla güçbirliği ancak bu amaca hizmet ettiğinde, sınıf içinde reformizmin ve sendika bürokratlarının tecritini kolaylaştırdığında bir anlam taşır. Dahası, böyle bir imkanı, ancak kendi bağımsız hattımızı çizip hayata geçirmeye giriştiğimizde belki bir parça yakalayabileceğimizi de deneyimlerimizden bilmekteyiz. Güç birliğine çok hevesli görünenler, işçi sınıfı ve kamu emekçileri içinde, daha ziyade reformistlerle utangaç birlikleri tercih edebilmektedirler. Bu tutum, halkçı-demokrat çizginin, sınıf içinde kendi doğallığında bir ekonomist pratik üretmesi olmakta, bunun mantıksal bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

'98 1 Mayıs'ında pratik tutumumuzu küçük-burjuva devrimciliğinin tarzından bir bütün olarak ayıracağız. Bütün çalışma alanlarımızda, işçi-emekçi yığınlarının sendika kortejlerinde esnek ama devrimci politik bir duruşla varolacağız. İşçi yığınlarını 1 Mayıs günü sermaye düzeninin karşısına **işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı** perspektifiyle dikmek, bilinçlerini, örgütlü duruşlarını, burjuvaziyle savaş güçlerini geliştirmek, kısacası işçi yığınlarına politik önderlik, temel kaygımız ve tavrımız olacaktır. Bu, ülkedeki sınıflar mücadelesinin işçi sınıfı devrimcilerine dayattığı bir zorunluluktur. Ve tersinden, işçi sınıfı

devrimcileri artık ulaştıkları partili kimlikle bunu hayata geçirmenin öznel imkanlarına sahiptirler.

Bu çerçevede, çalışma alanlarımızda oluşturacağımız **"işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için işçi platformları"** aracılığıyla temel ve taktik şiarlarımızı, tarzımızı, mücadele bilinci ve ruhunu fabrikalara, üretim birimlerine taşıma çabası, faaliyetimizin temel bir ayağıdır. İlk güçlü adımlarını geçtiğimiz günlerde attığımız bu işçi toplantıları/platformları sonraki günlerde güçlenerek sürecektir. Devrimci demokrat gruplarla güçbirliği, ancak bu platformlarda ve platformların amaca uygun doğal işleyişi üzerinden mümkün ve anlamlıdır. Dışımızda oluşacak işçi/sendika platformlarına karşı sektör değil, yapıcı ve dönüştürücü bir tarzda katılacak, tarzımızı ve perspektiflerimizi en geniş işçi yığınlarına maletme çabası içinde olacağız. Bu zeminde politikada açıklık üzerinden araçlarda esnek davranacağız. Kendi politik araçlarımızın yanısıra bu tür işçi platformlarının benimseyip kullanabileceği her türlü araca sahip çıkıp hayata geçmesi için uğraş vereceğiz. Aslanan, devrimci sınıf politikasının talepleriyle ve tarzıyla hayat bulmasıdır. Aslanan, işçi sınıfının devrimci eylemini geliştirmektir. Kullanılan araçlarda imzamızın ya da adımımızın bulunup bulunmaması bugünün somutunda bizim için tali önemde bir ayrıntıdır. Devrimci sınıf politikası, süreçlerin sonucu olarak elbette taşıyıcısına, partimize doğallığında malolacaktır.

Bütün işkollarında, sendikasız fabrikalar dahil, sendikalarımızı 1 Mayıs'a sahip çıkmaya zorlayacağız. Bu tutum 1 Mayıs'ın başarısı kadar 1 Mayıs sonrası fabrikalardan ileri işçi kuşağının kıyımlarla tasfiyesinin önüne geçilmesinin de zorunlu koşuludur. Sendikacılarla ilişkilerimiz, sınıf işbirlikçisi üst yönetimlerle politik kusurları olan ama sendikal mücadelede bir ölçüde samimi olan sendikacıları birbirinden ayırmasını bilen olgunluk ve esneklikte olacaktır.

Ve elbette, doğrudan kendi araçlarımızla, etkin bir **"partinin önderliğinde işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için ileri"** eksenli siyasal faaliyet örgütleyeceğiz. Evet, henüz resmen değilse de fiilen Parti'yi kazandık! Bundan böyle artık Parti'siyle birlikte, onun önderliğinde işçi sınıfı savaştık ve sosyalizm kazanacak!

EKİM

(Ekim'in 1 Nisan '98 tarihli 10. sayısının başyazısıdır.)

Eksen Yayıncılık Kitapları

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi)
2. Baskı 300 000 TL.
2. Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi) 650 000 TL.
3. Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı .175 000 TL.
4. Devrimci Harekette Reformist Eğilim ... 400 000 TL.
5. Teori ve Program Sorunları 550 000 TL.
6. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tük.) ... 250 000 TL.
7. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi ... 450 000 TL.
8. Bir Gün Bile Yaşamak,(Tükendi) (Roman: O. İyiler) .1.400 000 TL.
9. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar 550 000 TL.
10. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi) 700 000 TL.
11. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi .700 000 TL.
12. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tük.) 350 000 TL.
13. İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık 400 000 TL.
14. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları 550 000 TL.
15. Kürt Ulusal Sorunu-1 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler ... 650 000 TL.
16. Kürt Ulusal Sorunu-2 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler ... 850 000 TL.
17. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar 450 000 TL.
18. Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Bas. 550 000 TL.
19. Gebze Direnişinin Ardından 175 000 TL.
20. 20 Temmuz Dersleri 175 000 TL.
21. Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı 175 000 TL.
22. "İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu'(Genişletilmiş 2. Baskısı) 250 000 TL.
23. EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler ... 650 000 TL.
24. Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi (Z.Ekrem'e Cevap) ... 450 000 TL.
25. EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar) 750 000 TL.
26. Demokratizmi Savunmanın Sınırları 200 000 TL.
27. EMEP Eleştirisi Bir sosyal reform partisinin ideolojik, politik ve örgütsel temelleri üzerine. 250 000 TL.
28. Partileşme Süreci-1 Perspektifler ve Değerlendirmeler 650 000 TL.
29. Partileşme Süreci-2 Polemikler: Devrimci Proletarya'ya yanıt ... 650 000TL

ABD emperyalizminin yeni politik manevraları

(Baş tarafı 21. sayfada)

çekişmeye son verme niyetinde olduğunu göstermektedir. Dev bir askeri yığının Körfez'de bekletilmesine karşın ve ona paralel olarak ABD emperyalizmi ya doğrudan ya da aracılığı üzerinden bazı pozitif sinyaller vermektedir. ABD-İran ilişkilerinin düzelmeye başlamasının resmen açıklanmasından önce de benzer bir yöneme başvurulmuştu. ABD'nin politik sorumluları ilkin İran'a veryansın etmeye ara vermişler ve ardından da yıllarca hiçbir desteklerini esirgemedikleri ve mollalar rejiminin tek sağlıklı alternatifi olarak tanıttıkları Halkın Mücahitleri Örgütü'nü aniden uluslararası terörist ilan etmişlerdi. Bu tür jestlerin başlatıldığı süreç bilinmektedir. Irak'a ilişkin ABD cephesinden alınan işaretler bu örnekleri çağrıştırmaktadır.

1996 yılında CIA Irak rejimi aleyhinde bir komplo tezgahlamıştı. Bu komplonun başarısızlığa uğraması üzerine CIA, insani yardım örgütü personeli adı altındaki kendi ajanlarını ve bu arada Irak rejimini devirmek için örgütlediği Iraklıları ABD'ye transfer etmişti. *New York Times* gazetesinde yer alan haberlere ve 11 Mart günü ABD Dışişleri Bakanlığı'nın yaptığı açıklamaya göre, bu operasyon çerçevesinde ABD'ye götürülen ve cezaevine konan 6 Iraklının Saddam rejimine iade edilmesi düşünülmektedir. ABD'nin Irak'a iade etmeye hazırlandığı insanlar, muhtemelen CIA'nın baştan çıkarttığı Irak istihbarat örgütü ajanları ya da subaylardır. ABD bu insanları Saddam rejimine karşı kullanmak için satın aldı ve örgütledi. Irak'a iade edildiklerinde onları nasıl bir akıbet beklediğini ayrıca belirtmeye gerek yoktur. CIA'nın satın aldığı Iraklı ajanların sınırışı edilmelerinin gerekçesi de bulunmuş durumda. Göçmen sorunları ile sorumlu bir yargıç, söz konusu Iraklıların "ABD'nin ulusal güvenliği için bir tehlike kaynağı" oluşturduklarını neden göstererek, iadeyi gerekçelendirmektedir. Basında konu hakkında yer alan bilgilerin doğruluğunu onaylayan dışişleri bakanlığı sözcüsü James Rubin "henüz nihai bir kararın alınmadığını" belirtti. Burada önemli olan söz konusu insanların ABD tarafından Irak'a iade edilip edilmemeleri değildir. Önemli olan ABD emperyalizminin bu sorun

üzerinden Irak rejimine vermek istediği politik mesajdır. Bir rejimin aleyhtarlarını, ona göre vatan haini konumunda olan insanları iade etmek sıradan bir politik jest değildir. Arada karşılıklı güvenin olduğu ya da oluşturulmak istendiği durumlarda rastlanır. Üstelik olay ABD ile Irak arasında yaşanmaktadır.

Konu hakkındaki diğer bir örneği ise Birleşmiş Milletler Örgütü silahsızlandırma komisyonu UNSCOM üyesi müfettişlerin açıklamaları oluşturmaktadır. Bu müfettişlerin yıllardır nasıl raporlar hazırladıkları ve bu raporların Irak'a uygulanan ambargoyu gerekçelendirmenin temel dayanağını oluşturdukları bilinmektedir. Son günlerde basında yer alan açıklamalara göre bu müfettişler Irak rejimine övgü dizmekte adeta birbirleriyle yarışmaktadırlar. Kofi Annan ile Tarık Aziz arasında 23 Şubat 1998 günü imzalanan antlaşmanın uygulanması için Irak sorumlularının son derece samimi bir işbirliği içinde olduklarını, işlerini kolaylaştırdıklarını ve dolayısıyla hızlandırdıklarını belirtmektedirler. UNSCOM müfettişlerine eşlik eden diplomat delegasyonu başkanı Jayantha Dhanapala, "Iraklıların arasında çıkan ufak sorunları çözmekte gösterdikleri anlayış ve işbirliği bizi çok etkiledi", "muhataplarımız son derece kibar ve yetkin insanlardır" demektedir. Bu tür açıklamalar karşısında Irak sorununun tartışılmasına düne kadar sistematik olarak tepki gösteren, hemen silahlarını kuşanan ABD sorumlularından en ufak bir tepki gelmemektedir.

Tüm bu sembolik jestler herşeyden önce bir ön hazırlık işlevi görmektedir. ABD emperyalizmi Irak'ın pazarını, petrolünü vb. zorla karantinada tutamayacağını, bu tavrında direnmesi durumunda sürecin kendi çıkarları aleyhine gelişeceğini ve bu ülkenin pazarının, petrolünün aslan payını rakiplerine kaptıracağını görmüş bulunmaktadır. Dolayısıyla Washington Irak'ta kendi inşa ettiği çıkmazdan çıkmanın yollarını aramakta ve bu çıkışa tekabül eden yeni bir politika uygulamanın ön hazırlıklarını yürütmektedir. ABD ordusunun Körfez'de tetikte bekletilmesi bu tür girişimlerle çalışmamakta, tam tersine bu tür girişimleri kolaylaştırmaktadır.

Devrimci ve sosyalist kamuoyuna duyurudur:

Çalıştığımız Beybi Çuval Fabrikası bir senedir DİSK Tekstil 1 No'lu Şube'ye örgütlü. Bizler sözleşmemizden başlayarak bugüne kadar sendika mafyası tarafından işverene satılıyor. Bunun en açık kanıtı sözleşmemiz ve bizim işten atılmamızdır.

Biz duyarlı işçiler bunun bilincinde olduğumuz ve müdahale ettiğimizde hep karşımızda şube başkanını ve ona benzer sendikacıları bulduk. Devlet ve patronlar gibi sendikacılar da bizlere sürekli kırıntıyla yetinmemiz, halimize şükretmemiz gerektiğini söylediler.

Konuşmak istedik, susturulduk. Bilinçlenmek istedik, bunun için toplantılar yapmaya başladık, şube başkanı tarafından nazikçe tehdit edildik. Bizlere bir işçi atıldığında yanımızda olacağını söyleyen ve namusu-şerefi üzerine yemin eden şube başkanı işçilerin atılmasını kendi sağladı. Eylem yapan arkadaşlarımızın yanında olmak yerine patronun tarafını tuttu.

Bizler bunların gerçek yüzünü anlayıp görevleri başına çağırdık. Bir senedir yapılmayan temsilci seçimini yapmaları gerektiğini, kendi sendikamızda eğitim istediğimizi söylediğimiz için sendikacının çabaları ve işverenin desteği sayesinde işimizden ve ekmeğimizden edildik.

Önceleri bu bize yapılanlar Brandi Tekstil'de, Reslan'da, Albayrak'ta, Tıbset'te direk burjuvazi tarafından yapılırken, bu defa ne acıdır ki bizim sendikamızda oturan, bizim ekmeğimizle geçinen sendikacılar tarafından yapılıyor. Bizler sendikalarımıza sahip çıkmazsak, sendikalarımızda örgütlenip görev almazsak, bunların devamı gelecektir. Ali Yılmaz ve eylem yaptığımız için işten atılmamız gerektiğini söyleyen Zeki Türkmenoğlu gibi adamlar daha çok arkadaşımızı işinden ve ekmeğinden edecektir. Bizler elele verip birlik olmalıyız ve yönetimlerde görev alıp sendika mafyasını altetmeliyiz.

**Sendika mafyası defol,
sendikalar bizimdir!
Yaşasın sınıf dayanışması!**

Beybi Çuval'dan atılan bir grup işçi

Not: 14 Nisan 1998 Salı günü bu basın açıklamasını yapmak üzere sendikaya gittiğimizde, sendikacıların basının katılımını engellediklerini gördük. Basından gelen telefonlara böyle bir açıklama olmayacağını, polisi sendikaya yığmaya mı çalıştıklarını söylemişlerdir. Basın açıklamamız bu şekilde bürokratlar tarafından engellenmiştir.

Ekim Gençliği

15.000 TL 8.000 TL 10.000 TL 12.000 TL 14.000 TL 16.000 TL 18.000 TL 20.000 TL 22.000 TL 24.000 TL 26.000 TL 28.000 TL 30.000 TL 32.000 TL 34.000 TL 36.000 TL 38.000 TL 40.000 TL 42.000 TL 44.000 TL 46.000 TL 48.000 TL 50.000 TL 52.000 TL 54.000 TL 56.000 TL 58.000 TL 60.000 TL 62.000 TL 64.000 TL 66.000 TL 68.000 TL 70.000 TL 72.000 TL 74.000 TL 76.000 TL 78.000 TL 80.000 TL 82.000 TL 84.000 TL 86.000 TL 88.000 TL 90.000 TL 92.000 TL 94.000 TL 96.000 TL 98.000 TL 100.000 TL 102.000 TL 104.000 TL 106.000 TL 108.000 TL 110.000 TL 112.000 TL 114.000 TL 116.000 TL 118.000 TL 120.000 TL 122.000 TL 124.000 TL 126.000 TL 128.000 TL 130.000 TL 132.000 TL 134.000 TL 136.000 TL 138.000 TL 140.000 TL 142.000 TL 144.000 TL 146.000 TL 148.000 TL 150.000 TL 152.000 TL 154.000 TL 156.000 TL 158.000 TL 160.000 TL 162.000 TL 164.000 TL 166.000 TL 168.000 TL 170.000 TL 172.000 TL 174.000 TL 176.000 TL 178.000 TL 180.000 TL 182.000 TL 184.000 TL 186.000 TL 188.000 TL 190.000 TL 192.000 TL 194.000 TL 196.000 TL 198.000 TL 200.000 TL 202.000 TL 204.000 TL 206.000 TL 208.000 TL 210.000 TL 212.000 TL 214.000 TL 216.000 TL 218.000 TL 220.000 TL 222.000 TL 224.000 TL 226.000 TL 228.000 TL 230.000 TL 232.000 TL 234.000 TL 236.000 TL 238.000 TL 240.000 TL 242.000 TL 244.000 TL 246.000 TL 248.000 TL 250.000 TL 252.000 TL 254.000 TL 256.000 TL 258.000 TL 260.000 TL 262.000 TL 264.000 TL 266.000 TL 268.000 TL 270.000 TL 272.000 TL 274.000 TL 276.000 TL 278.000 TL 280.000 TL 282.000 TL 284.000 TL 286.000 TL 288.000 TL 290.000 TL 292.000 TL 294.000 TL 296.000 TL 298.000 TL 300.000 TL 302.000 TL 304.000 TL 306.000 TL 308.000 TL 310.000 TL 312.000 TL 314.000 TL 316.000 TL 318.000 TL 320.000 TL 322.000 TL 324.000 TL 326.000 TL 328.000 TL 330.000 TL 332.000 TL 334.000 TL 336.000 TL 338.000 TL 340.000 TL 342.000 TL 344.000 TL 346.000 TL 348.000 TL 350.000 TL 352.000 TL 354.000 TL 356.000 TL 358.000 TL 360.000 TL 362.000 TL 364.000 TL 366.000 TL 368.000 TL 370.000 TL 372.000 TL 374.000 TL 376.000 TL 378.000 TL 380.000 TL 382.000 TL 384.000 TL 386.000 TL 388.000 TL 390.000 TL 392.000 TL 394.000 TL 396.000 TL 398.000 TL 400.000 TL 402.000 TL 404.000 TL 406.000 TL 408.000 TL 410.000 TL 412.000 TL 414.000 TL 416.000 TL 418.000 TL 420.000 TL 422.000 TL 424.000 TL 426.000 TL 428.000 TL 430.000 TL 432.000 TL 434.000 TL 436.000 TL 438.000 TL 440.000 TL 442.000 TL 444.000 TL 446.000 TL 448.000 TL 450.000 TL 452.000 TL 454.000 TL 456.000 TL 458.000 TL 460.000 TL 462.000 TL 464.000 TL 466.000 TL 468.000 TL 470.000 TL 472.000 TL 474.000 TL 476.000 TL 478.000 TL 480.000 TL 482.000 TL 484.000 TL 486.000 TL 488.000 TL 490.000 TL 492.000 TL 494.000 TL 496.000 TL 498.000 TL 500.000 TL 502.000 TL 504.000 TL 506.000 TL 508.000 TL 510.000 TL 512.000 TL 514.000 TL 516.000 TL 518.000 TL 520.000 TL 522.000 TL 524.000 TL 526.000 TL 528.000 TL 530.000 TL 532.000 TL 534.000 TL 536.000 TL 538.000 TL 540.000 TL 542.000 TL 544.000 TL 546.000 TL 548.000 TL 550.000 TL 552.000 TL 554.000 TL 556.000 TL 558.000 TL 560.000 TL 562.000 TL 564.000 TL 566.000 TL 568.000 TL 570.000 TL 572.000 TL 574.000 TL 576.000 TL 578.000 TL 580.000 TL 582.000 TL 584.000 TL 586.000 TL 588.000 TL 590.000 TL 592.000 TL 594.000 TL 596.000 TL 598.000 TL 600.000 TL 602.000 TL 604.000 TL 606.000 TL 608.000 TL 610.000 TL 612.000 TL 614.000 TL 616.000 TL 618.000 TL 620.000 TL 622.000 TL 624.000 TL 626.000 TL 628.000 TL 630.000 TL 632.000 TL 634.000 TL 636.000 TL 638.000 TL 640.000 TL 642.000 TL 644.000 TL 646.000 TL 648.000 TL 650.000 TL 652.000 TL 654.000 TL 656.000 TL 658.000 TL 660.000 TL 662.000 TL 664.000 TL 666.000 TL 668.000 TL 670.000 TL 672.000 TL 674.000 TL 676.000 TL 678.000 TL 680.000 TL 682.000 TL 684.000 TL 686.000 TL 688.000 TL 690.000 TL 692.000 TL 694.000 TL 696.000 TL 698.000 TL 700.000 TL 702.000 TL 704.000 TL 706.000 TL 708.000 TL 710.000 TL 712.000 TL 714.000 TL 716.000 TL 718.000 TL 720.000 TL 722.000 TL 724.000 TL 726.000 TL 728.000 TL 730.000 TL 732.000 TL 734.000 TL 736.000 TL 738.000 TL 740.000 TL 742.000 TL 744.000 TL 746.000 TL 748.000 TL 750.000 TL 752.000 TL 754.000 TL 756.000 TL 758.000 TL 760.000 TL 762.000 TL 764.000 TL 766.000 TL 768.000 TL 770.000 TL 772.000 TL 774.000 TL 776.000 TL 778.000 TL 780.000 TL 782.000 TL 784.000 TL 786.000 TL 788.000 TL 790.000 TL 792.000 TL 794.000 TL 796.000 TL 798.000 TL 800.000 TL 802.000 TL 804.000 TL 806.000 TL 808.000 TL 810.000 TL 812.000 TL 814.000 TL 816.000 TL 818.000 TL 820.000 TL 822.000 TL 824.000 TL 826.000 TL 828.000 TL 830.000 TL 832.000 TL 834.000 TL 836.000 TL 838.000 TL 840.000 TL 842.000 TL 844.000 TL 846.000 TL 848.000 TL 850.000 TL 852.000 TL 854.000 TL 856.000 TL 858.000 TL 860.000 TL 862.000 TL 864.000 TL 866.000 TL 868.000 TL 870.000 TL 872.000 TL 874.000 TL 876.000 TL 878.000 TL 880.000 TL 882.000 TL 884.000 TL 886.000 TL 888.000 TL 890.000 TL 892.000 TL 894.000 TL 896.000 TL 898.000 TL 900.000 TL 902.000 TL 904.000 TL 906.000 TL 908.000 TL 910.000 TL 912.000 TL 914.000 TL 916.000 TL 918.000 TL 920.000 TL 922.000 TL 924.000 TL 926.000 TL 928.000 TL 930.000 TL 932.000 TL 934.000 TL 936.000 TL 938.000 TL 940.000 TL 942.000 TL 944.000 TL 946.000 TL 948.000 TL 950.000 TL 952.000 TL 954.000 TL 956.000 TL 958.000 TL 960.000 TL 962.000 TL 964.000 TL 966.000 TL 968.000 TL 970.000 TL 972.000 TL 974.000 TL 976.000 TL 978.000 TL 980.000 TL 982.000 TL 984.000 TL 986.000 TL 988.000 TL 990.000 TL 992.000 TL 994.000 TL 996.000 TL 998.000 TL 1000.000 TL 1002.000 TL 1004.000 TL 1006.000 TL 1008.000 TL 1010.000 TL 1012.000 TL 1014.000 TL 1016.000 TL 1018.000 TL 1020.000 TL 1022.000 TL 1024.000 TL 1026.000 TL 1028.000 TL 1030.000 TL 1032.000 TL 1034.000 TL 1036.000 TL 1038.000 TL 1040.000 TL 1042.000 TL 1044.000 TL 1046.000 TL 1048.000 TL 1050.000 TL 1052.000 TL 1054.000 TL 1056.000 TL 1058.000 TL 1060.000 TL 1062.000 TL 1064.000 TL 1066.000 TL 1068.000 TL 1070.000 TL 1072.000 TL 1074.000 TL 1076.000 TL 1078.000 TL 1080.000 TL 1082.000 TL 1084.000 TL 1086.000 TL 1088.000 TL 1090.000 TL 1092.000 TL 1094.000 TL 1096.000 TL 1098.000 TL 1100.000 TL 1102.000 TL 1104.000 TL 1106.000 TL 1108.000 TL 1110.000 TL 1112.000 TL 1114.000 TL 1116.000 TL 1118.000 TL 1120.000 TL 1122.000 TL 1124.000 TL 1126.000 TL 1128.000 TL 1130.000 TL 1132.000 TL 1134.000 TL 1136.000 TL 1138.000 TL 1140.000 TL 1142.000 TL 1144.000 TL 1146.000 TL 1148.000 TL 1150.000 TL 1152.000 TL 1154.000 TL 1156.000 TL 1158.000 TL 1160.000 TL 1162.000 TL 1164.000 TL 1166.000 TL 1168.000 TL 1170.000 TL 1172.000 TL 1174.000 TL 1176.000 TL 1178.000 TL 1180.000 TL 1182.000 TL 1184.000 TL 1186.000 TL 1188.000 TL 1190.000 TL 1192.000 TL 1194.000 TL 1196.000 TL 1198.000 TL 1200.000 TL 1202.000 TL 1204.000 TL 1206.000 TL 1208.000 TL 1210.000 TL 1212.000 TL 1214.000 TL 1216.000 TL 1218.000 TL 1220.000 TL 1222.000 TL 1224.000 TL 1226.000 TL 1228.000 TL 1230.000 TL 1232.000 TL 1234.000 TL 1236.000 TL 1238.000 TL 1240.000 TL 1242.000 TL 1244.000 TL 1246.000 TL 1248.000 TL 1250.000 TL 1252.000 TL 1254.000 TL 1256.000 TL 1258.000 TL 1260.000 TL 1262.000 TL 1264.000 TL 1266.000 TL 1268.000 TL 1270.000 TL 1272.000 TL 1274.000 TL 1276.000 TL 1278.000 TL 1280.000 TL 1282.000 TL 1284.000 TL 1286.000 TL 1288.000 TL 1290.000 TL 1292.000 TL 1294.000 TL 1296.000 TL 1298.000 TL 1300.000 TL 1302.000 TL 1304.000 TL 1306.000 TL 1308.000 TL 1310.000 TL 1312.000 TL 1314.000 TL 1316.000 TL 1318.000 TL 1320.000 TL 1322.000 TL 1324.000 TL 1326.000 TL 1328.000 TL 1330.000 TL 1332.000 TL 1334.000 TL 1336.000 TL 1338.000 TL 1340.000 TL 1342.000 TL 1344.000 TL 1346.000 TL 1348.000 TL 1350.000 TL 1352.000 TL 1354.000 TL 1356.000 TL 1358.000 TL 1360.000 TL 1362.000 TL 1364.000 TL 1366.000 TL 1368.000 TL 1370.000 TL 1372.000 TL 1374.000 TL 1376.000 TL 1378.000 TL 1380.000 TL 1382.000 TL 1384.000 TL 1386.000 TL 1388.000 TL 1390.000 TL 1392.000 TL 1394.000 TL 1396.000 TL 1398.000 TL 1400.000 TL 1402.000 TL 1404.000 TL 1406.000 TL 1408.000 TL 1410.000 TL 1412.000 TL 1414.000 TL 1416.000 TL 1418.000 TL 1420.000 TL 1422.000 TL 1424.000 TL 1426.000 TL 1428.000 TL 1430.000 TL 1432.000 TL 1434.000 TL 1436.000 TL 1438.000 TL 1440.000 TL 1442.000 TL 1444.000 TL 1446.000 TL 1448.000 TL 1450.000 TL 1452.000 TL 1454.000 TL 1456.000 TL 1458.000 TL 1460.000 TL 1462.000 TL 1464.000 TL 1466.000 TL 1468.000 TL 1470.000 TL 1472.000 TL 1474.000 TL 1476.000 TL 1478.000 TL 1480.000 TL 1482.000 TL 1484.000 TL 1486.000 TL 1488.000 TL 1490.000 TL 1492.000 TL 1494.000 TL 1496.000 TL 1498.000 TL 1500.000 TL 1502.000 TL 1504.000 TL 1506.000 TL 1508.000 TL 1510.000 TL 1512.000 TL 1514.000 TL 1516.000 TL 1518.000 TL 1520.000 TL 1522.000 TL 1524.000 TL 1526.000 TL 1528.000 TL 1530.000 TL 1532.000 TL 1534.000 TL 1536.000 TL 1538.000 TL 1540.000 TL 1542.000 TL 1544.000 TL 1546.000 TL 1548.000 TL 1550.000 TL 1552.000 TL 1554.000 TL 1556.000 TL 1558.000 TL 1560.000 TL 1562.000 TL 1564.000 TL 1566.000 TL 1568.000 TL 1570.000 TL 1572.000 TL 1574.000 TL 1576.000 TL 1578.000 TL 1580.000 TL 1582.000 TL 1584.000 TL 1586.000 TL 1588.000 TL 1590.000 TL 1592.000 TL 1594.000 TL 1596.000 TL 1598.000 TL 1600.000 TL 1602.000 TL 1604.000 TL 1606.000 TL 1608.000 TL 1610.000 TL 1612.000 TL 1614.000 TL 1616.000 TL 1618.000 TL 1620.000 TL 1622.000 TL 1624.000 TL 1626.000 TL 1628.000 TL 1630.000 TL 1632.000 TL 1634.000 TL 1636.000 TL 1638.000 TL 1640.000 TL 1642.000 TL 1644.000 TL 1646.000 TL 1648.000 TL 1650.000 TL 1652.000 TL 1654.000 TL 1656.000 TL 1658.000 TL 1660.000 TL 1662.000 TL 1664.000 TL 1666.000 TL 1668.000 TL 1670.000 TL 1672.000 TL 1674.000 TL 1676.000 TL 1678.000 TL 1680.000 TL 1682.000 TL 1684.000 TL 1686.000 TL 1688.000 TL 1690.000 TL 1692.000 TL 1694.000 TL 1696.000 TL 1698.000 TL 1700.000 TL 1702.000 TL 1704.000 TL 1706.000 TL 1708.000 TL 1710.000 TL 1712.000 TL 1714.000 TL 1716.000 TL 1718.000 TL 1720.000 TL 1722.000 TL 1724.000 TL 1726.000 TL 1728.000 TL 1730.000 TL 1732.000 TL 1734.000 TL 1736.000 TL 1738.000 TL 1740.000 TL 1742.000 TL 1744.000 TL 1746.000 TL 1748.000 TL 1750.000 TL 1752.000 TL 1754.000 TL 1756.000 TL 1758.000 TL 1760.000 TL 1762.000 TL 1764.000 TL 1766.000 TL 1768.000 TL 1770.000 TL 1772.000 TL 1774.000 TL 1776.000 TL 1778.000 TL 1780.000 TL 1782.000 TL 1784.000 TL 1786.000 TL 1788.000 TL 1790.000 TL 1792.000 TL 1794.000 TL 1796.000 TL 1798.000 TL 1800.000 TL 1802.000 TL 1804.000 TL 1806.000 TL 1808.000 TL 1810.000 TL 1812.000 TL 1814.000 TL 1816.000 TL 1818.000 TL 1820.000 TL 1822.000 TL 1824.000 TL 1826.000 TL 1828.000 TL 1830.000 TL 1832.000 TL 1834.000 TL 1836.000 TL 1838.000 TL 1840.000 TL 1842.000 TL 1844.000 TL 1846.000 TL 1848.000 TL 1850.000 TL 1852.000 TL 1854.000 TL 1856.000 TL 1858.000 TL 1860.000 TL 1862.000 TL 1864.000 TL 1866.000 TL 1868.000 TL 1870.000 TL 1872.000 TL 1874.000 TL 1876.000 TL 1878.000 TL 1880.000 TL 1882.000 TL 1884.000 TL 1886.000 TL 1888.000 TL 1890.000 TL 1892.000 TL 1894.000 TL 1896.000 TL 1898.000 TL 1900.000 TL 1902.000 TL 1904.000 TL 1906.000 TL 1908.000 TL 1910.000 TL 1912.000 TL 1914.000 TL 1916.000 TL 1918.000 TL 1920.000 TL 1922.000 TL 1924.000 TL 1926.000 TL 1928.000 TL 1930.000 TL 1932.000 TL 1934.000 TL 1936.000 TL 1938.000 TL 1940.000 TL 1942.000 TL 1944.000 TL 1946.000 TL 1948.000 TL 1950.000 TL 1952.000 TL 1954.000 TL 1956.000 TL 1958.000 TL 1960.000 TL 1962.000 TL 1964.000 TL 1966.000 TL 1968.000 TL 1970.000 TL 1972.000 TL 1974.000 TL 1976.000 TL 1978.000 TL 1980.000 TL 1982.000 TL 1984.000 TL 1986.000 TL 1988.000 TL 1990.000 TL 1992.000 TL 1994.000 TL 1996.000 TL 1998.000 TL 2000.000 TL 2002.000 TL 2004.000 TL 2006.000 TL 2008.000 TL 2010.000 TL 2012.000 TL 2014.000 TL 2016.000 TL 2018.000 TL 2020.000 TL 2022.000 TL 2024.000 TL 2026.000 TL 2028.000 TL 2030.000 TL 2032.000 TL 2034.000 TL 2036.000 TL 2038.000 TL 2040.000 TL 2042.000 TL 2044.000 TL 2046.000 TL 2048.000 TL 2050.000 TL 2052.000 TL 2054.000 TL 2056.000 TL 2058.000 TL 2060.000 TL 2062.000 TL 2064.000 TL 2066.000 TL 2068.000 TL 2070.000 TL 2072.000 TL 2074.000 TL 2076.000 TL 2078.000 TL 2080.000 TL 2082.000 TL 2084.000 TL 2086.000 TL 2088.0

**Doğumunun
128. yılında
parti
devrim
sosyalizm
davamızda
yaşıyor!**

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://iraney.org>